(Geofila) în 1994, suplimentat spre sfârşitul lui 1994 şi în primăvara lui 1995.
14. Supliment nr. 1 – emisiuni oficiale şi provizorii ataşate teritoriului fostei U.R.S.S.. Geofila, 1994, pag. 8.
15. Vezi nota 13.
16. Michel Rundschau Moldawien 1-3.
17. În acest caz Moldovenească trebuie înţeles ca Română, dar transnistrenii se referă la limbă utilizând vecghea terminologie din era stalinistă.
18. Scrisoare personală, V. Buiev din Chişinău către autor, 28 mai 1994.
19. Michel Rundschau, octombrie 1994.
20. Acestea sunt echivalente literelor A, B, C.
21. Vezi articolul meui "Emisiune transnistreană retipărită datorită erorilor, Linn's, 29 mai 1995, pag. 22.
22. Pocitovi'ie marki respublik biv;ego SSSR, 1994, pag. 84.
23. Wall Street Journal, 8 iulie 1997, pag. 1.
24. Popularul, francul şi controversatul comandant al Armatei a 14-a şi apoi pentru un timp candidat prezidenţial în Federaţia Rusă, Alexandr Lebed, a demisionat din postul său în iunie 1995 după ce I s-a spus că, comandamentul său va fi dizolvat. Preşedintele Eltîn a acceptat demisia sa, dar Lebed a prezis că succesorul său va fi întâmpinat cu furcile de către Armata a 14-a şi de populaţia locală. În câteva zile succesorul său s-a întâlnit cu femei care pichetau cerând ca el să plece acasă şi că Âlebed era unicul ..garant al păcii în regiune". Succesorul lui Lebed s-a întors rapid la Moscova. Lebed a fost considerat ca arătând un dispreţ sincer conducătorilor şi regimului de la Tiraspol. Vezi *New Zork Times*, 15 şi 18 iunie 1995 pentru detalii. În ce priveşte PMT, cartea lui Anne Applebaum *„Între est şi vest: dincolo de frontierele Europei"* descrie Tiraspolul şi guvernul PMR ca un „clişeu Ruri8tanian". Notează de asemenea că preşedintele Smirnov, purtătorul său de cuvânt şi poate alţi membri ai „guvernului" au fost rezidenţi ai regiunii pentru mai puţin de 10 ani. Cu alte cuvinte, regimul PMR este un regim aventurier. Mai departe, despre situaţia economică internă din PMR, preşedintele Smirnov a vorbit de circumstanţe teribile în discursul despre „Starea Republicii", înregistrat de Ambasada S.U.A. din Chişinău în raportul „News and Views on Transnistzria" din 10 iunie 1997. Acolo se spune că rata de schimb a rublei transnistrene faţă de dolarul SUA este de 630.000 la 1. Smoirnov spune că „cea mai acută problemă în sfera socială priveşte salariile. În martie, salariul lunar nominal a fost de 29.550.000 ruble (45,46 dolari). Salşariul de subzistenţă este de 21.982.000 ruble iar bugetul de consum lunar a fost de 42.028.000 ruble (Notă: salariul nominal este salariul mediu). Salariul de subzistenţă este ceea ce te ţine în viaţă, de exemplu cheltuieli pentru alimente. Bugetul de consum reprezintă cheltuielile totale pentru o persoană: mâncare, adăpost, haine, transport etc.). Restanţele salariale, slaba colectare a impozitelor şi diferenţele între salarii au fost alte probleme amintitre. Cei mai slşabi plătiţi muncitori din PMR sunt muncitorii forestieri care primesc 9.600.800 ruble lunar. Muncitorii din cultură/educaţie părimesc 13.448.500 ruble lunar, iar salariile angajaţilor companiei de asigurări de stat şi ai băncilor sunt cele mai mari la 74.008.300 ruble lunar. Luînd în calcul indexul preţurilor de consum, slariikle reale sunt 68,9% din nivelul Anului 1996. Salariile din sectorul industrial sunt de 34.847.900 ruble lunar şi sunt la 57% din cât erau în 1996".
25. Katalog pocitovik marok stran sodrujestva nezavisimikî gosudarstvi pribaltiki 1990-1997 (Moscova, 1997), pag. 7 Ţările sau regiunile listate sunt: Abhazia, Nagorno Karabah şi Osetia de Sud, pe lângă PMR. Emisiunile cecene din 1992 sunt omise „atâta timp cât nu sunt disponibile informaţii adecvate pentru catalogare".
26. Ibidem, pag. 144.

Asociaţia Filateliştilor din judeţul Sibiu
Gruparea de francatură mecanică

Documentar

Fram

Toată corespondenţa şi materialele publicabile pentru Buletinul "FRAM" vor fi trimise pe adresa redactiei

PREMIERE ITALIENE

Asociaţia Italiană a Colecţionarilor de Francatură Mecanică (AICAM) a organizat în luna martie 2004 două manifestări filatelice în premieră:

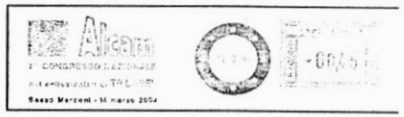

Figura 1

Primul Congres naţional al colecţionarilor de etichete poştale TP Label (Fig. 1). Etichetele înlocuiesc

Figura 2

Figura 3

Figura 4

atât timbrele poştale (Fig. 2) cât şi etichetele cu indicaţii de serviciu recomandat (Fig. 3) sau prioritar (Fig. 4).

Prima expoziţie italiană de minicolecţii de francatură mecanică "EXPOMEC 12" având doar un panou cu 12 file (Fig. 5). La Sasco Marconi, locul de desfăşurare a evenimentelor, a funcţionat o maşină de francat care în flama publicitară avea incluse unele dintre cele mai îndrăgite tematici de către colecţionarii de pretutindeni (Fig. 6): faună (fluture şi cal), aviaţie şi sport (automobil de curse şi fotbal).

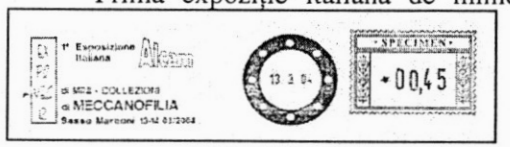

Figura 5

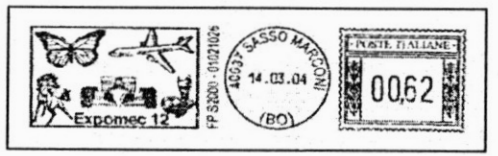

Figura 6

prof. Nicolae Ilişiu

Cotele emisiunilor România după suplimetele Michel Rundschau nr. 4, 5 şi 6/2005

5878 – Ilie Năstase – Cota: neştampilat şi ştampilat = 0,70 Euro; F.D.C. = 2,60 Euro
5879 (Bloc 345) – Ilie Năstase – bloc nenumerotat – Cota: neştampilat şi ştampilat = 5,50 Euro; F.D.C. = 7,50 Euro.
5880 (Bloc 346) – Ilie Năstase – bloc numerotat cu roşu – Cota: neştampilat şi ştampilat = 5,50 Euro; F.D.C. = 7,50 Euro.
5881 – Crăciun 2004 – Cota: neştampilat şi ştampilat = 0,40 Euro; F.D.C. = 2,40 Euro.
5882-5884 – Fragmente din Columna lui Traian (II) – Cota: neştampilat şi ştampilat = 14 Euro; F.D.C. = 16 Euro.
5885-5887 – Organizaţii mondiale – Cota: neştampilat şi ştampilat = 3,50 Euro; F.D.C. = 5,50 Euro.
5888 (Bloc 3347) – Organizaţii nondiale – Bloc – Cota: neştampilat şi ştampilat = 6 Euro; F.D.C. = 8 Euro.
5889-5891 – Sportivi de aur ai României – Cota: neştampilat şi ştampilat = 8,50 Euro; Blocuri de 8 serii şi o vignetă = 70 Euro; F.D.C. = 10,50 Euro.
5892-5894 (Bloc 348) – Artă românească de avangardă –Cota: neştampilat şi ştampilat = 4,10 Euro; F.D.C. = 12 Euro.
5895-5897 (Bloc 349) – Artă românească de avangardă – Cota: neştampilat şi ştampilat = 2,60 Euro, F.D.C. = 8,50 Euro.
5898-5902 – Aniversări – Comemorări 2005 (I) – Cota: neştampilat şi ştampilat = 16 Euro; F.D.C. = 20 Euro.
5903 – Centenar Rotary – Cota: neştampilat şi ştampilat = 1,50 Euro; Bloc de 4 mărci = 6 Euro; F.D.C. = 8 Euro.
5904-5907 – Ceramică românească (I) – Cota: neştampilat şi ştampilat = 2,50 Euro; F.D.C. = 4,50 Euro.
5908-5911 – Dinozauri din Ţara Haţegului – Cota: neştampilat şi ştampilat = 9,50 Euro; F.D.C. = 13 Euro.
Bloc 350 –Dinozauri din Ţara Haţegului – Bloc – Cota: neştampilat şi ştampilat = 10 Euro; F.D.C. = 12 Euro.
5912-5915 – Peşti exotici – Cota: neştampilat şi ştampilat = 9,50 Euro; cu vignetă = 10 Euro; F.D.C. = 13 Euro.
Bloc 351 – Peşti exotici – Bloc - Cota: neştampilat şi ştampilat = 10 Euro; F.D.C. = 12 Euro.

LIMBAJUL MĂRCILOR

Într-un album cu vechi fotografii de familie am găsit o carte poştală care datorită subiectului ales, pare editată special pentru filateliştii amorezaţi.

Stema Regatului României imprimată în centru este înconjurată de

mărcile poştale imprimate în relief ale emisiunilor Carol I "Gravate" şi Carol I "Tipografiate". Deasupra întregului "montaj" tronează inscripţia "Limbagiul mărcilor" iar sub fiecare marcă, din cele douăsprezece reproduse pe cartea poştală, se găseşte câte un laconic mesaj de dragoste în spiritul naiv al acelor vremi: "Te iubesc", "Vino curând", "Nu mai reveni", "Te voi aştepta", "Mă gândesc la tine", "Inima mea aparţine altuia", "Primeşte amorul meu", "Sunt încântat de amorul teu", "O sărutare", "Când te voiu vedea?".

Pe verso se găsesc următoarele date: ROMÂNIA, Carta Poştală, "Depositul Universal Şaraga", Str. Lipscani No. 1, Intrarea prin gang, Bucureşti (Reproducţia interzisă) No. 6380 a Dep Imp.

Cartea poştală cu dimensiunile de 138 x 90 mm, este necirculată şi poate fi o piesă inedită într-un exponat cu tema "Mărcile uzuale Carol I".

Valentin Dolfi

ÎNTREGURI FISCALE

Fiscalotelia – acest hobby relativ nou pe meleagurile noastre -, după ce a stat mai multe decenii în "adormire" revine treptat în prim plan, fiind prezentă şi la prima expoziţie filatelică din acest an.

La Salonul filatelic "Liliput 2005" Francisc Ambruş a obţinut la clasa "Un panou" medalia de argint pentru exponatul "Timbrele fiscale, efecte străine, emisiunea 1875-1886" ca şi dr. Dragoteanu Mircea "Timbrele fiscale locale de la Năsăud emise în 1945 sub administraţia sovietică". Nu trebuie însă să uităm şi întregurile fiscale care şi-ar putea gasi şi ele loc la

clasa "o filă" la viitoarele expoziţii, mai ales atunci când ele poartă conotaţii istorice. Multe timbre fiscale, ca şi mărcile poştale, se pot constitui ca "martori" ale unor evenimente politice, sociale sau culturale.

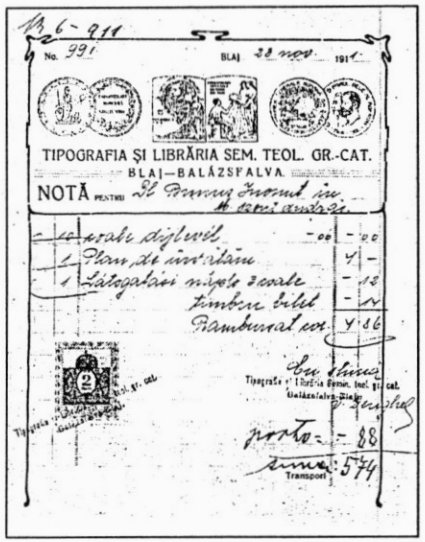

Aplicate pe diverse documente oficiale, dar şi pe altele, ce apar la prima vedere modeste (Fig. 1), dar care încorporează în ele un mesaj clar. Nota aceasta aparţinând Tipografiei şi Librăriei Seminarului Teogologic Greco-Catolic din Blaj are aplicat un timbru fiscal de 2 Filleri corespunzător taxei pentru transportul unor documente, printre care planul de învăţământ al Seminarului. Ceea ce surprinde plăcut este existenţa celor trei "grupuri" tipărite în partea superioară a notei frumos machetate. În primul se distinge figura alegorică a Daciei şi alături, ca un revers al medaliei menţiunea "Esposiţiunea Română Sibiu 1881" – organizată de Societatea "Astra". Nu întâmplător va avea loc expoziţia, căci pe 14.03.1881 România devenea Regat şi Carol I primul rege al României cum se distinge în exergă, la cea de a treia medalie. Al doilea eveniment istoric ce nu scapă celor de dincolo de Carpaţi este împlinirea a 40 de ani de domnie a regelui Carol I, prilej cu care se va organiza "Expoziţiunea Generală Română" 1906. Medalionul central are forma unei plachete unde se desprinde bustul lui Carol I şi figura alegorică simbolizând România cu frunze de lauri în mână. "Soarele la Bucureşti răsare" pare a spune cel de-al treilea grupaj dedicat evenimentului istoric, la care, după cum se ştie a participat şi o delegaţie a românilor ardeleni. Spuneam că surprinde această realizare tipografică, căci iată, la Blaj existau buni cunoscători ai evenimentelor din Regat, dar şi excelenţi profesionişti într-o mică tipografie: torcătoarea prezentă pe multe emisiuni filatelice, stemele judeţelor şi chiar figura lui Carol I ce ne duce cu gândul la emisiunile cu "Favoriţi şi barbă".

La cinci ani după acest eveniment, pe documentul expediat în 1911 se menţine acest mesaj propagandistic sub forma acestor bijuterii tipografice sub ochii autorităţilor de atunci. Mica Romă cu ochii aţintiţi spre Bucureşti ce va deveni nu peste mulţi ani capitala României Mari, înfăptuindu-se un mare deziderat al neamului.

Vasile Roman

ASOCIAŢIA FILATELIŞTILOR DIN JUDEŢUL GALAŢI * ROMÂNIA *

LUPHILA S.R.L.
C.P. 24 - 305500 LUGOJ tel/fax 0256-355.795
E-mail: luphila@lasting.ro
achiziţionează ÎNTREGURI POŞTALE
TEMATICE –ROMÂNIA 1955-1975
Rugăm procedaţi la trimiteri directe, fără acord prealabil.
Liste achiziţii , gratuite, la cerere.

Achiziţionează în orice cantitate
România pachetele de 100 timbre identice
perioada sub 1965

Rugăm trimiteţi oferte cu cantităţi disponibile, preţ
Cu numere Michel sau CMPR 1974 sau 1984

Achiziţionează colecţii, loturi, pachetele, Cifra în 4 colţuri,
Spic de grâu, gravate, tipografiate, Ferdinand,
precum şi serii ştampilate 1860 - 1952
REAL CIRCULATE sau FĂRĂ GUMĂ.

Solicitaţi liste achiziţii gratuite !

Erou al Muncii iar în anul 1992 este aleasă ca vicepreşedinte al Uniunii Academice a Moldovei.

Numele Mariei Bieşu se contopeşte cu muzica de operă a Moldovei. Marele poet Grigore Vieru a descris-o astfel: "Maria – Trandafir de aur în palmele Moldovei!".

Maria Bieşu este continuatoarea tradiţiei muzicale de pe plaiurile basarabene, după o altă mare Marie; este vorba de Maria Cebotari care a văzut lumina zilei la Chişinău, cu un sfert de veac mai devreme, considerată la timpul său de glorie drept un "geniu al cântului".

Valentin Berezovschi

CARTE POŞTALĂ "MUZICALĂ" DIN BAYREUTH

Gruss aus BAYREUTH
Edit. F. Forster, Bayreuth
Nr. 281 Ernst Roepke,
Wiesbaden 1891

Cartea poştală a fost expediată de D. Popovici din Bayreuth, of, poşt. II, în 27 iulie 1893, Domnului professor George Dima la Sibiiu (Ungaria).

Francarea s-a făcut cu marca poştală de 5 Pf. Bayern, Michel Nr. 61.

1. Imaginile cărţii poştale:

1.1. RICHARD WAGNER (22 mai 1813, Leipzig – 13 febr. 1883, Veneţia) compozitor, dirijor, dramaturg, teoretician de artă şi eseist german. Unul din cei mai importanţi creatori ai istoriei muzicii. Reformator al operei ("Olandezul zburător", "Tannhauser", "Inelul Nibelungului", "Tristan şi Isolda", "Maeştrii cântăreţi din Nurnberg", "Parsifal") pentru care a construit Teatrul de la Bayreuth.

1.2. TEATRUL DE LA BAYREUTH. R. Wagner a pus piatra de temelie a teatrului în 22 mai 1872 şi a însoţit-o cu vorbele: "Închid aici o taină, veacurile s-o păstreze ..." A fost inaugurat cu prima interpretare integrală a TETRALOGIEI (13-16 august 1876).

1.3. VILA WAHNFRIED construită după planurile lui R, Wagner în 1874 de arhitectul Wolfl, are pe fronton fresca ce îl înfăţişează pe Wotan şi inscripţia: "Aici, imaginaţia mea şi-a găsit pacea, această casă să poarte numele pe care i l-am dat PACEA IMAGINAŢIEI". Readus în patrie,

corpul lui R. Wagner a fost înmormântat la Bayreuth, în grădina vilei sale Wahnfried.

2. Expeditor – DIMITRIE POPOVICI (18 aug. 1860, Iaşi – 6 apr. 1927, Cluj) bariton, remarcabil interpret Wagnerian, profesor şi director al Conservatorului din Bucureşti şi din 1920 director al Operei Române din Cluj. D. Popovici a apărut pentru prima oară pe scena Festspielhaus-lui în iulie şi august 1894, interpretând rolurile "Telramund" din "Lohengrin" şi "Klingsor" din "Parsifal". Rolurile au fost obţinute în urma concursului din 1893, pentru care s-a pregătit cu Julius Kniese şi Hans Richter. D. Popovici îşi adaugă, după 1895 la nume, eponimul "Bayreuth".

3. Destinatar – GHEORGHE DIMA (28 sept. 1847, Braşov – 4 iunie 1925, Cluj) compozitor, dirijor şi pedagog român. Primul director al Conservatorului din Cluj, care azi îi poartă numele, animator al vieţii musicale din Transilvania. De la 1 mai 1881 până în 1899 a activat la Sibiu. În arhiva familiei Dima se păstrează peste 80 de scrisori şi cărţi poştale adresate de D. Popovici – Bayreuth "scumpului său Ghiţă".

Iosif Gherca

Addenda la "anomalia" filatelică transnistreană

În legătură cu articolul din nr. 136 al revistei Curierul filatelic: "Transnistria – istoria şi efectele poştale a unei anomalii filatelice", expun câteva idei şi unele materiale care concretizează afirmaţiile formulate de autorul acestuia.

Ignorând o realitate care nu ne face plăcere nu anulăm existenţa ei ci o menţinem într-o zonă obscură, făcând un deserviciu mai mare decât dacă am pune-o în discuţie având "cărţile pe faţă". Recunoscute sau nu, acceptate sau respinse, emisiunile poştale din Transnistria îşi îndeplinesc rolul de plată a unor servicii poştale iar materialele filatelice realizate cu acestea pot fi privite, în cel mai rău caz ca simple curiozităţi, dacă valoarea lor filatelică este pusă sub semnul întrebării.

Salutând şi apreciind cele relatate de autorul articolului, voi încerca, aşa cum acesta sugera, să trecem dincolo de timbre pentru a înţelege motivaţiile sau situaţiile politice care le-au produs. În acest sens expun câteva piese filatelice care au marcat momente din "istoria" acestui teritoriu transnistrean şi unele emisiuni poştale ale administraţiei poştale de la Tiraspol. Evident, toate materialele sunt realizate în limba rusă, limbă oficială a administraţiei politice de la Tiraspol.

În 1991, la un an de la adoptarea Declarației de suveranitate, Administrația poștală de la Tiraspol a pus în circulație la 1 decembrie 1991, un plic ocazional francat cu mărci poștale sovietice. Plicul, circulat de la Tiraspol la Chișinău, a fost machetat de Grigore Bronza, cel care avea să fie autorul machetelor mai multor materiale filatelice, inclusiv a primei emisiuni de mărci poștale a Republicii Moldova.

În 1992, la 2 ani de la constituirea Republicii Moldovenești Transnistrene, pentru francare se utilizau supratiparele Tiraspol pe mărcile poștale sovietice. Exemplific printr-o carte poștală francată cu aceste supratipare și circulată de la Tiraspol la Chișinău.

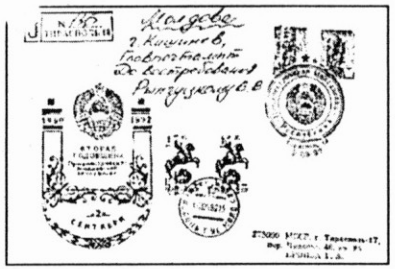

Pe parcursul anilor 1992-1993, în condițiile unei inflații galopante, tarifele poștale din Moldova se schimbau continuu iar mărcile poștale existente nu acopereau necesarul pentru francare. În această situație, pentru a se "acoperi" golul creat de lipsa mărcilor poștale s-a recurs la utilizarea unor ștampile-mărci și a unor ștampile tarifare. Redau imaginile a două întreguri poștale, unul cu ștampilă-marcă, circulat de la Tiraspol la Hânceşti și unul cu ștampilă tarifară, circulat pe teritoriul transnistrean de la Tiraspol la Dubăsari.

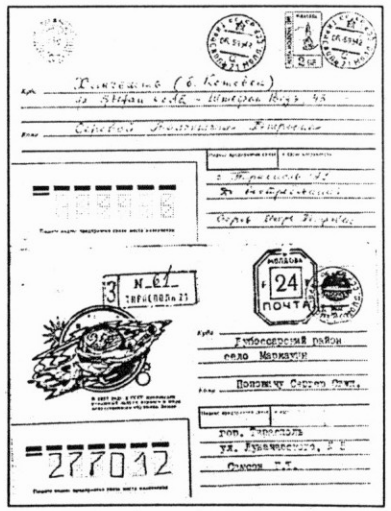

În 1993, la 31 decembrie, este pusă în circulație prima emisiune de mărci poștale a Republicii Moldovenești Transnistrene și plicul "Prima zi", machetat de autorul citat, Grigore Bronza.

Mărcile poștale proprii, emise începând cu anul 1994, s-au utilizat pentru plata serviciilor poștale pe teritoriul transnistrean. Exemplific cu imaginea unui întreg poștal circulat în noiembrie 1994 de la Tiraspol la Dubăsari.

După 1994, Administrația Poștală de la Tiraspol a pus în circulație mai multe emisiuni poștale. Readu doar

câteva dintre ele precum și prezența acestora pe corespondența circulată în Transnistria.

Rămâne o problemă deschisă validitatea emisiunilor poștale puse în circulație de administrația de la Tiraspol și încadrarea acestora în categoria emisiunilor de poștă locală.

O situație aparte o reprezintă prezența mărcilor poștale din Republica Moldovenească Transnistreană în tariful poștal internațional. Deși sunt în posesia unei trimiteri care a ajuns de la Râbnița la Chișinău, mă îndoiesc că ea a fost prelucrată poștal în capitala Moldovei, validitatea ei fiind contestabilă.

Nu ridică nici un fel de problemă corespondența circulată între Tiraspol și Chișinău precum și cea internațională dacă este francată cu mărci poștale ale Republicii Moldova. Cele două întreguri prezentate în continuare confirmă afirmația.

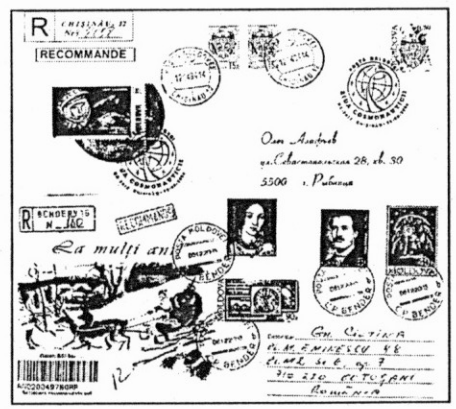

Materialul prezentat nu are pretenția de a reda exhaustiv realitatea filatelică din Transnistria anilor de după '90. Orice altă informație de natură să completeze cele două materiale prezentate de revistă este binevenită.

Gheorghe Ciotină

SUPRATIPARUL 55 BANI PE 4 LEI STEMA ŢĂRII, FALS ÎN DAUNA FILATELIŞTILOR

Materialul de mai jos a fost trimis în 1998 pentru a fi prezentat în cadrul Simpozionului ţinut cu ocazia Expoziţiei EFIRO'98, în speranţa că lucrările acelui simpozion vor fi făcute accesibile prin publicaţii ulterioare, unui număr cât mai mare de filatelişti. Din păcate nu a fost aşa şi trebuie să recunoaştem că în general problematica falsurilor moderne nu este prea mult discutată în presa de specialitate. În noiembrie anul trecut am întâlnit la Cercul din Timişoara pe acelaşi filatelist-negustor care în 1997 oferea acolo fără jenă supratiparuri false. Trebuie să recunosc că de data aceasta nu am văzut asemenea piese printre ofertele sale, dar mi-am amintit că semnalul de alarmă tras atunci nu a ajuns unde trebuia şi anume la colecţionari. De aici şi intenţia de a republica rândurile care s-au pierdut atunci.

***

În vara anului 1997 mi-a fost oferită la Timişoara în cadrul unei şedinţe de schimb a Cercului filatelic din localitate o marcă cu supratiparul 55 bani pe 4 Lei Stema ţării. Pentru o eroare adevărată preţul cerut era prea modest, dar pentru un fals era desigur prea mare.

De la început supratiparul propriu-zis mi s-a părut destul de ciudat, dar cum despre falsurile supratiparurilor din 1952 s-a scris puţin, am achiziţionat-o cu scopul de a o cerceta mai indeapropape. Cum intenţia mea a fost de la început acea de a face public un eventual fals,nu am făcut în faţa ofertantului nici un fel de comentariu lăsându-i impresia că a fost o afacere bună. Sper că citind aceste rânduri să-şi dea seama că aceste oferte pot avea şi două tăişuri.

Să revenim însă la marca propriuzisă. Seria de mărci "Stema ţării" din 1951 a fost supratipărită în 1952 în două grupe, pe una aplicându-se supratiparul negru 3 Bani, iar pe cealaltă supratiparul roşu 55 Bani, cu menţiunea că valoarea de 11 Lei nu a apărut cu supratipar.

Valoarea de 4 Lei face parte din prima grupă fiind pusă în circulaţie cu supratiparul 3 Bani negru şi de aceea supratiparul 55 Bani roşu pe această marcă ar constitui o eroare majoră.

În ceea ce priveşte supratiparurile din 1952 se semnalează supratiparuri duble şi chiar triple, supratipar ranversat şi supratipar deplasat (vezi şi cele 4 volume cu erori tipice şi atipice apărute sub semnătura d-lui Marcel Şapira). Într-un catalog mai vechi se semnala şi existenţa unor falsuri în dauna poştei la mărcile din seria "Centenarul revoluţiei de la 1848" cu supratipar 1,75 Lei. Despre erori în sensul aplicării unor supratiparuri greşite la seriile "Stema ţării" sau "Planul cincinal" unde

acestea ar fi fost posibile, nu-mi amintesc să fi citit ceva şi nici despre falsuri în dauna filateliştilor. De aici şi interesul pentru marca oferită la Timişoara şi pe care o voi prezenta mai jos în detaliu.

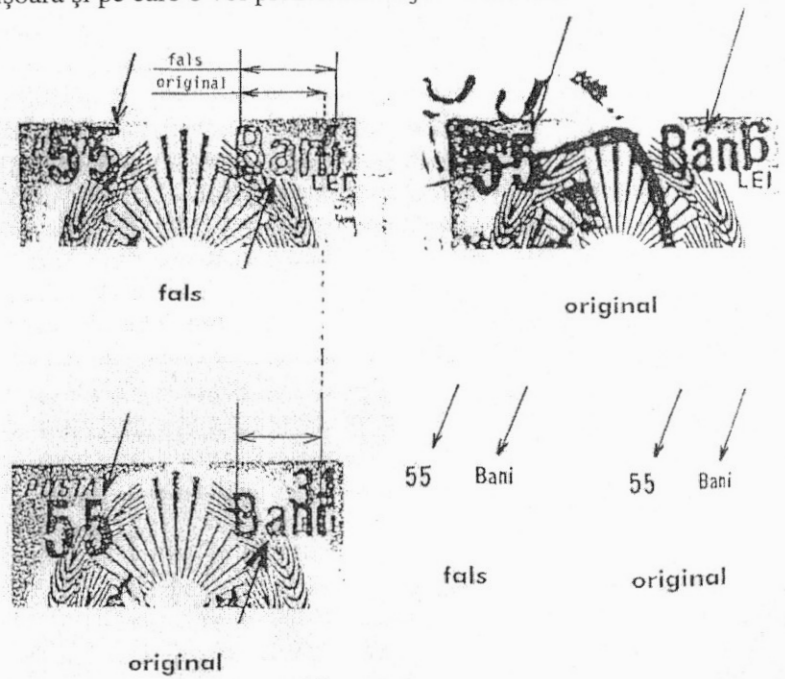

Privind cu atenţie se observă destul de uşor diferenţele dintre supratiparul original şi cel fals. Supratiparul original prezintă pe întreaga suprafaţă aceeaşi intensitate de culoare, pe când la supratiparul fals conturul fiecărei litere şi cifre este mai intens colorat (vezi figura). În momentul apăsării orizontale a negativului pe marcă, cerneala de tipar a migrat spre margine de unde şi impresia unei linii colorate care înconjoară fiecare literă şi cifră.

Supratiparul original este ceva mai mic decât cel fals (vezi figura). Măsurată între axele literei "B" şi a literei "i" din Bani diferenţa este de 0,5 mm., deci uşor sesizabilă chiar cu ochiul liber dacă falsul este pus lângă oricare altă marcă cu supratipar 55 Bani din această serie.

Diferenţa se sesizează şi la al doilea "5" din 55 care la toate originalele are coada scurtă pe când la fals coada este lungă. De asemenea şi litera "a" diferă între original şi fals (vezi figura).

Atât la originale cât şi la fals culoarea cernelii supratiparului este identică nesesizându-se diferenţe nici sub lampa de cuarţ. De asemenea, în ambele cazuri, cerneala roşie folosită are o oarecare transparenţă, astfel încât

şi la originale sub supratipar se deosebesc uşor liniile desenului iniţial. De această caracteristică a cernelii s-au folosit falsificatorii (sau falsificatorul) pentru a ne da impresia unei piese efectiv circulate. Supratiparul aplicat peste fragmentele unei ştampile deja existente pe marcă, lasă impresia că ştampila ar fi fost aplicată ulterior, căci liniile ştampilei nu sunt întrerupte ele continuându-se sub supratipar şi sunt vizibile pentru cel care priveşte marca. Trebuie însă multă dexteritate pentru ca privită sub un anumit unghi să se sesizeze diferenţele dintre supratiparul aplicat peste ştampilă, respectiv ştampila aplicată peste supratipar. A fost destul de greu să conving aici o persoană care se ocupă de expertize să cerceteze marca în cauză. Motivul este simplu, dreptul de expertiză se limitează numai asupra unui domeniu bine definit, expertizarea altor mărci fiind interzisă. (Atenţie pentru cei care se oferă cu atâta uşurinţă în România să expertizeze anumite mărci sau anumite domenii, din punct de vedere juridic situaţia este ceva mai delicată decât pare la prima vedere). Mi s-a confirmat însă şi aceasta numai verbal şi fără nici un fel de obligaţii ulterioare, că în acest caz supratiparul a fost aplicat peste ştampila poştală.

Este greu de crezut că falsificatorul (sau falsificatorii) să fi executat doar un singur fals. Invit de aceea pe toţi colecţionarii să caute şi alte exemplare, căci nu ar fi exclusă nici existenţa unor falsuri pe alte valori. Desigur că nu putem exclude categoric posibilitatea existenţei unor erori de acest fel printre mărcile cu supratipar. Printr-o neatenţie sau printr-o greşeală intenţionată, ar fi fost posibil ca o coală, diferită de cele prevăzute iniţial pentru a fi supratipărite, să se fi strecurat prin maşină. Până în prezent însă nu a fost semnalat un asemenea caz. Nu pot fi excluse categoric nici existenţa unor falsuri în dauna poştei, altele decât cele semnalate la seria "Centenarul revoluţiei de la 1848". M-aş bucura de aceea dacă modestelor mele observaţii le-ar urma şi altele, căci să nu uităm că şi falsurile fac parte din filatelie!

Norbert Blistyar

O trimitere poştală cu menţiunea "Oprit A Se Cenzura" aplicată de către autorităţile române, cenzurată de sovietici

Problema ştampilelor purtând menţiunea "Oprit A Se Cenzura" şi "Scutit de Cenzură" a fost abordată de d-nii Dan Grecu (în "Curierul filatelic" nr. 66 din septembrie 1995 şi nr. 71 din februarie 1996) şi Horst Scherrer (în "Filatelia nr. 7-8/2000). O listă aproape completă a instituţiilor

a căror corespondenţă avea dreptul să fie scutită de cenzură a fost comunicată de d-l Calin Marinescu în "Romanian Postal History Bulletin" nr. 8-9/1992. Pe scurt, în perioada iulie 1941 - ianuarie 1946, o anumită parte a corespondenţei interne şi externe a fost scutită de cenzura poştală, lucru evidenţiat prin aplicarea pe corespondenţa respectivă a unor tipuri de ştampile specifice prin care se făcea cunoscut faptul că trimiterea respectivă nu se cenzurează. În multe cazuri corespondenţa adresată de persoane civile către şeful statului, membrii guvernului sau către unele instituţii a fost de asemenea scutită de cenzură. Piesele purtând menţiuni despre acest fapt, care au supravieţuit până azi, sunt deosebit de rare.

Este cunoscut de asemenea faptul că în perioada iunie 27, 1941 – ianuarie 15, 1946, corespondenţa externă a fost cenzurată la Oficiul Central de Cenzură – Bucureşti, care a funcţionat în incinta Gării de Nord, mai târziu denumit Oficiul pentru Cenzurarea Corespondenţei Externe (Calin Marinescu, în "Romanian Postal History Bulletin", Vol. 3, No. 2-3, 1992). Cenzura sovietică a corespondenţei externe a fost introdusă în septembrie 1944 prin deschiderea unui Oficiu Sovietic de Cenzură în Bucureşti (Dan Grecu, în "Romanian Postal History Bulletin", No. 22, 1997). Cenzorii sovietici foloseau o ştampilă dublu-cerc cu dimensiunile 34-35/23-24 mm purtând în textul în limba rusă "Voennaia Tenzura SSSR R" urmat de un număr care este de fapt numărul cenzorului. Sunt cunoscute ştampile purtând numere de la 1 până la 65. În cele mai multe dintre cazuri, în cazul scrisorilor, ştampila de cenzură sovietică a fost aplicată cu tuş violet pe spatele trimiterii poştale. Se poate presupune faptul că cenzura poştală sovietică şi-a încetat oficial activitatea în 15 ianuarie 1946, dată la care s-a desfiinţat cenzura poştală atât cea internă, cât şi cea externă, de pe teritoriul României.

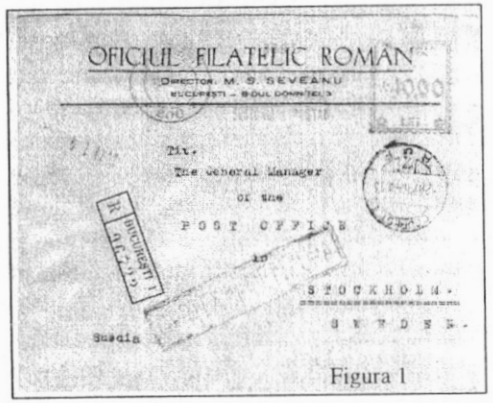

Figura 1

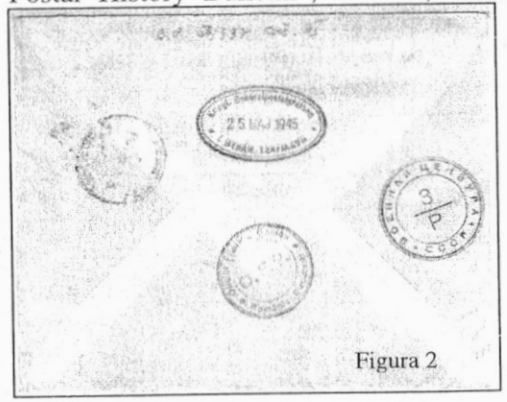
Figura 2

Nu s-a abordat până în prezent problema corespondenței scutite de cenzură de către autoritățile românești și cenzurarea sau necenzurarea acesteia de către sovietici. Din păcate, nu există semnalate multe piese din această categorie din perioada în discuție, astfel încât problema aceasta nu este simplu de rezolvat. Marea majoritate a pieselor purtând mențiunea "Scutit de Cenzură" sau "Oprit A Se Cenzura" expediate peste hotare în perioada septembrie 1944 – ianuarie 1946 nu poartă pe ele urma vreunei ștampile de cenzură sovietice, ceea ce ne poate duce la concluzia că sovieticii au respectat totuși caracterul acestor trimiteri poștale. Există însă și excepții de la regulă, după cum se poate vedea în Fig.1 și Fig.2. Este vorba despre o scrisoare recomandată expediată la 12 aprilie 1945 de la Oficiul Filatelic Roman din București managerului poștei centrale din Stockholm, Suedia. Francatura este una mecanică, în valoare de 40 lei, vizibilă pe fața plicului, unde a mai fost aplicată și ștampila de zi a oficului poștal București 1, alături de eticheta de recomandare. Tot pe fața plicului a fost aplicată, cu tuș roșu, destul de clar și lizibil și ștampila purtând textul "OPRIT A SE CENZURA". Pe spatele plicului apare vizibilă ștampila adminsitrativă a Oficiului Filatelic Român, ștampila administrativă (?) a poștei suedeze cu data de 25 mai 1945, alături de ștampila sovietică de cenzură din București purtând numărul 3. Până la lămurirea exactă a situației unor astfel de trimiteri poștale, putem presupune urmatoarele:

1. Sovieticii cenzurau corespondența externă provenind din România fără să țină absolut deloc cont de faptul că unele trimiteri poștale erau de fapt scutite de cenzură. Fiind putere de ocupație în țara noastră, este cunoscut faptul că rușii nu respectau multe din legile și hotărârile autorităților românești. Totuși, multe (din foarte puținele cunoscute) trimiteri poștale externe din această perioadă, scutite de cenzură, nu au fost cenzurate de către sovietici, ceea ce ar putea infirma această ipoteză. Un astfel de exemplu este ilustrat în Figura 3. Este vorba despre o trimitere poștala tip imprimat expediată la 15 decembrie 1944 de la Banca Națională a României către filiala din Londra a "Comptoir National D'Escompte de Paris". Pe fața plicului, în afară de amprenta francaturii mecanice de 24 de lei aparținind BNR, mai

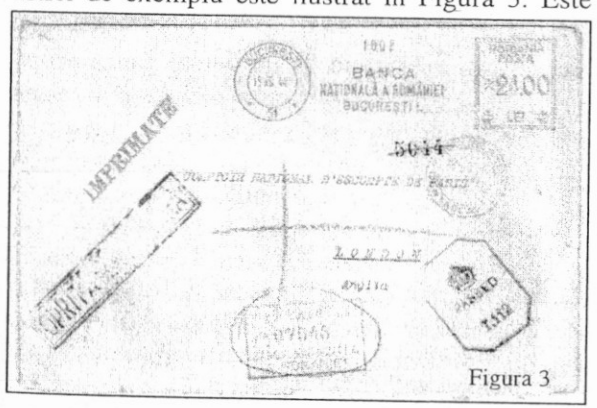

Figura 3

apare ștampila poștală "București 30-Controlat/ 15 Dec 1944", ștampila administrativă a băncii, ștampila în tuș roșu (incomplet aplicată) purtând textul "OPRIT A SE CENZURA", ștampila britanică de cenzură "PASSED/T.112", în creion albastru caroiajul specific trimiterilor poștale par avion din Commonwealth-ul britanic, iar pe spate o ștampilă administrativă purtând textul "Received/-5Mar 1945" însoțită de semnatura de primire.

2. Sovieticii cenzurau numai aleatoriu corespondența externă scutită de cenzura provenind din România, plicul în discuție fiind un astfel de exemplu.

3. Cu toate că trimiterea poștală în discuție a fost scutită de cenzură de către autoritățile românești ea a fost totuși cenzurată de sovietici fiindcă cenzorul sovietic nu a observat pur și simplu prezența ștampilei "OPRIT A SE CENZURA" pe fața plicului.

4. O ipoteză un pic mai îndrăzneață este aceea că au fost supuse cenzurii sovietice și trimiterile poștale scutite de cenzură expediate spre Suedia după data de 17 ianuarie 1945, data arestării de către ruși, lângă Debreczen, a cunoscutului diplomat suedez Raoul Wallenberg, salvatorul de evrei din Budapesta? Existența unor piese similare adresate în alte țări decât Suedia va demonta cu ușurință această presupunere. Este și asta, totuși, o posibilitate.

Oricare dintre presupunerile de mai sus ar fi adevarată, prezența simultană pe aceeași trimitere poștală a ștampilei românești "OPRIT A SE CENZURA" împreună cu cea sovietică de cenzură este o combinație extrem de rară de ștampile și poate face cinste oricarei colecții de specialitate în care se află.

Dinu Matei

Apariție editorială

Recent a apărut broșura d-lui ing. Mircea Pătrășcoiu intitulată "O viață dedicată pasiunii" în care autorul ne spune că filatelia i-a stat alături și nu l-a părăsit niciodată, iar pasiunea și-a manifestat-o în activitățile de colecționare, studiere, expunere și publicistică.

Broșura este structurată în trei părți cuprinzând:

- Activitatea organizatorică
- Activitatea expozițională
- Activitatea publicistică (lucrări și articole publicate)

Una din principalele activități ale d-lui ing. Mircea Pătrășcoiu este aceea de a "vâna" greșelile de machetare ale mărcilor poștale românești și nu numai.

Colaborator frecvent al revistei noastre și a tuturor publicațiilor filatelice de la noi, îi dorim d-lui ing. Mircea Pătrășcoiu o activitate cât mai rodnică și în viitor.

este situată pe locul uneia dintre centurile de apărare ale cetății medievale. Curtea ce are pe una din laturi zidul exterior al cetății constituie, în prezent, un loc de relaxare pentru vizitatorii muzeului dar şi de cunoaştere a unor specii rare, chiar ocrotite, de plante.

S-au colectat, achiziționat, în decursul a 161 de ani de la înființarea Societății şi 115 ani de la inaugurarea muzeului piese muzeografice – alcătuind, în prezent, un patrimoniu de peste un milion de piese: mineralogie – petrografie (19.000), paleontologie (57.000), botanică (168.000), entomologie (266.000), malacologie (510.000), vertebrate (8.386) etc.

La expoziție au fost prezentate colecții tematice aparținând filateliştilor din județul Sibiu: Barabulă Dumitru (Păsări de pradă), Dejugan Ioan (Pro Natura – realizări ale Asociației Filateliştilor din județul Sibiu), Salade Maria (Flori), Salade Nicolae (Păsări din Delta Dunării), Salade Radu Gheorghe (Păsări din zonele polare) şi Stoia Romeo Lucian (Să cunoaştem păsările şi să le protejăm).

La vernisajul expoziției au participat un public select şi numeros. Au luat cuvântul domnii Martin Botesch – preşedintele Consiliului județean Sibiu, Sabin Luca – directorul general al Muzeului Național Brukenthal, dr. Rodica Ciobanu – director al Muzeului de Istorie Naturală Sibiu şi Nicolae Salade – preşedinte al Asociației Filateliştilor din județul Sibiu.

Asociația Filateliştilor din județul Sibiu a realizat cu ocazia acestui eveniment afişul, catalogul şi diploma expoziției precum şi un plic şi o ştampilă specială. Materialele expoziției au fost acordate expozanților şi autorităților prezente la expoziție.

În 18 mai 2010, Asociația sibiană a mai realizat un plic şi o ştampilă specială dedicate Zilei Internaționale a Muzeelor.

prof. Nicolae Salade

UN ISTORIC AL CERCETĂRILOR PRIVIND ISTORIA POŞTELOR LOCALE TURISTICE DIN ARDEAL

(dr. Mircea Dragoteanu - fragment din teza de doctorat în istorie susținută la Universitatea Babeş-Bolyai, cu tema *Istoria Poştelor Locale Transilvane*)

1. Începuturile colecționării şi ale cercetărilor asupra primei poşte locale din Transilvania (Poşta Locală Păltiniş – Hohe Rinne). Mini-monografia redactată de inspectorul bancar Gustav Kiszling şi contraamiralul k.u.k. Arthur Ritter von Raimann

Deşi colecționarea de mărci poştale era foarte populară în Ardeal la sfârşitul secolului al XIX-lea, apariția la Păltiniş a primelor timbre locale nu a lăsat urme în mediile filatelice până în 1901. Din vara acestui an ne sunt cunoscute primele corespondențe[1] cu carcater filatelic, expediate din Păltiniş (Hohe Rinne) de către un căpitan de vas din marina austro-ungară pe nume Max Herzberg către un unchi al său – contraamiralul Arthur Ritter von Raimann, în acea perioadă domiciliat la Pola. Primele informații sintetizate cu privire la Poşta Locală Păltiniş ne-au rămas într-o mini-monografie scrisă de mână în 1904, semnată Arthur Ritter von Raimann, dar amintind de furnizarea informațiilor de către Gustav Kiszling, înalt funcționar de bancă din Sibiu, cel dintâi casier al Comisiei Sanatoriului Păltiniş.

Acest *Sinopsis* Raimann-Kiszling[2] a rămas nepublicat în epocă, însă a stat la baza cercetărilor ulterioare, începând cu cele ale lui Geza von Jakots din anii 1920.

Sinopsisul include emisiunile de timbre locale Păltiniş şi obliterările acestora dintre 1895 şi 1904, conținând atât informații corecte, importante pentru cercetări, cât şi date care ulterior s-au dovedit eronate sau incomplete. Deşi a fost redactată la numai un deceniu de la intrarea în activitate a Poştei Păltiniş, această mini-monografie nu aminteşte de ceea ce astăzi cunoaştem drept „prima emisiune Păltiniş" (1895). Emisiunea a III-a (apărută de fapt în septembrie 1900) este greşit datată 1899, iar o obliterare a timbrelor nedantelate din emisiunea a II-a, n.n.) amintită ca fiind din 1897, *„cu ştampilă largă fără chenar, pe care se adăuga cu scris manual data"*, s-a utilizat de fapt în vara lui 1895. Mini-monografia Raimann-Kiszling a inclus însă şi date importante, cum ar fi caracterul bi-funcțional al mărcilor locale – franco (pe trimiteri din Păltiniş) şi porto (taxând corespondențele sosite la Păltiniş), tipărirea inițială a mărcilor de 4 helleri pe hârtie

portocalie în cadrul emisiunii a III-a, compunerea colilor de 2 helleri din 1903 din câte 110 timbre.

Conținutul mini-monografiei Raimann-Kiszling a fost pubicat ca atare în 1998[3].

2. Primele articole asupra timbrelor emise de Poşta Măgura publicate în Revista *Tabularium* din Budapesta

Timbrele locale turistice emise la Măgura, în Munții Apuseni, de către stațiunea Trezoreriei maghiare au atras imediat atenția colecționarilor din Ungaria. Un motiv al folosirii acestor timbre după sezonul de vară 1903 a fost chiar exacerbarea caracterului lor filatelic în detrimentul celui poştal.

Imediat după Primul Război, interesul filatelic în creştere pentru timbrele Măgura a determinat apariția unor articole asupra lor. În revista budapestană „Tabularium" din 20 martie 1921[4] colecționarul Bela Payer a făcut o prezentare de ansamblu a acestor mărci de curier, incluzând şi câteva date de istorie poştală. Payer a susținut că trimiterile de la Măgura din 1911 circulate prin Răcătău ar fi fost exclusiv cele adresate către Cluj, în timp ce trimiterile către Huedin şi respectiv în direcția Budapestei ar fi fost dirijate prin Beliş (fapt neverificat ulterior, n.n.).

Tot în revista *Tabularium,* în câteva luni după articolul lui Payer, Horvath Karoly, un notar din Odorhei implicat direct în circulația (filatelică) masivă a emisiunii a II-a Măgura (octombrie 1911), a publicat un articol[5] menit să credibilizeze propriile realizări filatelice din 1911. El a reluat informațiile discutabile ale lui Bela Payer asupra rutelor care ar fi fost urmate de serviciul de curier local în vara lui 1911.

3. **Debutul cercetărilor cu caracter de sinteză din perioada interbelică asupra timbrelor locale Păltiniş (Hohe Rinne) şi Bistra. Contribuțiile aduse de Geza von Jakots.**

Din epocă s-au păstrat puține informații despre poştele locale şi istoria lor a trebuit reconstituită pas cu pas, pornind de la obiectele de corespondență transportate de acestea, de la articole din ziare de epocă, manuale de călătorie şi în general de la orice documente ale vremii care au putut oferi date utile.

În anii 1920, Geza von Jakots[6] a făcut o muncă de pionierat la Sibiu, obținând cifre importante asupra tirajelor de la tipografiile care au imprimat mărcile Păltiniş (Hohe Rinne) şi publicând în străinătate o primă sistematizare a emisiunilor locale.

Géza von Jakóts (în centrul fotografiei) la vânătoare în anii '30, în zona Mărginimii Sibiului

În .1922, în baza informațiilor primite de la Geza von Jakots, revista „Donaupost" din Bratislava a publicat în „Donaupost Katalog" o primă trecere în revistă a timbrelor locale de curier din Ardeal („Botenpost" în terminologia de limbă germană).

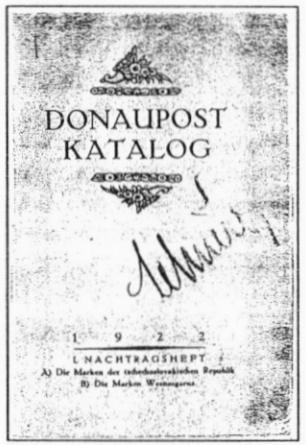

Catalogul filatelic Donaupost 1922

Raritatea pieselor circulate prin curierul Păltinişului a făcut ca în Catalogul „Donaupost"[7] din 1922 să fie listate pentru Poşta Păltiniş numai cinci dintre cele şapte emisiuni de timbre antebelice, neamintindu-se prima emisiune (1895) şi emisiunea a VI-a, cea din 1909.

- La emisiunea Hohe Rinne 1906 nu este listată marca locală de 5 helleri (pentru scrisori).
- La Poşta Măgura sunt listate toate cele patru timbre locale cunoscute, împărțite câte două în emisiuni datate 1903 şi 1911 (formă de prezentare care se va menține în toate lucrările.
- anterioare monografiei mele din 1998).
- La Poşta Bistra sunt amintite corect cele două mărci locale, de 2 helleri şi de 6 helleri, dar anul emiterii este indicat eronat ca fiind 1912.
- Deoarece acestea nu au emis timbre proprii, nu sunt amintite poştele de cabană.

Tabelul sinoptic cu mărcile Hohe Rinne şi Bistra publicat de Jakots în „Donaupost"[8] în 1924 a adus completări datelor incluse în catalogul apărut în 1922 al aceleaşi reviste.

- Jakots menționează în plus față de Catalogul Donaupost emisiunea din 1909, cu cele două mărci ale sale, de 2 helleri şi de 5 helleri.
- Nici el nu a făcut însă referire la prima emisiune Hohe Rinne, menționând eronat a II-a emisiune Păltiniş ca fiind „prima". Această eroare

avea să aducă ulterior multe confuzii cu privire la funcţionarea Poştei Păltiniş în primii ei ani (1894-1900).

- Jakots a fost însă primul care în tabelul său sinoptic a arătat utilizarea prin înjumătăţire a mărcilor Hehe Rinne de 2 kreuzeri din 1895 (emisiunea a II-a) ca tarif de 1 kr. pentru cărţi poştale şi imprimate.
- A listat întregul poştal (plicul pre-timbrat) Hohe Rinne din 1910.
- La Poşta Bistra, Jakots a indicat eronat anul emiterii timbrelor ca fiind 1912 (în loc de 1907, datarea corectă), adăugând şi ziua de 2 iunie, care avea să se dovedească fără bază reală.
- Un element important al tabelului sinoptic al lui Jakots sunt tirajele propuse pentru fiecare dintre timbrele locale listate. Dacă o parte din cifre s-au dovedit ulterior a fi fost cele reale, altele nu au fost confirmate de evaluări statistice pertinente, făcând ca tirajele timbrelor Păltiniş să devină o problemă dificil de soluţionat[9]. Exemplarul din revista Donaupost prezentat de noi în 2008[10] i-a aparţinut lui Ludwig Dengel, iar rotunjirile arbitrare date de acesta cifrelor furnizate de Jakots au generat numeroase alte controverse ulterioare.
- Cotele în franci elveţieni propuse de Jakots în 1924 constituiau o reflectare a pieţei filatelice din acel moment, fiind interesant că raritatea unor piese (de exemplu francaturile cu marca Hohe Rinne de 2 helleri din 1909) nu era încă intuită. O eroare de apreciere a fost şi cotarea ca ştampilată a mărcii Bistra de 2 helleri, care de fapt nu a circulat.

Donau-Post
ZEITSCHRIFT FÜR BRIEFMARKENKUNDE
6. JAHRGANG — 5. NOVEMBER 1923 — NUMMER 11
SCHRIFTLEITER: Dr. WEIMERT
Die Botenpostmarken des „Siebenbürgischen Karpathenvereines".
Von Géza von Jakóts, Sibiu-Hermannstadt.
Kurhaus auf der Hohen Rinne

Articolul lui Jakóts pe coperta revistei Donaupost din5 NOV. 1923

Pe parcursul anilor 1920, tot lui Jakots i se datorează alte câteva elemente legate de activitatea Poştei Păltiniş. În 1924 el a fost iniţiatorul şi machetatorul ultimelor timbre locale de la Păltiniş, realizate împreună cu pictorul sibian Tivadar (Theodor) Lassy. Articolul asupra planului de emitere a acestora, publicat de Jakots tot în revista Donaupost[11], menţiona şi intenţia punerii în circulaţie a unor timbre speciale pentru poştele prin curier local ale cabanelor S.K.V., dar

această idee nu s-a materializat. În vara lui 1926, Jakots a fost angajat al S.K.V. la Păltiniş pe post de administrator al Casei de Cură[12], responsabil şi cu serviciul postal local, calitate în care a realizat câteva piese de corespondenţă rarisime pentru această poştă locală.

Cataloagele mărcilor maghiare editate de Emanuel Janos Jaszai în 1927[13] nu au adus date noi, în schimb au ilustrat o circulaţie interesantă a unei mărci Bistra de 6 helleri pe un fragment de corespondenţă din 26 iulie 1923, pe care a fost aplicată împreună cu o marcă maghiară „Turul" (vultur) de 5 filleri.

4. Perioada 1930-1947

În anii '30, un eveniment notabil, care a adus laolaltă o cantitate importantă de informaţii referitoare la poştele locale din Transilvania a fost o expoziţie filatelică găzduită la Sibiu de Palatul Brukenthal în luna iulie 1938. Această expoziţie urma să fie inaugurată chiar de Regele Carol al II-lea, el însuşi unul dintre marii filatelişti ai lumii la acel moment. Încetarea din viaţă a Reginei Maria şi funeraliile naţionale care au urmat au făcut însă ca această implicare regală în filatelia ardeleană să nu mai poată avea loc.

La expoziţia respectivă două exponate au fost dedicate poştelor locale transilvane. Unul dintre ele, aparţinând lui Geza von Jakots, includea *„Mărcile staţiunilor climaterice Păltiniş şi Bistra de la anul 1894 şi până la anul 1926, când a încetat concesiunea între poşta de stat şi societatea de turism Carpatina (n.n. – S.K.V.)"*. Cel de-al doilea exponat în domeniu prezentat la expoziţia de la Sibiu din 1938 a aparţinut unui alt colecţionar sibian, Egon Gundhardt, fiind dedicat „Mărcilor Păltinş".

În a doua parte a anilor '30, alţi doi colecţionari saşi din Sibiu, Ludwig (Ludovic) Dengel şi Rolf Weyrauch, şi-au îndreptat atenţia asupra poştelor locale din Ardeal, reuşind să acumuleze colecţii importante.

Prin concentrarea materialelor circulate prin poştele locale în câteva colecţii private din Sibiu a fost facilitată şi o centralizare a informaţiilor asupra acestora, vitală pentru apariţia de sinteze ulterioare. Conflictele dintre Geza von Jakots şi Ludwig Dengel, doi dintre cei mai mari filatelişti ai secolului al XX-lea în Ardeal, au făcut însă ca progresul cercetărilor să fie considerabil încetinit vreme de mai multe decenii[14].

Este important faptul că în perioada interbelică studiile s-au referit în mod exclusiv la timbrele locale emise la Păltiniş, Bistra şi Măgura, interesul pentru istoria poştală sau pentru cadrul istoric în care şi-au desfăşurat activitatea poştele locale fiind minim. Poştele de cabană au apărut numai în scurta referire a lui Geza von Jakots din *Donaupost* cu privire la intenţia de a se emite timbre speciale pentru ele, altminteri inclusiv interesul pentru

colecționarea corespondențelor circulate de la cabanele din Carpați a fost minor.

În acest context foarte util a fost demersul făcut în perioada anilor 1943-1944 de către un alt colecționar sibian Viktor Thois, de a afla de la o sursă sigură date despre activitatea Poștei Bistra.

Se cunosc două scrisori adresate de Thois lui Juhann Rilki (concesionarul din 1909-1913 al curierului local Bistra), cu întrebări de detaliu referitoare la procedurile poștale și la mărcile Bistra. O scrisoare a ajuns în posesia mea, fiind citată în lucrările din 1998[15] și 2008. Despre răspunsul lui Rilki la o a doua scrisoare a lui Thois a amintit Emanoil Munteanu în 1981, în articolul său publicat în S.U.A.[16]. Ambele scrisori aduc azi clarificări importante cu privire la mecanismul de curier la Bistra și asupra relației dintre concesionarul curierului și S.K.V. (Siebenburgischer Karpathenverein – Asociația Carpatină Ardeleană a Turiștilor, cea care a înființat Poșta Locală Bistra).

Timbrele locale în România

de Locot.-Colonel rezervă ADAM MITACHE

In legătură cu articolele publicate în Revista „Filatelia" No. 4 din 15 Nov. 1944 și No. 6 din 15 Dec. 1944, cu privire la timbrele locale care au fost întrebuințate pentru prima dată în anul 1864 pentru francarea corespondenței ce se expedia de către vizitatorii unor hoteluri elvețiene, din regiunea muntoasă, care au avut serviciul poștale oficiale, redau în cuprinsul articolului de față, un istoric succint al timbrelor locale cari au circulat în trecut pe teritoriul țării noastre, și anume emisiunile de timbre ale Stațiunei climaterice Păltiniș (Hohe-Rinne) situată în Munții Carpați, la o altitudine de 1403 metri și la o distanță de circa 30 kilometri de orașul Sibiu.

Ce unul ce, în cariera mea de ofițer activ, am fost nevoit să stau un timp și în Garnizoana Sibiu, am avut prilejul să vizitez de mai multe ori, acea staținne climaterică, și să mă ocup în deosebire și de emisiunile de timbre ale stațiunei, având pentru aceasta și concursul neprecupețit al unui cunoscut filatelist și bun prieten, din Sibiu Oscar de Jakots.

Astfel în anul 1894, sub stăpânirea ungară a Transilvaniei „Societatea Carpatică Transilvăneană (Siebenbürgischen Karpathen Vereines") Secțiunea Sibiu, a clădit în regiunea muntoasă a Comunei Rășinari sanatoriul Stațiunei Climaterice Hohe-Rinne" („Păltiniș).

In scopul ca vizitatorii acelei stațiuni, să aibă posibilitatea să-și expedieze corespondența lor poștală, direcțiunea sanatoriului, a intervenit pe lângă Direcția Generală a Poștelor Ungare din Budapesta.

Prima pagină a articolului lui Adam Mitache

În perioada postbelică, un prim studiu a fost publicat în 1945 în revista *Filatelia* din București de către un amic al lui Geza von Jakots, căpitanul Adam Mitache din Huși[17]. Acesta s-a referit exclusiv la timbrele Hohe Rinne și a reluat în esență datele din tabelul sinoptic publicat de Jakots în *Donaupost* cu două decenii înainte (*op. cit.*). Prezentând colecționarilor din România și o succintă istorie a Poștei Păltiniș, articolul lui Mitache a adus în atenție timbrele de poștă locală, foarte puțin cunoscute până atunci publicului larg și în special celui dinafara arcului Transilvan. Studiul a inclus însă și erori care s-au perpetuat apoi timp de decenii. Mitache a menționat folosirea poștală a jumătăților de timbre din emisiunea I, dar acest procedeu era valabil pentru a doua emisiune Hohe Rinne, nu și pentru prima. Scrisul de mână pe timbre al datei de utilizare, amintit de Mitache a se fi folosit până în 1897 (periodizare similară cu cea din „monografia" Raimann-Kiszling, *op. cit.*), a fost de fapt utilizat numai în 1895, iar aceasta exclusiv pe tichetele *porto* (pentru taxarea corespondențelor aduse la stațiune de curier), nu și pe trimiterile *din* Păltiniș.

Adam Mitache a indicat eronat și faptul că transportul prin curierul Păltinișului s-ar fi făcut în 1903 până la Rășinari (și ulterior până la Sibiu). În realitate, din 1894 și până în 1907 inclusiv, oficiul de stat partener al Poștei Păltiniș a fost cel din Cristian, la oficiul din Rășinari corespondențele de Păltiniș ajungând numai întâmplător[18].

Mitache a mai perpetuat și datele greșite de intrare în uz a emisiunilor 1900 (1901), 1906 și 1910, ca și tirajele pentru timbrele nedantelate Hohe Rinne din 1900 și pentru timbrele de 5 helleri și de 2 helleri nedantelate din 1906.

În esență articolul lui Adam Mitache s-a referit exclusiv la timbrele Păltiniș, perpetuând lipsa de interes pentru istoria poștală, dar având meritul de a face o primă prezentare a uneia dintre poștele locale transilvane către un public mai larg din România.

În contextul primilor ani postbelici, amintim faptul că în primele cataloage filatelice românești, editate în 1946 și 1947 de către orădeanul Francisc Konrad[19], sunt menționate ca *„mărci poștale particulare românești"*, emisiunile Păltiniș din 1910 (numai circulațiile lor de după 1919), 1923 și 1924, descrierea acestora fiind făcută succint, dar corect.

Note bibliografice:

1. Licitația firmei elvețiene Corinphila din 2 martie 2010, lotul nr. 1402 (plic recomandat expediat de Max Herzberg contraamiralului Raimann, francat cu două timbre locale Hohe Rinne de 2 helleri din emisiunea 1900).
2. Mircea Dragoteanu: *Istoria Poștelor Locale Transilvane,*pag. 257-258, Editura Alma Mater, Cluj Napoca, 2008.
3. Mircea Dragoteanu: *Istoria Poștelor Locale Transilvane,*pag. 180-181, Editura Risoprint, Cluj Napoca, 1998.
4. Bela Payer: Die Botenmarken der ararischen Kurortes „Magura", Tabularium, 20 martie 1921, pag. 74, Budapest.
5. Karoly Horvath: *Botenmarke der kongl. Ung. Arar.Vilenkolonie „Magura"*, Tabularium, 15 decembrie 1921, pag. 175-177, Budapest.
6 ofițer în rezervă al armatei austro-ungare, ulterior paznic regal de vânătoare în Munții Coziei, în anii 1930.
7. *Donaupost Katalog 1922,* pag. 80-91, Bratislava.
8. Geza von Jakots: *Die Botenpostmarken des S.K.V.,* Donau-Post nr. 11, 5 nov. 1923, Bratislava.
9. Mircea Dragoteanu: *Istoria Poștelor Locale Transilvane,* pag. 62-63, Editura Alma Mater, Cluj Napoca, 2008.
10. Ibidem, pag. 259.
11. Geza von Jakots: *Neue Botenpostmarken des S.K.V.,* Donau-Post no. 9-10, 5 oct., Bratislava.

12. Cuvinte de mulţumire ale S.K.V. Sibiu pentru activitatea prestată de Jakots la Păltiniş în vara lui 1926 sunt incluse în *Jahrbuch des S.K.V. 1927,* Sibiu.
13. Emanuel Janos Jaszai: *A Magzar Belyegek Katalogusa.* VI. Kiadas, Fritz Arnold Kiadasa, Wien, 1927.
14. Ioan Opriş: Revista Transilvania.
15. Mircea Dragoteanu: *Istoria Poştelor Locale Transilvane,* pag. 183, Editura Alma Mater, Cluj Napoca, 1998.
16. Emanoil Munteanu: *A Local Post in Transylvania,* The American Philatelist, April 1981, pag. 347-352.
17. Lt. Col, (r) Adam Mitache: *Timbrele locale în România,* Revista Filatelia, 15 şi 30 mai 1945, Bucureşti.
18. Mircea Dragoteanu: *Răşinariul şi Poşta Locală Păltiniş,* Curierul filatelic nr. 106, ianuarie-februarie 2000, pag. 5-7.
19. Francisc Konrad: *Catalog Filatelic – România, ediţiile 1946 şi 1947, Oradea*

Dr. Mircea Dragoteanu

Cotele emisiunilor România
după suplimentele Michel Rundschau Nr. 4 şi 5/2010

Nr. 6406 – 6409 – Albine melifere – Cota: neştampilat şi ştampilat = 8 Euro, F.D.C. = 9 Euro;

Bloc 458 – Albine melifere – minicoală de 4 timbre (din mapa filatelică);

Bloc 459-462 – Albine melifere – minicoli de 4 timbre cu manşetă ilustrată = 32,60 Euro.

6410-6413 – Jocurile Olimpice de Iarnă – a XXI ediţie – Vancouver 2010 – Cota: neştampilat şi ştampilat = 8 Euro; F.D.C. = 10 Euro şi minicoli de 4 timbre = 32 Euro.

6414 – 6417 – Tarantule – Cota: neştampilat şi ştampilat = 9,40 Euro; F.D.C. = 10,50 Euro; minicoli de 8 timbre + 1 vinietă = 75 Euro.

6418 – 6422 – Faruri din România – Cota: neştampilat şi ştampilat = 10 Euro; F.D.C. = 11,50 Euro; minicoli de 8 timbre + 1 vinietă = 80 Euro.

6423 A – Sfintele Paşti 2010 – Cota: neştampilat şi ştampilat = 0,80 Euro; F.D.C. = 2 Euro; minicoala de 8 timbre + 1 vinietă = 6,50 Euro.

CĂRŢI POŞTALE ILUSTRATE CU MARCĂ FIXĂ „EMBLEMA POŞTEI" – NOI INFORMAŢII

Găsirea unei coli tipografice întregi cuprinzând 18 cărţi poştale ilustrate cu marcă fixă de 2 lei "Emblema poştei" aduce informaţii foarte interesante privind emiterea cărţilor

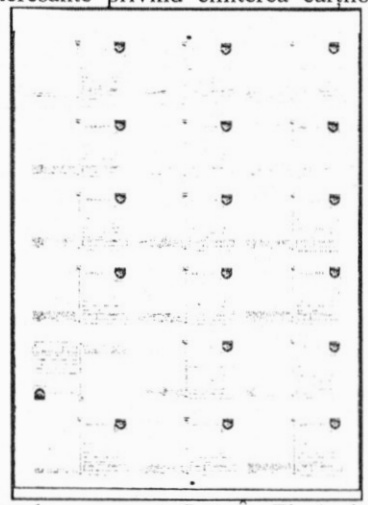

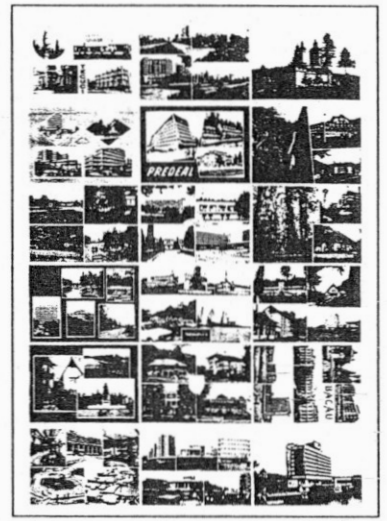

poştale cu marcă fixă. În Fig.1 şi 2 este prezentată această coală faţă şi verso. Coala are dimensiunile 50 x 70 cm şi sunt prezentate vederi din diverse localităţi din ţară, conform comenzii cd.5002. Pe cărţile poştale ilustrate era tipărit şi preţul de vânzare de 3,50 lei. Este posibil ca această coală să fi fost doar un modelar, datorită existenţei a două găuri perfect rotunde, existente în partea de sus şi în cea de jos a colii.

Codurile de identificare a celor 18 cărţi poştale, cu repartiţia lor în coală, sunt prezentate în Tabelul A.

Tabelul A

4223/90	3941/90	2035/90
4221/90	4166/90	1682/90
4220/90	3913/90	3441/90
4100/90	3744/90	2455/90
3547/90	606/90	4001/90
1023/90	3984/90	3952/90

Din Tabelul A se poate constata informaţia cea mai interesantă că, în coală, cărţile poştale ilustrate nu au fost emise cu coduri succesive, ci foarte

EXPOZIȚIA DE MAXIMAFILIE NAȚIONALĂ CU PARTICIPARE INTERNAȚIONALĂ "ARTĂ ŞI RELIGIE"

Între 12-17 septembrie 2010, la Bacău, a avut loc una din cele mai mari expoziții filatelice organizate în România în ultimii ani, expoziție la care au participat expozanți din 10 țări (Canada, Cipru, Elveția, Franța, Germania, Italia, Kuweit, Luxemburg, Republica Moldova şi România).

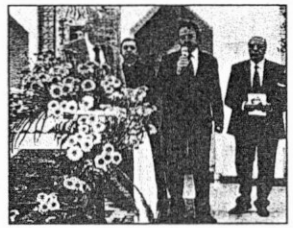

Expoziția s-a desfăşurat la Catedrala Romano-Catolică "Sfinții Apostoli Petru şi Pavel" din Bacău (pentru prima dată în România şi, poate chiar în Europa şi în lume, în incinta unei biserici) şi la Complexul Muzeal "Iulian Antonescu" din localitate.

La vernisajul expoziției care a avut loc în cele 2 locații au participat: d-l Jean Pierre Mangin – preşedintele Academiei Mondiale de Filatelie, d-l Leonard Paşcanu – preşedintele de onoare al F.F.R., d-l Pr. Isidor Dâscă –decan al Decanatului Romano - catolic Sf. Nicolae din Bacău, d-l gen. (r) Vasile Doroş – preşedintele Societății Române de Maximafilie "Dr. Valeriu Neaga", alte personalități din localitate şi un numeros public. Întreaga manifestare a fost de o grandoare şi o participare deosebită; au fost prezentate exponate deosebite dintre care cele mai apreciate au fost cele ale domnilor: Vasile Doroş ("George Enescu în suita marilor muzicieni europeni"), Andrei Potcoavă ("Arhitectura din România în context European") iar la clasa "un panou" George Constantourakis – distinşi cu diplome în rang de medalie de aur.

Cu ocazia expoziției s-au realizat: catalogul şi diploma expoziției; s-au mai realizat 2 ştampile speciale (machetatori: d-nii dr. Ioan Daniliuc şi Mihai Ceucă). Toți expozanții au primit premii din partea organizatorilor şi a sponsorilor.

Felicitări filateliştilor băcăuani conduşi cu măiestrie şi pasiune de d-l gen. (r) Vasile Doroş care a realizat un lucru cu totul deosebit la Bacău.

Un istoric al cercetărilor privind istoria poştelor locale turistice din Ardeal (II)

(continuare din numărul 157)

5. Prima sinteză – Ludwig Dengel (1947)

Tot la Sibiu, după două decenii de acumulări, Ludwig (Ludovic) Dengel a realizat în 1947 prima prezentare sistematică a poştelor locale private de pe teritoriul actual al României, lăsând o lucrare cu adevărat de referință în domeniu.

Apărută într-un format elegant pentru momentul respectiv, *„Istoria oficiilor poştale particulare şi mărcile lor, foste în circulație în teritoriul României de astăzi"*[20] a marcat fundamentul colecționării şi al cunoaşterii poştelor locale din Transilvania. Dengel a reuşit trecerea de la catalogarea enumerativă a timbrelor locale la căutări legate de înțelegerea mecanismelor de utilizare poştală şi a cadrului istoric existent. A făcut-o cu multă modestie, deşi era un bun cunoscător într-ale filateliei, începând chiar cu introducerea, în care a notat: *„ Atât presa filatelică de la noi cât şi cea străină a scris despre aceste mărci, dar incomplet şi invocând date insuficient controlate... Sigur lucrările publicate de Geza von Jakots, Sibiu, merită să fie menționate. Acest autor a fost unul dintre primii filateliști care s-au ocupat cu mărcile poştale particulare şi prin articolele sale le-a făcut cunoscute colecționarilor. Datele cu privire la tirajele mărcilor „Păltiniş" şi „Bistra" sunt luate din lucrările ce a publicat, dar lipsind arătarea izvoarelor, aceste date nu le-am putut controla, dar pot fi acceptate în general ca verosimile."*[21]

Fig. 5
Coperta cărții lui L. Dengel

După cum îi sugerează şi titlul, unul dintre meritele lucrării lui Dengel din 1947 este acela de a fi considerat poştele locale ca o parte a istoriei României. El a încercat să descifreze evoluțiunile istorice ale stațiunilor Păltiniş, Bistra şi Măgura care au determinat modificări în utilizarea mărcilor poştale.

Din păcate însă, deşi crescut în comunitatea saşilor, Dengel nu a apelat la surse de informații de limbă germană din Sibiu şi Sebeş care i-ar fi descifrat multe alte elemente necunoscute. În primul rând, este evident că Dengel, nu a folosit anuarele

Asocieţiei Carpatine S.K.V., fapt oarecum de înţeles în context istoric, deoarece S.K.V. era privită imediat după Al Doilea Război Mondial ca o asociaţie etnică germană exclusivistă, cu simpatii naziste[22]. Pe de altă parte, Dengel nu a folosit ca documentare ziarele de limbă germană contemporane poştelor locale Bistra şi Hohe Rinne şi de asemenea nu a consultat materialele aniversare şi prospectele de reclamă editate de S.K.V.

Cu toate acestea, Ludovic Dengel a pus piatra de temelie a studiului ştiinţific al poştelor locale transilvane. El a listat pentru întâia dată prima emisiune Hohe Rinne, datând-o corect în 1895 şi ilustrând un exemplar neobliterat. A amintit corect ruta curierului de la Păltiniş, ca fiind către Cristian până la 1907 inclusiv şi până la Sibiu după aceea. A oferit informaţii interesante asupra timbrelor Păltiniş, inclusiv machetatorii ultimelor emisiuni, firmele care au executat clişeele şi tipografiile care au imprimat timbrele. A înţeles locul important al ştampilografiei şi a oferit date asupra ştampilelor locale în uz pe parcursul folosirii fiecărei emisiuni Păltiniş, iar la Bistra a fost primul care a semnalat cele patru tipuri de obliterări existente. Mai mult, printr-o bogată ilustrare, a pus la dispoziţia publicului un material iconografic indispensabil unei bune înţelegeri a subiectului (numai la Poşta Păltiniş cartea lui Dengel include 35 de ilustraţii). Studiul timbrelor locale şi al detaliilor de desen i-au permis să semnaleze două tipuri distincte la emisiunea a II-a Hohe Rinne, respectiv varietăţi ale primei emisiuni.

La Poşta Bistra, Dengel a avut acces la explicaţiile oferite de Rilki şi a fost primul care a încercat să descifreze mecanismul de operare al curierului şi respectiv de utilizare a mărcilor locale: *„...(timbrele locale se obţineau la Bistra, deoarece corespondenţa ce pleca de aici trebuia francată cu aceste mărci, şi la Sebeş-Alba la magazinul J. Rilki, unde se depunea poşta destinată coloniei Bistra şi unde se aplicau aceste mărci suplimentare. Depozitarul Rilki primea succesiv stocul de mărci de care avea nevoie şi pe care îl justifica la finele lunei August când se termina sezonul la Bistra).*

Scrisorile şi ziarele care circulau numai de la Sebeş-Alba la Bistra sau invers sunt francate numai cu aceste mărci. Cele destinate altor oficii poştale sau cele sosite la Sebeş-Alba cu destinaţia Bistra trebuiau francate şi cu marca poştală a statului (...). Scrisorile din străinătate prezintă în mod natural pe lângă marca Bistra şi marca ţării de expediţie. Astfel de scrisori, sau cărţi poştale, sunt foarte rare. Cele mai obişnuite sunt francate numai cu marca Bistra, deoarece majoritatea scrisorilor s-au mărginit să circule numai între cele două oficii Bistra şi Sebeş-Alba"[23].

Relevând rolul ştampilografiei în istoria poştală, Dengel a atribuit cote timbrelor Bistra circulate pe corespondenţă în funcţie de tipul

ştampilelor cu care sunt anulate, pornind de la raritatea acestora.

Subliniind meritele acestei cărţi a lui Ludwig Dengel pentru studierea poştelor locale din Transilvania, trebuie amintite şi greşelile care au determinat ulterior confuzii şi interpretări variate.

La emisiunea I Hohe Rinne, Dengel a interpretat eronat datele oferite de Jakots şi a susţinut greşit că aceasta ar fi fost folosită şi ca plată a taxei de curier pentru corespondenţe *aduse în* staţiune (taxa porto), în timp ce în realitate timbrele din emisiunea I (ca şi celelalte de până la 1924) nu s-au folosit pe trimiteri aduse de curier pentru destinatari aflaţi în staţiune.

La timbrele de 2 helleri nedantelat şi 5 helleri din 1908 s-au menţinut tirajele eronate indicate de Jakots (2.000, respectiv 10.000 exemplare).

Desfiinţarea oficiului poştal particular Păltiniş de către Direcţia Generală a Poştelor este indicată de Dengel a fi avut loc în 1926 (în timp ce se cunosc trimiteri circulate cu timbre Hohe Rinne până în 1931 inclusiv, iar fără timbre locale până în 1939 inclusiv). Ştampila oficiului de stat „Păltiniş" este datată eronat de Dengel în 1933 (fiind de altminteri prezentată pe o marcă românească emisă abia în 1935). Momentul real când s-a înfiinţat un oficiu de stat sezonier la Păltiniş a fost vara lui 1939, atunci când şi poşta locală şi-a încheiat de fapt activitatea.

La Poşta Bistra, Dengel a indicat eronat sezonul de debut al activităţii ca fiind vara lui 1909, în timp ce curierul Bistrei a activat din 1906 (fără timbre locale), respectiv cu timbre locale începând din vara lui 1907.

Ştampila rotundă a lui Michael Gundisch este prezentată eronat ca fiind *folosită o scurtă perioadă de timp în 1912 şi ca aparţinând Secţiunii Sebeş a S.K.V.* În realitate aceasta a fost folosită în verile 1907 şi 1908, înainte de concesionarea către Johann Rilki a curierului. Marca locală Bistra de 2 helleri (care nu a circulat niciodată) este descrisă ca timbru folosit pentru ziare, deşi Dengel aminteşte că de fapt nu văzuse nici un exemplar ştampilat.

La Poşta Măgura, Dengel a tradus greşit denumirea maghiară a oficiului de tranzit *Josikatelep,* interpretând că ar fi fost vorba despre satul Bălceşti[24]. De fapt, denumirea iniţială maghiară pentru Beliş este cea care a fost *Josikatelep,* devenind ulterior (după 1911) *Josikafalva.*

Un aspect interesant în lucrarea lui Dengel este faptul că poştelor locale turistice din Ardeal nu li s-a subliniat caracterul diferit de al altor poşte private, în carte fiind tratată şi poşta locală feroviară dintre Constanţa şi Cernavodă, operată de o companie englezească între 1867-1871 şi fiind de asemenea amintită poşta fluvială austriacă de pe Dunăre – D.D.S.G. (18XX-18XX).

***

Perioada de început a „democrației populare" nu a fost deloc favorabilă filateliei şi studiilor de istorie poştală. De aceea, până în 1958 nu avem date referitoare la noi cercetări legate de poştele locale transilvane care să fi avut loc în România, în timp ce în străinătate cunoaşterea cărții lui Dengel şi impactul ei au fost foarte limitate.

Fig.6. Coperta cărții fraților Williams (Londra)

Jakots s-a retras practic din viața filatelică publică, colecția sa rămânând însă la Sibiu, la fel ca şi cele ale lui Weyrauch şi Dengel. Despre direcția în care au mers piesele din colecția Hohe Rinne a lui Egon Gundhardt prezentată la expoziția din Sibiu din 1938 nu s-au păstrat date.

În 1958 filatelia a înregistrat un reviriment în România, în contextul unor mari festivități prilejuite de sărbătorirea centenarului timbrelor Cap de Bour.

La expoziția filatelică internațională de la Bucureşti organizată cu acest prilej, Dengel a expus colecția sa dedicată poştelor locale din Ardeal, dar medalia obținută a fost modestă – numai argint.

Ulterior, Ludwig Dengel avea să-şi prezinte colecția şi la Expoziția Mondială de Filatelie de la Praga din 1962, dar nici cu această ocazie puțin cunoscutele Poşte locale din Ardeal nu au fost apreciate conform raritații pieselor expuse.

Note bibliografice:

20. L. Dengel: *Istoria oficiilor poştale particulare şi mărcile lor, foste în circulație pe teritoriul României de astăzi,* ed. Autorului, Sibiu, 1947.
21. Ibidem, pag. 3-4.
22. România, revistă de propagandă turistică editată de O.N.T., noiembrie 1945, Bucureşti.
23. L. Dengel: *Istoria oficiilor poştale particulare şi mărcile lor, foste în circulație pe teritoriul României de astăzi,* pag. 31-34, ed. autorului, Sibiu, 1947.
24. Satul Bălceşti a avut de fapt același nume românesc şi în perioada austro-ungară.

(*Continuarea în numărul următor*)

dr. Mircea Dragoteanu

ALTE COMPANII DE POŞTĂ PARTICULARĂ ÎN ROMÂNIA 2001-2010

În revista Curierul Filatelic nr.155/2009 au fost prezentate intențiile României de privatizare a Companiei Naționale Poşta Română S.A. şi informații privind compania particulară de curierat poştal TCE POST. Alături de această companie în ultimii ani au fost prezente pe piața românească de curierat poştal şi alte companii particulare de poştă. Acestea sunt într-o continuă concurență pentru a se impune pe piața din România. Deocamdată aceste companii au tarife poştale promoționale pentru atragerea clienților, tarife chiar de zece ori mai mici decât în Europa de Vest.

1.BEST LETTER COURIER

Compania Best Letter Courier se adresa societăților şi persoanelor fizice a căror activitate implica expedierea unor documente şi colete în regim de urgență sau distribuirea unui număr mare de facturi, invitații, oferte, materiale promoționale, pliante etc. Activitatea de bază era livrarea de plicuri şi colete în sistem "door-to-door" în Bucureşti şi în orice oraş din țară.

Timpul de tranzit era de 24 de ore oriunde în România. Se executa livrarea de plicuri şi colete în regim de urgență cu posibilitatea de asigurare a expediției, pe toată durata transportului şi încasarea de ramburs de la destinatar şi returnarea lui către expeditor, în cel mai scurt timp. Putea avea loc informarea permanentă asupra stadiului expediției. La solicitarea clientului se ofereau şi servicii complementare celor de curierat ca: implicuire, etichetare, ambalare etc.

Expedițiile puteau fi preluate gratuit de la sediul expeditorilor şi se putea da confirmare de primire pusă la dispoziția clientului prin fax, e-mail sau în original. La solicitarea clientului comenzile preluate vineri puteau fi livrate sâmbăta

În funcție de volum şi greutate, Best Letter Courier făcea o serie de discount-uri şi facilități.

Activitatea Best Letter Courier era direcționată pe două planuri:

A. EXPEDIERI PLICURI şi COLETE LOCALE (Bucureşti-Bucureşti).

Greutate	Zona	Timp Livrare
0- 1000 g	zona 1	24 ore
0- 1000 g	zona 2	24 ore

0- 1000 g	zona 1	2 ore
0- 1000 g	zona 2	3 ore

Zona-1: cuprindea aria geografică a municipiului Bucureşti, de la km.0 şi până la şoseaua de centură a capitalei;

Zona-2: includea şoseaua de centură şi localităţile imediat învecinate;

Livrarea cu retur echivala cu o nouă expediere, iar greutatea maximă acceptată pe fiecare colet era de 50 kg. Calculul tarifului în funcţie de greutate se făcea luând în considerare greutatea cea mai mare dintre cea reală şi cea volumetrică, calculată astfel: lungime x lăţime x înălţime / 6000.

B. EXPEDIERI NAŢIONALE

Livrarea cu retur echivala cu o nouă expediere şi greutatea maximă acceptată pe fiecare colet era de 50 kg. Calculul tarifului în funcţie de greutate se făcea luând în considerare greutatea cea mai mare dintre cea reală şi cea volumetrică, calculată în felul următor: lungime x lăţime x înălţime / 6000. In cazul expediţiilor cu plata la destinaţie, dacă destinatarul refuza plata expediţiei, beneficiarul urma să suporte costul dus-întors al acesteia

Beneficiarul avea dreptul să asigure valoarea plicului sau coletului transportat, prin plata a 1% din valoarea declarată. In cazul deteriorării sau dispariţiei plicului / coletului transportat, beneficiarul urma să fie despăgubit imediat de către prestator cu întreaga valoare declarată, asigurată astfel. În cazul în care beneficiarul nu asigura marfa transportată acesta urma să fie despăgubit cu suma de 50 Euro în caz de deteriorare sau dispariţie a bunului.

Ca mijloace de transport şi distribuţie a plicurilor şi a coletelor erau folosite: autoutilitarele proprii: camioane de capacitate mare, autoutilitare de capacitate medie, autoturisme dedicate pentru urgenţele de tip loco, scutere Benelli şi Kymco şi ATV-uri Yamaha.

Era în funcţiune şi la sfărşitul anului 2009.

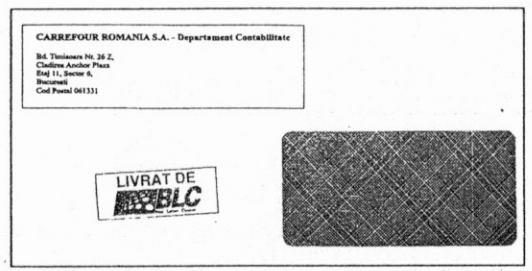

În cursul anului 2010 pe plicurile cu corespondenţă transportate de această companie era aplicată o ştampilă dreptunghiulară (47 x 18 mm) cu textul "LIVRAT DE / BLC / Best Letter Courier" (Fig.1). Un

document poştal al acestei companii este prezentat alăturat (Fig.2).

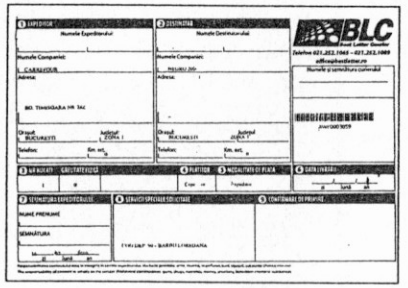

2.CONCORDE COURIER

Compania Concorde Courier a fost înfiinţată în anul 2001. Dacă în primii ani compania a asigurat servicii de curierat numai în Bucureşti, din anul 2003 a introdus şi serviciul pentru expediţii în ţară. În acelaşi an s-au inaugurat 18 agenţii - în cele mai importante oraşe ale ţării.

La începutul anului 2004 Concorde Courier deţinea deja un număr de peste 80 de agenţii în toată ţara, iar ritmul extinderii în teritoriu şi aprecierea calitativă au crescut constant. Localităţile deservite erau: Bucureşti, cele 40 de oraşe reşedinţe de judeţe şi localitatile: Bârlad, Blaj, Curtea de Argeş, Câmpulung Muscel, Câmpia Turzii, Caracal, Caransebeş, Cernavodă, Câmpina, Dej, Făgăraş, Gheorghieni, Huşi, Lugoj, Mediaş, Odorheiu Secuiesc, Oltenita, Oneşti, Paşcani, Petroşani, Reghin, Rădăuţi, Roman, Roşiori, Sebeş, Sighişoara, Sinaia, Slatina, Tecuci, Tr. Măgurele şi Urziceni.

Prin serviciul de curierat rapid "Mailshot" se făcea distribuirea de facturi, invitaţii, oferte, cadouri promoţionale şi orice alt tip de documente care implicau o adresă specificată .

În anul 2007 tarifele standard erau:

Nr. Bucăţi	10-250	251-500	≥501
RON / buc	5.8	5.2	4.6

Servicii incluse: confirmare de primire scrisă pentru fiecare livrare, livrări monitorizate, prima colectare gratuită, consultare bază de date proprie gratuită, confirmarea prin telefon/fax a finalizării livrării, termene de livrare garantate.

Costuri adiţionale: redirecţionare colet: + 100%, livrare pe linia de centură: + 100%, livrare extra-program: +100%, greutate suplimentară: 100g - 3kg: + 0,98 RON / kg.

În ultimii ani pe plicurile cu corespondenţă transportate de această companie era aplicată o ştampilă dreptunghiulară (58 x ~20 mm) cu textul "Livrat de / CONCORDE /

Courier" (Fig.3).

3. SC POST-MASTER SRL

Compania SC Post-Master SRL cu sediul în Sectorul 5 din Bucureşti a fost înfiinţată în anul 2007. În anul 2008 s-a ajuns la o reţea de 16 birouri în toate oraşele principale din România, 41 de angajaţi full time şi peste 400 distribuitori. S-au trecut de 60 milioane de cataloage distribuite, iar infrastructura permitea să se atingă peste 3.000.000 de gospodării în fiecare săptămână.

Compania oferea o gamă variată de servicii, incluzând distribuţie neadresată la cutiile poştale (incluzând distribuţia buletinelor publicitare METRO).

Era în funcţiune şi la sfârşitul anului 2009.

Nu s-a semnalat aplicarea unor ştampile pe corespondenţă.

4.COURIERO / LETTER EXPRESS

Compania Couriero era o companie particulară de curierat rapid, transportând corespondenţă în România, iar din anul 2007 şi în Ungaria.

La începutul anului 2008 Compania COURIERO a intrat în insolvenţă, iar în luna iunie 2008 trebuia să aibă loc fuziunea dintre companiile de curierat Couriero şi TCE Logistica, parte a grupului RTC Holding. În urma fuziunii, RTC Holding trebuia să aibă 70% din firma TCE Couriero. La începutul anului 2009 firma Curiero, şi-a schimbat numele în Letter Express şi a intrat din nou în insolvenţă. Angajaţii şi maşinile au fost mutate pe firma TCE Logistica şi după unele surse nu s-a mai realizat fuziunea.

De la 1 mai 2008 pentru cele patru tipuri de servicii puse la dispoziţia clienţilor se aplicau următoarele tarife poştale:

CurieroPost

Tip livrare	Trepte de greutate	Preţ unitar (RON)
Corespondenţă	0 – 50 g	2,0 RON
	51 – 250 g	2,0 RON
	251 – 500 g	2,7 RON
	501 – 700 g	3,5 RON
Materiale publicitare neadresate	0 – 50 g	0,2 RON
	51 – 250 g	0,3 RON
	251 – 500 g	0,5 RON
	501 – 700 g	1,0 RON

Tarifele pentru serviciile adiţionale:

Curiero Post Standard: Preluarea corespondenţei era înregistrată, se semna un borderou de predare – primire. Tarif unitar: 0,2 RON/plic

Curiero Post Direct: serviciu ce presupunea o încercare de livrare către destinatar pe baza unei semnături pe un borderou intern Curiero, în caz de nereuşită (refuz semnătura, destinatar lipsă de la adresă etc.), livrarea se efectua la cutia de scrisori a destinatarului. Tarif unitar: 0,2 RON/plic

Raport electronic simplu: serviciu ce consta în transmiterea către beneficiar a unui tabel ce conţinea detalii simple privind livrarea (detalii destinatar, data preluare, data livrare, ora livrare, excepţie livrare). Tarif unitar: 0,3 RON/plic

Semnătura de primire: serviciu ce consta în livrarea expedierii pe baza unei semnături pe un borderou intern Curiero. Tarif unitar: 1 RON/plic

Raport electronic detaliat: serviciu ce consta în transmiterea către beneficiar a unui tabel ce conţinea detalii complete privind livrarea (detalii destinatar, data preluare, data livrare, ora livrare, nume primitor, detalii BI/CI, existenţa ştampilei, excepţii livrare). Tarif unitar: 0,5 RON/plic

Confirmare de primire: serviciu prin care expeditorul urma să primească un document original ce conţinea detaliile livrării, pe care primitorul a semnat. Tarif unitar: 1 RON/plic

Tarifele nu includeau TVA. Curiero îşi rezerva dreptul de a modifica în orice moment tarifele.

Curiero 24

	Primul Kg	Kg adiţional
Plic	13 RON	
Colet	16 RON	1,2 RON

Compania informa că începând cu data de 1 mai 2008 urma să se aplice un index de combustibil calculat la valoarea totală a transportului. Aplicarea acestui index de combustibil era justificată de modificarea preţului combustibilului (numai din noiembrie 2007 până în mai 2008 creşterea a fost de peste 30%). Această modificare presupunea ajustarea costurilor care se reflecta în tarifele practicate.

Tarifele pentru serviciile adiţionale:

Asigurare suplimentară - asigurarea în procent de 100% a valorii declarate. Coletele urmau să se sigileze de către expeditor cu bandă adezivă personalizată. Tarif unitar: 1 % din valoarea declarată.

Ramburs plată - încasarea prin intermediul Curiero a contravalorii

mărfii expediate şi transferul prin virament bancar. Tarif unitar: 8 RON + 1 % din valoarea încasată.

Retur documente - returnarea prin intermediul Curiero de documente aferente expediţiei (facturi, notificări, alte documente care nu reprezentau un instrument de plată). Tarif unitar: 8 RON.

Confirmare de primire - serviciul prin care expeditorul urma să primească un document original ce conţinea detaliile livrării, pe care primitorul a semnat. Tarif unitar: 8 RON.

CurieroExpress

Express Bucureşti şi Ţară		
Servicii	Plic / Colet (<1 Kg)	Kg adiţional
Gold	15 RON	1,5 RON / Kg
Platinum	20 RON	
Extern	30 RON	

Curiero Express Floral - 35 RON / Buchet / Destinaţie

Curiero Express Non Stop		
Servicii	Plic / Colet (<1 Kg)	Kg adiţional
Bucureşti	40 RON	1,5 RON / Kg

Tarifele pentru serviciile adiţionale:

Asigurare suplimentară - asigurarea în procent de 100% a valorii declarate. Coletele trebuiau să se sigileze de către expeditor cu bandă adezivă personalizată. Tarif unitar: 1 % din valoarea declarată.

Ramburs plată - încasarea prin intermediul Curiero a contravalorii mărfii expediate şi transferul prin virament bancar. Tarif unitar: 8 RON + 1 % din valoarea încasată.

Retur documente - returnarea prin intermediul Curiero de documente aferente expediţiei (facturi, notificări, alte documente care nu reprezentau un instrument de plată). Tarif unitar: 50% din valoarea transportului respectivei expedieri.

Redirecţionarea expedierii – anunţarea unei noi adrese de livrare pentru o expediere aflată în livrare. Tarif unitar: tarif aferent unui nou transport.

O nouă încercare de livrare – pentru cazurile în care destinatarul nu poate fi contactat sau datele nu au fost corecte. Tarif unitar: tarif aferent

unui nou transport.

În anul 2008 Compania Couriero a distribuit pentru o perioadă şi facturile de telefonie mobilă Orange în Bucureşti.

În ultimii ani pe plicurile cu corespondenţă transportate de această companie era aplicată cu tuş albastru o ştampilă dreptunghiulară cu chenar dublu (55 x 32 mm) cu textul "Livrat prin / Curiero / Tel; 0747 777 000" (Fig.4).

Pentru Compania TCE POST se mai pot semnala alte două ştampile aplicate pe corespondenţă în lunile iunie şi septembrie 2010. Ambele ştampile sunt circulare (30,5 mm şi respectiv 29,5 mm diametru) cu textul "TCE POST" şi data în centru (zi din două cifre, luna prescurtată din trei litere şi anul întreg din patru cifre) (Fig.5 şi 6). Cele două ştampile diferă şi prin distanţa dintre partea de sus a literelor din text şi cercul ştampilei. Ştampila aplicată în luna septembrie era aplicată cu tuş albastru şi avea un defect – o linie semicerc peste literele "...E POST"- întrucât la peste zece ştampile aplicate în aceeaşi zi se vedea acelaşi defect. Se mai poate semnala pentru corespondenţa înregistrată o etichetă autocolantă (62,25 x 21 mm) cu cod de bare, numărul de înregistrare fiind încadrat între două steluţe (Fig.7).

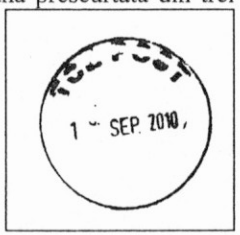

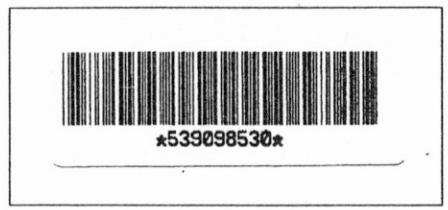

Alte companii private de curierat poştal erau: Fan Courier (una dintre cele mai importante în domeniu dar pentru care nu s-au semnalat încă ştampile aplicate pe corespondenţă), Urgent Courier, Pegasus (preluată în anul 2008 de o filială a Poştei Franceze şi se reorganiza în anul următor sub brandul DPD, folosit la nivel internaţional de operatorul francez), Cargus (cumpărată în anul 2008 de DHL), Alo Curier, etc....

Corespondenţa expediată prin companiile particulare de curierat

poştal în primii anii este foarte puţin spectaculoasă şi din această cauză va fi distrusă în masă. Ea este însă baza unor viitoare colecţii foarte interesante privind poştele particulare în contextul tendinţei europene de privatizare a companiilor naţionale de poştă de stat.

Bibliografie

www.bestletter.ro, www.concordecourier.ro, www.post-master.ro şi www.curiero.ro

ing. Călin Marinescu

Colţul numismatului

INSIGNE ŞI DECORAŢII TRANSILVĂNENE

Insignele, medaliile şi decoraţiile transilvănene, ca şi monedele transilvănene, reprezintă un capitol foarte interesant pentru colecţionari. Voi prezenta, în serial, diferite insigne aflate în colecţii particulare. Mulţumesc domnului G.D. pentru insignele de la poziţiile 2 şi 3.

1.Insigna Asociaţiei Carpatine Transilvănene din Sibiu (1880-1944).

Este realizată din bronz emailat, din două corpuri lipite, având o formă de elipsă. Central, pe un fond de bronz aurit, este amplasată stema veche a Transilvaniei, cu cele 7 cetăţi. Corpul exterior, emailat în albastru, conţine legenda, scrisă cu litere aurii,SIEBEN-BURGISCHER KARPATHEN VEREIN (Asociaţia Carpatină Transilvăneană).

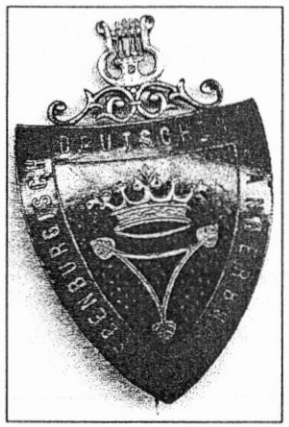

Dimensiunile insignei sunt 4,7 cm x 3,8 cm, iar greutatea este de 13,1 grame.

2.Insigna Asociatiei Corale Transilvanene din Sibiu (1838-1934).

Este realizată din bronz emailat, sub formă de scut. Partea superioară are un simbol

muzical, harpa. Partea emailată în albastru conţine legenda SIEBENBURGISCH DEUTSCHER SANGER-BUND (Asociaţia Corală Transilvăneană).

Central, pe fondul unui email roşu, sunt amplasate coroana cu 5 braţe şi un scut, simboluri ale stemei oraşului Sibiu. Dimensiunile insignei sunt 5,4 cm x 3,6 cm, iar greutatea este de 14,5 grame.

3.Insigna Clubului bicicliştilor – Şoimii din Sibiu (1897-1944).

Este realizată din bronz emailat. Pe diagonală este amplasată legenda HERMANNSTADTER RADFAHRER VEREIN „DIE FALKEN" 1897 (Clubul bicicliştilor – Şoimii, din Sibiu, împreună cu anul înfiinţării, 1897). În partea superioară este amplasată pe un email albastru stema oraşului Sibiu, iar sub legendă, este amplasat un şoim cu aripile deschise.

Dimensiunile insignei sunt 4,8 cm x 3,2 cm, iar greutatea este de 15 grame.

4.Decoraţia pentru pompierii militari din Sibiu, conferită la împlinirea a 25 ani de serviciu (1872-1918).

Decoraţia este realizată din argint marcat. Corpul decoraţiei este format dintr-o cruce, care are în partea superioară un simbol al stemei oraşului Sibiu, coroana cu 5 braţe. Între braţele crucii sunt amplasate în diagonală 2 săbii emailate cu albastru, cu vârfurile în jos, un alt simbol al stemei oraşului Sibiu, iar central pe fondul realizat din email roşu simbolurile pompierilor, două topoare încrucişate suprapuse pe o cască de pompier.

Circular, emailul roşu este delimitat de o cunună de lauri, iar sub aceasta este scris cu cifre romane XXV.

Greutatea decoraţiei este de 28,5 grame fără panglică şi inel, iar dimensiunile sunt 7,3 cm x 4,8 cm. Panglica este de culoare roşie cu albastru

Dr. ing. Sorin Volosciuc

CURIERUL FILATELIC

„LE COURRIER PHILATELIQUE"
„PHILATELIC MESSENGER"
„DER BRIEFMARKEN KURIER"

FONDATOR: AUREL ANTON
DIRECTOR EDITOR: Prof. NICOLAE SALADE

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
ROMÂNIA - 550370 Sibiu 7
Str. Octavian Goga Nr. 45
Telefon: 0269-244650, 0764-336313
E-mail: nicusalade@yahoo.com

Autorizaţia:
Nr. 1609 eliberată de
Primăria municipiului Sibiu
în baza Legii nr. 507/2002

PRIMII COLABORATORI
Ing. Kiriac Dragomir
Dr. Liviu N. Cristea
Ing. Silviu N. Dragomir

COD FISCAL: 9572529 • CONT B.C.R. SIBIU nr. 45903155150l

REPREZENTANŢII NOŞTRI ÎN ŢARĂ

ALBA IULIA: Ioan Galdea
ALEXANDRIA: Valeriu Pădureţu
ARBORE: prof. Gheorghe Dolinski
BACĂU: Ioan Catană
BAIA MARE: Cătălin Iţoaie
BISTRIŢA: Mircea Calu
BÂRLAD: Constantin Daniliuc
BOTOŞANI: ing. Coriolan Chiricheş
BRAŞOV: Vasile Florkiewitz
BUCUREŞTI: Manuela Vasilescu
CARACAL: ing. Ion Marin
CLUJ NAPOCA: Ovidiu Ciontea
CONSTANŢA: Ioan Munteanu
CRAIOVA: Gheorghe Văduva
DEVA: prof. Nicolae Ilişiu
FĂGĂRAŞ: Remus Popovici
GALAŢI: Petrache Moraru
GIURGIU: Remus Tunaru
HARJA-OITUZ: Mihai Ceucă
HUNEDOARA: dr. Alfred Schmidt
HUŞI: Paul Vasiluţă
LUGOJ: Nicolae Costan
MEDIAŞ: Mircea Barabulă
MIERCUREA CIUC: Karoly Bencze
ORADEA: col. Ioan Păluşan
ORAVIŢA: Ioan Aiacoboaei
PIATRA NEAMŢ: Eduard Nicolau
PLOIEŞTI: ing. Liviu Breban
RÂMNICU VÂLCEA: Adrian Miuţu
ROMAN: Mircea Murărescu
SIGHETU MARMAŢIEI: Harald Kurt Krause
SLATINA: prof. Cornel Manolescu
TÂRGU MUREŞ: Dan Pisau
TIMIŞOARA: Marius Munteanu
TURNU MĂGURELE: prof. Mircea Dragnea

„CURIERUL FILATELIC" APARE O DATĂ LA TREI LUNI.
Poate fi procurat de la reprezentanţii noştri care pot fi contactaţi în zilele de schimb filatelic de la Asociaţiile Filatelice din fiecare oraş.

Un istoric al cercetărilor privind istoria poştelor locale turistice din Ardeal (III)

6. Internaţionalizarea interesului pentru timbrele poştelor locale din Ardeal - fraţii Maurice Williams şi Leon Norman Williams (1962, Londra)

În străinătate un rol deosebit pentru popularizarea timbrelor emise de poştele locale turistice din Transilvania l-au avut doi experţi filatelici britanici, fraţii Leon-Norman şi respectiv Maurice Williams, excelenţi cunoscători ai poştelor locale din întreaga lume. Colaborarea lor cu cea mai proeminentă personalitate a diasporei filatelice româneşti, avocatul dr. Liviu Nicolae Cristea, a dus la apariţia în 1962 a unei broşuri care şi la aproape jumătate de secol după publicare continuă să constituie în Occident o lucrare de referinţă privind poştele locale din Transilvania.

"Poştele hoteliere ale Ungariei şi României" a fraţilor Williams[25] a constat dintr-o broşură de 12 pagini, cu 8 ilustraţii. Una dintre acestea a prezentat o corespondenţă circulată - o ilustrată cu marcă Bistra expediată în 1909. Textul broşurii reproduce aproape identic două articole publicate anterior de autori în revista "Philatelic Magazine", numerele din 16 iunie şi 26 august 1960[26].

Fraţii Williams au preluat informaţiile legate de tiraje şi de datele de apariţie ale timbrelor locale din cartea lui Dengel, din articolele lui Jakóts şi dintr-un catalog interbelic asupra poştelor locale germane editat în Germania de către Carl Schmidt. Pentru prima dată, fraţii Williams au dat şi o evaluare a numărului de exemplare cunoscute din prima emisiune Hohe Rinne – valabilă până azi – amintind o cifră de „aproximativ 20, unele pe plic"[27].

În afara meritului prezentării pentru publicul internaţional a celei mai importante părţi din informaţiile disponibile şi a includerii unui catalog cu preţuri orientative[28], broşura din 1962 a fraţilor Williams aduce şi câteva date eronate, care este necesar să fie amintite.

Referindu-se la utilizarea emisiunii a doua Hohe Rinne înjumătăţită pe cărţi poştale, lucrarea menţionează că tariful local pentru acestea s-ar fi redus cu 50% în decursul perioadei de utilizare a acestor timbre. Informaţia

este falsă: prima emisiune s-a folosit ca tarif de 2 kreuzeri pe plicuri şi pe cărţi poştale maghiare închise (cu marcă fixă), nu şi pe cărţi poştale simple sau ilustrate, al căror tarif local între 1894-1899 putea fi inclus în preţul lor de vânzare în staţiune. Utilizarea jumătăţilor de timbru din emisiunea a II-a a avut loc pe cărţi poştale abia în vara lui 1900, datorită concesionării curierului către o comerciantă din Sibiu şi nu datorită scăderii între timp a tarifului local.

Un element mult disputat şi discutat ulterior a fost afirmaţia fraţilor Williams că o parte din tirajul timbrelor Hohe Rinne din 1909 s-ar fi distrus într-un incendiu care ar fi avut loc în staţiune în 1916, în condiţiile de război. Această legendă nu este însă susţinută de date statistice şi nici de contextul istoric. În 1916, la intrarea României în război, odată cu ofensiva armatei române în Transilvania, în timpul şi după Bătălia Sibiului la Păltiniş s-au produs tulburări şi jafuri, dar nici un incendiu nu a fost semnalat. În plus, încă de la sfârşitul lui iulie 1914, la începerea ostilităţilor Primului Război Mondial, timbrele locale Hohe Rinne fuseseră retrase de către S.K.V. din uz şi depozitate la Sibiu (deci nu în staţiune!). Afirmaţiile din cartea lui Williams legate de presupusul incendiu din staţiune din 1916 reiau aşadar una dintre legendele care au încercat să explice raritatea unor piese filatelice ale poştelor locale din Ardeal.

La Poşta Bistra, fraţii Wiliams au perpetuat data greşită a intrării în uz a timbrelor locale, susţinând pentru aceasta, la fel ca şi Ludwig Dengel, vara lui 1909. Ei au reluat de la Dengel relatarea cu privire la suspendarea activităţii poştei locale Bistra de către doi inspectori veniţi de la Budapesta în 1912, menţinând şi opinia că timbrele locale aflate în stoc au fost confiscate atunci şi distruse ulterior (ceea ce ar susţine raritatea deosebită a timbrelor Bistra de 2 helleri).

7. Contribuţiile publicate în străinătate în anii '60 de către Liviu Nicolae Cristea (sub pseudonimul L. N. Best)

După apariţia în 1962 a broşurii fraţilor Williams, cercetările din străinătate legate de poştele locale din Ardeal au fost marcate de articolele publicate de avocatul dr. Liviu N. Cristea[29] în revista londoneză „The Cinderella Philatelist" între 1965 şi 1967, sub pseudonimul L.N. Best.

Într-un prim articol apărut în numerele din iulie şi octombrie ale revistei "The Cinderella Philatelist"[30] , L. N. Cristea a detaliat tipurile, subtipurile şi blocurile de report ale mărcilor locale Păltiniş şi Bistra. Din

punct de vedere al istoriei poştale, trebuie menţionate două aspecte. Cel dintâi dintre ele este semnalarea faptului că prima emisiune Hohe Rinne este cunoscută numai pe plicuri expediate din staţiune, nu şi pe trimiteri către Păltiniş. Al doilea, decurgând din analiza blocurilor de report ale colilor de 12 timbre ale celei de-a treia emisiuni, este faptul că timbrele de 2 helleri s-au tipărit prin înlocuirea în clişeele timbrelor de 4 helleri a cifrelor "4" cu cifrele "2", ceea ce exclude apariţia timbrelor de 4 helleri (destinate francării plicurilor şi a cărţilor poştale duble) *după* cele de 2 helleri (emise pentru cărţi poştale). Deşi până astăzi cunoaştem circulaţii din sezonul 1900 numai ale mărcilor nedantelate de 2 helleri din a III-a emisiune (nu şi ale mărcilor de 4 helleri), constatarea amintită legată de alcătuirea clişeelor este singura care dovedeşte că şi timbrele de 4 h. s-au tipărit în 1900 şi face ca ambele timbre amintite să fie considerate ca făcând parte din "emisiunea 1900".

În lipsa materialelor circulate poştal care să aducă dovezi noi, L. N. Cristea a menţinut erorile anterioare de identificare a emisiunii a III-a Hohe Rinne ca fiind emisă în 1901, dar a reprodus pentru prima dată coliţa-princeps a mărcii nedantelate de 2 helleri din emisiunea respectivă, pe care la tipografie s-a înscris de mână în limba germană tirajul: *"5.000 bucăţi"*. La Poşta Bistra, L.N. Cristea a semnalat existenţa unui "tarif poştal" (Bistraposttarif) tipărit la Sebeş-Alba pe 12 iunie 1912, care face referire la tariful de 6 helleri pentru scrisori şi ziare, indicând şi faptul că timbrele Bistra se găseau de vânzare la comerciantul Johann Rilki din Sebeş, respectiv la şeful de poştă de la Bistra.

July 1966 THE CINDERELLA PHILATELIST 47

BISTRA - POST

Some Recent Research and Discoveries

By Dr. L. N. CRISTEA

THE Hotel Posts of Hungary and Rumania were the subject of an excellent booklet (handbook and catalogue) published in 1962 by the well-known philatelic journalists L. N. and M. Williams. This booklet opened new vistas to many collectors in this country and abroad, and, as a direct consequence, further research was initiated. This short note is meant to publicise the latest work carried out by Dr. Nicolae Cristea, of Sibiu (Rumania), who, at the age of 84, discovered and then did not hesitate to plough his way through hundreds of copies of a provincial German paper.

The Siebenbürgischer Karpathenverein (the German Tourist Association of Transylvania), known as SKV, took, in the early years of this century, a lease on some log-houses (known as "Unter Colonie") erected by the Forestry District Authority at Bistra, a mountain health resort, situated 30 miles from Sebes (Selaschos in Hungarian and Mühlbach in German). These log-cabins were the nucleus around which a little centre of chalets appeared at 1,410m. altitude (the so-called "Oberie Colonie"), in a very remote but beautiful part of the Sebes Mountains. The tourist season at this station was short (July and August) and sometimes was reduced to only six weeks. During the season the SKV maintained a regular transport service, by horse-drawn vehicles, twice a week, both for passengers and for freight (which included the post). The development of this postal service is now the object of our note.

The weekly Saxon paper *Unterwald*, issued in Sebes, published, on 24th June, 1906, in the column "Voice of the Public", a short notice in which it explained that, "for the comfort of the visitors in Bistra", a regular service was being instituted for the months of July and August, with horse-drawn carts leaving Sebes on Sunday and Thursday of every week at 7 a.m., to arrive at 7 p.m. in Bistra. The return journey was then undertaken the following day.

After giving details of the transport fees for members and non-members of the SKV, the notice added: "For letters and newspaper 2 Heller per item." The post, for visitors at Bistra, was to be addressed to Mr. Michael Gündisch, tradesman in Sebes, or entrusted to him directly.

This notice in *Unterwald* therefore brings three new facts to our attention:

a) That the service was working in 1906;
b) That the postal tariff, for both papers and letters, was 2 Heller; and
c) That the man in charge was Michael Gündisch.

The same paper, in its issue of 30.6.1907 (after reminding people of the transport facilities to Bistra), gives details as to the new charges; all of them increased, including the fee for "letters and newspapers" which went up from 2 to 6 Heller. This is the only new fact concerning the Bistra-Post: 6 Heller instead of 2 Heller. For an unknown reason no notice appeared in the paper in 1908.

On 6th July, 1909, *Unterwald*, after listing the fees, including the 6 Heller fee letters and papers, adds one other detail: In charge of the post is now Mr. Johann Rifel, tradesman in Sebes. This explains why his straight-line mark, in script, appears as a cancellation on stamps, cards and letters of 1909. Once more a gap of a year, as no entry in *Unterwald* was found for 1910, but then on 9th July, 1911, we are told that the service to Bistra leaves now "on Tuesdays and Fridays", returning the day after, but all the other details are more or less the same as in 1909.

The 1912 entry in *Unterwald* of 7th July is the most complete announcement we have concerning this service. The first journey to Bistra was fixed

Fig.7. Prima pagină a articolului lui L.N. Cristea asupra Poştei Bistra

O contribuţie de prim ordin a lui Liviu N. Cristea la istoria poştală a Bistrei a apărut în articolul său din iulie 1966 *"Descoperiri recente asupra Poştei Bistra*[31]. Apelând pentru prima dată la studierea ziarelor de epocă apărute la Sebeş (realizată prin intermediul tatălui său rămas în ţară), L. N. Cristea a semnalat un şir de anunţuri publicate de Secţiunea S.K.V. din Sebeş în ziarul local "Der Unterwald" între anii 1906-1914, anunţuri care includ date importante cu privire la activitatea şi evoluţia în timp a Poştei Bistra[32].

Datele noi asupra Poştei Bistra aduse de articolul lui Liviu N. Cristea din 1966 au avut un impact decisiv asupra stabilirii unei abordări pe baze ştiinţifice a istoriei poştale a Bistrei, relevând rolul fundamental al cercetării publicaţiilor din epocă pentru identificarea de informaţii cu privire la activitatea poştelor locale.

După articolul lui L.N. Cristea s-a stabilit că Poşta Bistra activa încă din 1906 (anul de început nu era deci 1909, cum se susţinuse de către Dengel şi fraţii Williams), iar tariful de 2 helleri a fost în vigoare atât pentru scrisori, cât şi pentru ziare, numai în acel prim sezon, 1906. Prin urmare, marca locală de 2 filleri nu a fost un timbru de ziare, ci este o marcă neemisă, corespunzând tarifului din 1906, nu şi celui de 6 helleri din 1907-1912. Liviu Cristea a ilustrat în acest articol şi singura marcă de 2 filleri cunoscută ştampilată (atunci în colecţia Dengel, actualmente în Col. D.M.)[33]. Coroborată cu cercetarea surselor documentare, din articolul lui Cristea apare şi importanţa deosebită a izvoarelor reprezentate de corespondenţele circulate prin curier. Cristea a amintit că din 1908 şi 1910 nu cunoscuse corespondenţe Bistra circulate, deci nu putea stabili dacă în verile respective (când nu existaseră nici anunţuri în "Der Unterwald") poşta locală a funcţionat. În acest context, din lipsa izvoarelor constituite de materialul circulat poştal, nu avea cum documenta cine fusese administrator şi ce ştampile locale fuseseră utilizate în sezoanele de vară respective[34].

Un ultim articol publicat de Liviu N. Cristea în Cinderella Philatelist în anii '60, în numărul din aprilie 1967, a avut ca obiect ştampilele locale folosite la Păltiniş[35]. Într-o epocă în care rolul ştampilografiei în istoria poştală nu era încă bine structurat, Cristea a făcut o riguroasă documentare a utilizării ştampilelor Hohe Rinne de-a lungul existenţei poştei locale. Articolul în sine tratează pe rând emisiunile Păltiniş, cu identificarea tipurilor de ştampile cunoscute pentru fiecare şi a datelor cele mai timpurii, respectiv târzii de utilizare. Este remarcabilă extinderea folosirii surselor de documentare la anuare ale S.K.V. şi la o culegere de texte comemorativă editată de S.K.V. Sibiu în 1904, la aniversarea a 10 ani de la inaugurarea Păltinişului. Tot remarcabilă este o primă încercare de folosire a datelor statistice pentru elucidarea unor aspecte de istorie poştală. Folosind un tabel cu afluenţa "oaspeţilor" (persoane cazate timp de peste o săptămână pentru tratament balnear la Păltiniş) şi a "turiştilor" (cei cazaţi una-două nopţi, fără acces la balneo-terapie), Liviu N. Cristea a arătat că în sezoanele de vară 1895 şi 1896 au fost la Păltiniş în total 1417 persoane, dintre care 289 "oaspeţi". În condiţiile în care tirajul din 1895 al primei emisiuni ar fi fost cel de 500 bucăţi, susţinut ca atare de către Cristea, Williams şi Dengel, afluenţa respectivă (mare!) ar fi justificat în opinia lui Cristea absenţa timbrelor locale de pe ilustrate expediate în 1896 prin epuizarea tirajului

iniţial.

Concluzia este de fapt falsă, deoarece tirajul timbrelor din emisiunea I nu s-a epuizat până în 1897, iar francaturile locale au lipsit între 1895-1899 de pe ilustrate din cu totul altă cauză – costul curierului era inclus în cel al cărţilor poştale. Avem deci de-a face aici cu o încercare eronată de a folosi statistica şi raţionamentul matematic în soluţionarea unei probleme de istorie poştală. În realitate, din 1894 şi până în 1899 inclusiv, cărţile poştale expediate de la Păltiniş nu au necesitat deloc francarea locală, absenţa timbrelor locale de pe ilustrate datate 1896 neavând a face cu eventuala epuizare a stocului de timbre Hohe Rinne din emisiunea I. Acest fapt este confirmat de existenţa plicurilor francate cu emisiunea I datate 1896 şi 1897. Datele statistice amintite de L. N. Cristea arată însă altceva - anume că tirajul primei emisiuni trebuie să fi fost mai mare decât 500 bucăţi, altfel nu ar fi ajuns să francheze plicurile expediate din Păltiniş până inclusiv în vara lui 1897.

Informaţiile de istorie poştală oferite de articolul lui Cristea asupra ştampilelor Hohe Rinne sunt însă numeroase şi în bună măsură confirmate de cercetările ulterioare. Articolul în speţă arată folosirea emisiunii a III-a încă din septembrie 1900, evită să reia legenda cu distrugerea unor mărci din 1909 într-un incendiu din staţiune din 1916, indică corect introducerea ştampilei rectangulare Hohe Rinne în vara lui 1913, schiţează existenţa facilităţilor de transport al corespondenţei şi pe parcursul Primului Război Mondial, aduce date despre circulaţia mărcilor antebelice din 1910 pe timpul primilor ani de funcţionare a curierului sub administraţie românească (1921-1922) şi se încheie cu un tabel incluzând cea mai timpurie şi mai târzie dată de utilizare pentru fiecare timbru local Păltiniş[36].

Din aceste lucrări ale anilor 1960 se constată lipsa totală a unor date despre poştele de cabană. Neutilizând timbre, ci numai ştampile proprii, acestea au fost neglijate multă vreme de filateliști.

Pe de altă parte, raritatea deosebită a materialelor poştale circulate la Păltiniş, Bistra şi Măgura a făcut ca ameliorarea cunoştinţelor şi descifrarea istoriei acestora să se facă lent, cu reconstituirea unui puzzle la care mulţi colecţionari si cercetători si-au adus contribuţia.

Anii '60 s-au încheiat însă cu moartea tragică a lui Géza von Jakóts, asasinat la 5 octombrie 1967 împreună cu soţia, în locuinţa lor din Sibiu, de un tâlhar atras de faima colecţiilor sale. Un concurs de împrejurări făcuse conform afirmaţiilor lui Liviu N. Cristea ca înainte de dispariţia lui Jakóts, o parte importantă a colecţiei sale de poşte locale să fie vândută la o licitaţie din Germania şi să fie cumpărată de acolo de către d-rul L. N. Cristea. O a II-a parte a colecţiei în domeniu a lui Jakóts a trecut după

moartea sa prin câteva mâini, constituind astăzi o parte a exponatului meu filatelic "A fost odată Hohe Rinne" (col. D.M.). Ambele au rămas deci accesibile cercetărilor. Prin pasiunea pentru poştele locale a unor importanţi colecţionari din ţară, între care col. ing. Radu Croitorescu din Bucureşti şi dr. Flor Strejnicu din Cisnădie, piese importante în domeniu au fost ferite de un export care le-ar fi putut face inaccesibile sau accesibile numai parţial cercetătorilor din România (cum s-a întâmplat cu colecţia regretatului profesor sibian Rolf Weyrauch, aflată azi în mâini private în Germania).

Note bibliografice:

25. Dragoteanu, Mircea: *Sistemul de poştă locală al cabanelor din Carpaţi*, Curierul Filatelic no.131/Martie.-Aprilie.2004, pag. 3-11, Curierul Filatelic no.132, mai -iunie 2004, pag.5-12

26. Dragoteanu, Mircea: Utilizarea *poştală a mărcilor locale Bistra (1907-1913),* Romfilatelia XXI, nr.7 / pag. 24-29

27. Dragoteanu, Mircea: *De la Hohe Rinne la Academia Română şi la Procesul Memorandumului. Povestea unui plic "Păltiniş" de la 1926*, Curierul Filatelic.nr.138, iulie – septembrie 2005, pag.3-6, Sibiu

28. Ettre Laszlo : The Hotel Posts of Transylvania (Part XX – XXII of the series on Hungarica). News of Hungarian Philately, no. 5/1973, pag. 6-13, no. 6/1973, pag. 7-9 şi no. 7/1973, pag. 2-5.

29. Horvath, Karoly: *Botenmarke der köngl. ung. ärar. Villenkolonie "Magura"*, Tabularium, 15 decembrie 1921, pag.175-177, Budapest

30. de JONG, Marcel: *Notes on stamps of the 1909 Hohe Rinne (Hotel Post) issue*, News of Hungarian Philately no. 1/1989, pag.5-6

31. Klein, Konrad: *Grüsse aus dem Bärenland – Siebenbürgen in alten Ansichtkarten,* pag. 62-65, Verlag Südostdeutsches Kulturwerk, München, 1998

32. Kohalmi, Csaba: *Hohe Rinne Centennial*, News of Hungarian Philately, no.1/1996

33. Mitache, Adam: *Timbrele locale în România*, Revista Filatelia, 15 mai şi 30 mai 1945, Bucureşti

34. Morell, Roger: *Hotel Posts of Transylvania*, Stamps of Hungary no.166, Sept. 2006, pag. 8-25 (with updates and corrigenda by Mircea Dragoteanu in Stamps of Hungary no.171, sept.2007, pag.25-27)

35. Munteanu, Emanoil: *Bistra: A Local Post in Transylvania*, The American Philatelist, April 1981, pag. 347-352 (reprinted in RPS no.3/1981, pag.11-16)

36. Parfenie, Doru: *Fraudă prin omisiune*, Filatelia nr. 10 (606), octombrie 2006, pag.21

Continuarea în numărul următor

Dr. Mircea Dragoteanu

Aspecte filatelice medieşene

700 de ani de la prima atestare documentară a oraşului Mediaş, oglindită în filatelie

Atestat documentar în anul 1267, Mediaşul a fost numit pentru prima dată oraş în anul 1359, devenind unul din cele şapte oraşe care defineau Ardealul – „Siebenbürgen"(şapte cetăţi şi anume Sibiu, Cluj-Napoca, Sebeş, Mediaş, Sighişoara, Bistriţa şi Braşov care într-adevăr reprezintă şapte oraşe medievale săseşti).

În anul 1967 se împlineau 700 de ani de la prima atestare documentară a oraşului, prilej ce a oferit organizarea unei sărbători aniversare. Ceauşescu a venit special la Mediaş cu surle şi trâmbiţe pentru a participa la acest moment aniversar.

Din punct de vedere filatelic există câteva realizări care merită a fi menţionate şi chiar remarcate.

Poşta Română, deşi nu a îndrăznit să dedice o marcă poştală oraşului Mediaş, a editat totuşi un set de cărţi poştale semiilustrate (CPS), toate având genericul „Mediaş – 700 ani de la înfiinţare". Fiecare CPS are o marcă fixă care reproduce Stema RSR, valoarea nominală de 30 bani, iar culoarea de imprimare maro. Cele trei CPS reproduc în imagine Casa Armurierilor din sec.XVI (cod 0316), Casa Schuller din sec. XVI (cod 0317) şi Stampa oraşului Mediaş din 1666 (cod 0318). Originalul acestei lucrări (acvaforte) realizată de Schöllenberger Johann Jakob Hans se află în colecţia Bibliotecii Academiei Române.

Fig. 1

În anul 1967 a fost utilizată o ştampilă configurativă care a fost aplicată la Oficiul Poştal Mediaş cu tuş de culoare albastră şi mov, atât pe corespondenţa expediată cât şi pe cea sosită la acest oficiu. Amprenta ştampilei reproduce într-un scut de tip central european (scut cu scobituri

UN ISTORIC AL CERCETĂRILOR PRIVIND ISTORIA POŞTELOR LOCALE TURISTICE DIN ARDEAL (IV)

(Continuare din Nr. 169, octombrie-decembrie 2010)

8. Includerea şi modul de prezentare a timbrelor poştelor locale Păltiniş (Hohe Rinne), Bistra şi Măgura în cataloagele româneşti şi maghiare din anii 1970 şi 1980

În România, **Catalogul Mărcilor Poştale Româneşti (C.M.P.R.) din 1974**, editat de P.T.T.R. sub redacţia Kiriak Dragomir[37] a listat pentru prima dată în detaliu timbrele emise de poştele locale turistice din Transilvania. Scris cu participarea lui Ludwig Dengel (dar nu de către acesta!) şi amintind colecţia acestuia drept referinţă, capitolul de „Poşte Locale Turistice" a inclus emisiunile Păltiniş, Bistra şi Măgura, fără amintirea existenţei poştelor de cabană, neinteresante în contextul cataloagelor filatelice datorită neemiterii de timbre proprii.

C.M.P.R. 1974 a avut meritul de a semnala unui public larg din România existenţa timbrelor locale turistice turistice din Ardeal şi de a le fi acordat în general cote mari, conforme cu raritatea lor. Cu toată strădania lor, autorii au lăsat însă să se strecoare erori, explicabile în contextul cunoştinţelor limitate disponibile în ţară la acel moment. La Hohe Rinne timbrele inscripţionate 1906 sunt amintite a fi circulat numai în vara lui 1908 (de fapt valoarea de 2 helleri este cunoscută circulată din septembrie 1906 până în iulie 1909, iar cea de 5 helleri - de la sfârşitul lui iulie 1907 până în iulie 1909), marca nedantelată de 4 helleri din 1900 pe hârtie groasă galben-portocalie este amintită ca emisă în perechi (de fapt a fost tipărită în coliţe de 12 timbre), se reia povestea cu incendiul din staţiune care ar fi distrus în 1916 restul de tiraj al timbrelor din 1909. Ca erori de catalogare trebuie amintite listarea ca neexistând circulate a Timbrelorde 4 helleri nedantelat pe hârtie galbenă subţire din 1900 şi a varietăţii nedantelată orizontal a timbrelor de 5 helleri din 1906.

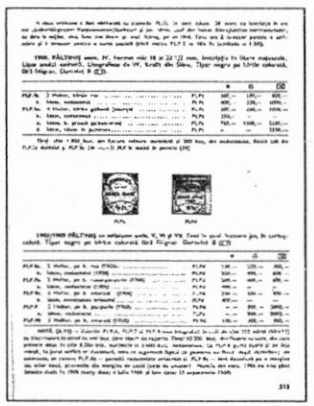

Fig.8. C.M.P.R. 1974 – pagină din capitolul Păltiniş-Hohe Rinne

La Poşta Bistra, C.M.P.R. 1974 afirmă eronat că ştampila lui Rilki s-ar fi utilizat până în 1917 (de fapt a fost în uz până pe 17 august

1912) şi se apreciază hazardat că ştampila ortogonală a lui Weissörtel s-ar fi folosit în 1908 (nu sunt de fapt date pentru aceasta; mai mult - Weissörtel este documentat ca oficiant poştal la Bistra pe timpul administrării făcute de Johann Rilki, adică între 1909-1912).

Eronat este prezentată şi perioada în care Michael Gündisch a administrat la Sebeş poşta locală, ca fiind 1906/7 (în fapt Gündisch a fost concesionarul Poştei Bistra în verile 1906, 1907 şi 1908, în ultimele două folosind timbrele locale de 6 helleri, pe care Ie-a anulat cu ştampila sa de formă rotundă).

La Măgura, în C.M.P.R. 1974 s-a perpetuat eroarea de apreciere a traseului poştal, prin traducerea greşită a denumirii maghiare Josikatelep ca fiind Bălceşti şi nu Beliş, cum trebuia tradusă în realitate. Afirmaţia că Poşta Locală Măgura s-ar fi desfiinţat în 1912 este şi ea lipsită de argumente.

Fig. 9 - C.M.P.R. 1984 pagina dedicată timbrelor Bistra şi Măgura

Două elemente noi importante aduse de C.M.P.R. 1974 sunt inexistenţa în stare obliterată a timbrelor nedantelate de 2 helleri din 1906 şi semnalarea a câteva exemplare nedantelate din marca de 2 helleri – 1909.

Catalogul Mărcilor Poştale Româneşti (C.M.P.R.) din 1984[38] a fost singura lucrare notabilă cu caracter de catalog filatelic care a inclus în România anilor '80 date asupra poştelor locale transilvane.

Aceasta a introdus la capitolul Păltiniş "Reimpresiunea Raimann" descrisă de Emanoil Munteanu şi a amintit circulaţiile cu mărci nedantelate din 1924. C.M.P.R. 1984 a cotat însă nejustificat de slab majoritatea circulaţiilor cu timbre locale, mult sub nivelul real al pieţii.

Câteva greşeli stridente ca presupusa folosire a ştampilei rotunde Bistra în 1913-1914, nerecunoaşterea existenţei circulaţiilor cu timbre nedantelate Hohe Rinne de 4 helleri din 1900 sau folosirea timbrelor Măgura de 2 filleri pe ziare au marcat negativ această ultimă ediţie de până la Revoluţia din Decembrie 1989 a C.M.P.R.

În Ungaria, un catalog semi-specializat al timbrelor maghiare apărut în 1986 - M.B.K. - a oferit o mult mai bună reflectare a timbrelor locale turistice din Ardeal[39].

Însoţite de hărţi şi desene bine realizate, cotele din M.B.K. şi datele destul de riguros verificate au contribuit la răspândirea în rândul colecţionarilor (în special a celor de limbă maghiară) a informaţiilor necesare pentru a-i face pe mulţi interesaţi de acest subiect. Câteva erori

strecurate (amintirea apariţiei emisiunii a II-a în 1896 sau cotarea pe corespondenţă a timbrelor nedantelate de 2 helleri din 1906) nu scad din valoarea unei abordări pragmatice şi profesioniste.

Reamintim aici faptul că timbrele poştelor locale turistice din Areal nu sunt listate de marile cataloage filatelice internaţionale (Michel, Yvert, Scott), datorită caracterului lor privat. Din această cauză, ele sunt incluse în categoria "cinderella" sau "back of the book", fapt ce explică o dată în plus accesul dificil şi limitat la informaţiile asupra acetui domeniu.

Fig.10. L. Ettre – coperta cărţii publicate în S.U.A. - (exemplarul autorului)

Note bibliografice:

37. Catalogul Mărcilor Poştale Româneşti, Bucureşti, Direcţia Genneralã a Poştelor şi Telecomunicaţiilor, sub redacţia Kiriac Dragomir, 1974, pag. 512-516.

38. Catalogul Mărcilor Poştale Româneşti, Bucureşti, Vol. I, 1984, sub redacţia Corneliu Spineanu, pag. 173-178.

39. Laszlo Suranzi, Gabor Visznyovski: A Magyar Belyegek Kezikonive, pag. 545-550, Budapest, 1986

DOUĂ MEDALII SIBIENE DIN ARGINT DEDICATE LUI FERDINAND I, ÎMPĂRAT AL AUSTRIEI, REGE AL UNGARIEI ŞI MARE PRINCIPE AL TRANSILVANIEI (1837)

Ferdinand I, din dinastia de Habsburg-Lothringen, s-a născut la 19 aprilie 1793 la Viena, devenind rege al Ungariei şi rege al Boemiei (sub titulatura Ferdinand V), între anii 1830 şi 1848. De asemenea, a ocupat tronul de împărat al Austriei între anii 1835 şi 1848, urmând la tron tatălui său, Francisc I al Austriei. Înainte de a fi împărat, a scăpat cu viaţa dintr-un atentat menit să îl suprime, pus la cale de căpitanul Francisc Reidl. Deşi a fost

Fig. 1 – Ferdinand I, împărat al Austriei (1835 - 1848), rege al Ungariei (1830 - 1848) şi mare principe al Transilvaniei (1835 - 1848), într-un tablou de epocă.

epileptic şi retardat mintal, a fost încoronat, fără îndoială, cu acordul şi sub tutela cancelarului Metternich pentru a menţine legitimitatea tronului imperial. Cu toate că nu a fost declarat oficial în incapacitate de a conduce, s-a format un consiliu de regenţă, în fruntea căruia se aflau arhiducele Ludovic şi cancelarului Metternich.

A fost constrâns să abdice, la 2 decembrie 1848, în favoarea nepotului său de unchi, Franz Joseph, care a domnit următorii 68 de ani ca împăratul Francisc Iosif I. Ferdinand I (în germană, cunoscut sub titulataura de "Ferdinand I Karl Leopold Joseph Franz Marchlin") a fost ultimul rege al Boemiei, încoronat ca atare. Datorită simpatiei sale pentru Boemia (unde şi-a petrecut restul vieţii, în Castelul Praga) a fost apelat de cehi cu supranumele "Ferdinand V cel Bun" (*Ferdinand Dobrotivý*). Fostul împărat al Austriei s-a stins din viaţă la 29 iunie 1875 la Praga, fiind apoi depus în mormântul cu numărul 62 din Cripta Imperială (*Kaisergruft*) din Viena.

În anul 1837, cel mai probabil cu ocazia unei vizite oficiale la Sibiu (denumit în latină Cibinium), comunitatea sibiană îi dedică şi nişte frumoase medalii. Un exemplu de medalie, de mici dimensiuni (Ø 18 mm), înfăţişează pe avers, efigia lui Ferdinand I în profil dreapta, purtând pe cap o cunună de lauri. În exergă apare legenda în limba latină, scrisă cu abrevieri în interiorul unui cerc perlat: "FERDINANDO. A. I. REGI. HVNG. M. P. TRANSYLVANIAE", însemnând „FERDINAND, ÎMPĂRAT AL AUSTRIEI, REGE AL UNGARIEI ŞI MARE PRINCIPE AL TRANSILVANIEI" (Fig. 1).

Fig. 2 – Medalie sibiană batută în argint în anul 1837, dedicată lui Ferdinand I, împărat al Austriei, rege al Ungariei şi mare principe al Transilvaniei (avers şi revers).

Reversul acestei medalii, prezintă stema Transilvaniei, devenită oficială încă

intermediul poştei electronice) -, dar atât prezentarea (197 pagini *full color*), cât şi bogatele date despre autor(i) sau condiţiile de apariţie ale emisiunilor respective, ne apropie de aceste piese ce ar mertita mult mai mult.

Deşi sunt *fan* declarat al (deocamdată) „vinietelor" *Diasporei Române*, nu pot decât să regret că nu am reuşit să declar *oficioase* (în catalogul Mircea Manole) decât „mărcile poştale" emise pentru: *Înfometaţii din Basarabia* sau *Ieşenii*, fără a mă gândi, pe atunci, că şi *Vinietele Diasporei* meritau la rându-le un acelaşi tratament.

N-or fi ele propriu-zis oficiale, dar *oficioase* sigur că sunt! Chiar dacă unora nu le convine aşa-ceva ...

Silviu N. Dragomir

Ing. Mircea Pătrăşcoiu – Bancă de articole „Revista Philatelica.ro", nr. 1-11, 2009-2010

Broşura conţine o inventariere a celor 142 de articole publicate în revista Philatelica.ro din perioada anilor 2009-2010 de către 40 de autori. O remarcă ce face cinste revistei este publicarea de articole de către autori din şapte ţări: Canada, Finlanda, Franţa, Germania, Suedia, S.U.A. şi Africa de Sud.

Aspecte filatelice medieşene

TIMBRE FISCALE SI VIGNETE REALIZATE LA MEDIAS NEINCLUSE IN CATALOAGELE DE SPECIALITATE

Pe lângă apreciata activitate filatelică din perioada interbelică, Mediaşul se face remarcat şi cu însemnate contribuţii privind emisiunile locale de timbre fiscale, precum şi editarea unor vignete locale.

Consultarea celor două remarcabile ediţii ale apreciatului lor autor – ing. Mihai Cojocaru, şi anume "Catalogul timbrelor fiscale româneşti (ed.2000) şi respectiv "Catalogul timbrelor fiscale şi a vignetelor româneşti" (ed.2006) mi-a oferit surpriza să constat că există unele piese care nu sunt incluse în aceste lucrări. Prin semnalarea acestora încerc să mă alătur tuturor celor care doresc să îşi aducă contribuţia la completarea acestui domeniu care are încă resurse nebănuite şi multe zone de investigat.

Doresc să fac precizarea că în prezentarea pieselor nu am respectat

procedura de numerotare din cataloagele de specialitate menţionate. De asemenea, nu am făcut nici o referire privind cotarea pieselor respective.

1. Emisiuni locale medieşene

1.a. Primăria oraşului Mediaş

Referitor la emisiunea locală "Primăria oraşului Mediaş" prezentată în ediţia 2006 a Catalogului menţionat, la punctual 3.55.i.5 (pag.332), prezint câteva documente pe care sunt aplicate diferite valori nominale ale timbrului pe imaginea căruia este reprodusă o variantă a stemei oraşului, formată dintr-un scut rococo, de factură central europeană, cu scobituri laterale, în care se mai pot identifica o mână dreaptă ce tine un butuc smuls de viţă de vie cu frunze şi ciorchini de struguri trecând printr-o coroană fără titlu.

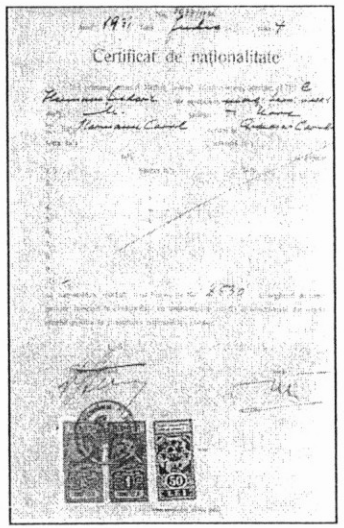

Fig. 1.1

Fig. 1.3

Pe documentele reproduse mai jos, pe lângă timbrele cu valori nominale de 25 lei (fig.1.2) şi 10 lei (fig.1.3), mai apar valorile de 35 lei, de culoare galbenă (fig.1.3) şi respective 50 lei de culoare albastru (fig.1.1).

Trebuie sa precizez că în catalog valoarea de 10 lei este prezentată ca având culoarea gri verzui, iar valorile de 10 lei (roşu), 35 lei (galben) şi 50 lei (albastru) prezentate în acest articol nu sunt semnalate.

Caracteristicile tehnice ale acestor timbre sunt similare cu cele precizate în catalog.

Pe lângă valoarea nominală exprimată în lei şi imaginea stemei

oraşului, pe fiecare timbre apare textul "Primăria oraşului Mediaş" însoţit de textul "Taxă B.P." (pe valorile de 25 şi 35 lei) şi respectiv "Certificate oficioase T.C." (pe valorile de 10 lei şi 50 lei). Semnificaţiile acestor iniţiale nu le-am putut identifica. Este posibil ca literele B.P. să se refere la "biroul plan", iar literele T.C. la "taxa construcţii" sau tehnic (serviciul tehnic), construcţii.

Documentele reproduse provin din perioada 1931-1936 şi reprezintă un "Certificat de naţionalitate" din anul 1931 pe care este aplicat un mixaj de două timbre fiscale generale şi un timbru de emisiune locală, un Certificat de atestare imobiliar din anul 1934 şi încă un document similar din anul 1936. Pe ultimele două piese sunt aplicate numai timbre din emisiunile locale ale Primăriei Mediaş.

1.b Asociaţia germano-săsească a ţăranilor şi muncitorilor, Mediaş (Deutsch.-Sachs. Bauern und Arbeiter Verein, Mediasch)

Asociaţia germano-săsească a ţăranilor şi muncitorilor din Mediaş a editat o serie de timbre cu valori nominale diferite, utilizate drept timbre de cotizaţii.

Prezint în continuare coperta exterioară a documentelor: Carneţel de membru în asociaţie (fig.1.4) şi Carneţel privind contribuţia la ajutorul de înmormântare (fig.1.5), precum şi filele interioare aferente anului 1935 pe care sunt aplicate timbrele prin care se atestă plata lunară a cotizaţiei de membru (fig.1.6) şi respectiv contribuţia lunară la ajutorul de înmormântare (fig.1.7)

Fig. 1.4

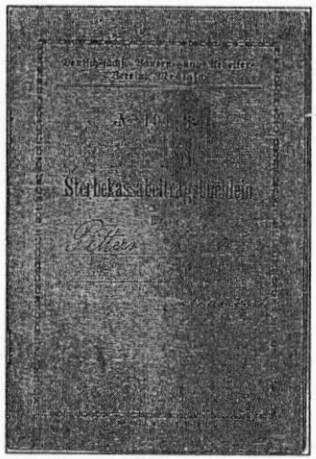

Fig. 1.5

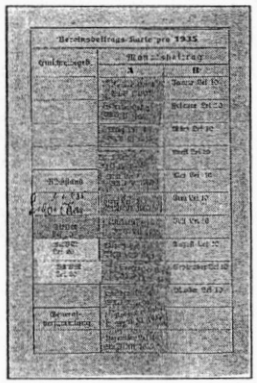

Fig.1.6

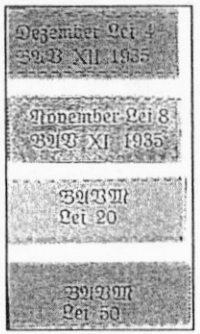

Fig.1.8
Fig.1.9
Fig.1.10
Fig.1.11

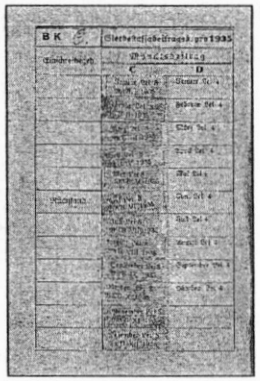

Fig. 1.7.

Principalele caracteristici ale acestor timbre sunt prezentate în tabelul următor:

Indicativ	Format	Dantelură orizontală	Dantelură verticală	Valoare nominal	Culoare
1.8	25 x 10	11 1/2	nedantelat	4 lei	roz
1.9	25 x 10	11 1/2	nedantelat	8 lei	albăstrui
1.10	25 x 10	11 1/2	nedantelat	20 lei	gălbui
1.11	25 x 10	11 1/2	nedantelat	50 lei	roz

Alte informaţii care trebuiesc menţionate se referă la faptul că:

- pe timbrele de la poziţiile 1.8 şi 1.9 apare ca text valoarea nominală, numele lunii atât scris, cât şi în cifre romane, anul şi iniţialele B.U.B. (a căror semnificaţii nu le-am putut identifica).

Având în vedere că, practic pentru fiecare lună şi an există un timbru distinct, putem considera existenţa unui număr apreciabil de piese diferite. Carnetele pe care le prezint conţin cinci file, pentru perioada 1935-1940 pe care sunt aplicate 60 de timbre diferite, având valoarea nominal de 4 lei, pentru cele şaizeci de luni aferente celor cinci ani, şi în mod similar 60 de timbre diferite, având valoarea nominală de 8 lei.

- pe timbrele de la poziţiile 1.10 şi 1.11 apare ca text iniţialele B.U.B.M. (neidentificate ca semnificaţie) şi valoarea nominală.

De remarcat că aceste timbre s-au aplicat pentru plata unei restanţe. În cazul prezentat (fig.5) sunt aplicate pentru suma restantă de 90 lei un timbru de 50 de lei şi încă două timbre de 20 lei fiecare.

- în carneţelul de la fig.7 apare o precizare scrisă care din punctul nostru de vedere reprezintă o informaţie preţioasă. Precizarea se referă la faptul că, dacă un membru al asociaţiei a participat, în cazul unui deces, la cortegiul funerar, în carneţel se va aplica un timbru având indicaţia „participat". În caz de neparticipare se va percepe o taxă şi se va aplica un timbru având valoarea de 20 lei (probabil, identic cu cel aplicat la plata unor sume restante).

Din păcate pe carnetul pe care îl prezint nu apare nici o informaţie în acest sens.

1. Vignete locale medieşene

Pe lângă vigneta prezentată la poziţia 6.10.1 (pag.424) în ediţia din anul 2006 a Catalogului specializat mai semnalez câteva vignete care pot fi grupate după mărimea acestora, după cum urmează:

Vignete format mare – Imagini din Mediaş

Indicativ	Denumirea subiectului
2.1	Mediasch-Medgyes-Teilansicht (Mediaş, Vedere parţială)
2.2	Mediasch-Medgyes- Turnhalle (Mediaş, Sala de gimnastică)
2.3	Mediasch- Evangelisches Gymnasium (Mediaş, Gimnaziul Evanghelic)
2.4	Mediasch-Steingässer-Tor (Mediaş, Turnul pietrarilor)

Fig.2.1

Fig. 2.2

Fig. 2.3

Fig.2.4

Câteva caracteristici tehnice:

Indicativ	Format	Clişeu	Dantelură	Culoare
2.1	67 x 45	59 x 35	13 ½	negru/gălbui
2.2	67 x 37	58 x 35	13 ½	negru/gălbui
2.3	67 x 37	58 x 35	13 ½	negru/gălbui
2.4	42 x 68	35 x 59	13 ½	negru/gălbui

Pe vignetele reproduse (mai puţin pe 2.3) apare scris de mână inscripţia "Fritz Guggenberger" care este de fapt numele renumitului fotograf medieşan, după ale cărui clişee sunt reproduce imaginile vignetelor. De altfel, aceste imagini au fost reproduse, în mai multe variante, pe cărţile poştale ilustrate editate de acest fotograf în perioada anterioară primului război mondial.

Vignete format mic – Imagini din Mediaş

Indicativ	Denumirea subiectului
2.5	Mediasch-Turnhalle (Mediaş, Sala de gimnastică)
2.6	Mediasch-Übere Forkeschgasse (Mediaş, Str. Aurarilor (Forkesch)
2.7	Mediasch- Bahnhof (Mediaş, Gara)
2.8	Mediasch-Pavillon in den Tannen-Anlagen (Mediaş, Pavilion în aşezământul cu brazi)
2.9	Mediasch-Steingasse (Mediaş, Str. Pietruită)
2.10	Mediasch-Klettengasse (Mediaş, Str. Noroioasă)
2.11	Mediasch-Krankenhaus (Mediaş, Spitalul)
2.12	Mediasch-Schmiedgässer Thurm (Mediaş, Turnul Fierarilor)
2.13	Mediasch-Kirschenkastell Spechthurm (Mediaş, Turnul Funarilor numit şi "al slăninilor")
2.14	Mediasch-Marienthurm (Mediaş, Turnul Mariei)
2.15	Mediasch-Alte Waffenschmiede (Mediaş, Str. Armurierilor)

Fig. 2.5

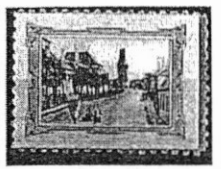

Fig. 2.6

Fig. 2.7

Fig. 2.8

Fig. 2.9

Fig. 2.10

Fig. 2.11

Fig. 2.12

Fig. 2.13

Fig. 2.14

Fig. 2.15

Toate vignetele în format mic au următoarele caracteristici tehnice:

Indicativ	Format	Clişeu	Dantelură	Culoare
2.5; 2.6; 2.7; 2.8; 2.11;	31 x 23	23,5 x 18	11 ½	negru/gri
2.9; 2.10; 2.12; 2.13; 2.14; 2.15;	23 x 31	18 x 23,5	11 ½	negru/gri

În ceea ce priveşte numărul de valori ştiu sigur că există cel puţin 12 bucăţi din care am prezentat un număr de 11 bucăţi, unul din exemplare fiind complet deteriorat dintr-o regretabilă neglijenţă a subsemnatului, neputând fi reprodus.

Despre aceste vignete nu am găsit informaţii legate de data apariţiei acestora, scopul emisiunii, iniţiatorul editării, etc.

Toate vignetele cunoscute fiind gumate pe spate, se poate deduce că utilizarea lor presupunea lipirea acestora pe plicuri, felicitări, cartoane, etc.

Ca posibil editor poate fi considerat Fritz Guggenberger, autorul clişeelor fotografice ale imaginilor reproduse. Dacă se face o analogie cu cărţile poştale ilustrate care reproduc identic aceleaşi imagini se poate aprecia că vignetele respective au apărut probabil în perioada 1900 – 1914.

Concluziile mă fac să consider că informaţiile prezentate în acest articol pot fi incluse ca o completare într-o viitoare ediţie a "Catalogului

timbrelor fiscale şi a vignetelor româneşti".

În încheiere adresez sincerele mele mulţumiri pentru sprijinul dezinteresat pe care l-am primit în finalizarea acestui material din partea prietenilor mei – domnii prof. Helmuth Knall şi ing. Romeo Stoia.

Ing. Liviu Pintican Juga

Bibliografie:

- Ing. Mihai Cojocar, Catalogul timbrelor fiscale româneşti, 2000, Bucureşti, România
- Ing. Mihai Cojocar, Catalogul timbrelor fiscale şi a vignetelor româneşti, 1856-2006

MAICA TERESA
Lidera Misionarelor Carităţii, Calcutta

Agnes Gonxha Bojaxhiu, cea care va deveni cunoscută sub numele de Maica Teresa, s-a născut pe 27 august 1910 la Uskub, azi Skopje, capitala Macedoniei. Este cea mai mică dintre cei trei copii ai soţilor Nokola şi Drane Bojaxhiu, o familie de origine albaneză şi de confesiune romano-catolică. Tatăl a murit când Agnes avea doar opt ani.

La vârsta de 12 ani pe când urma o şcoală elementară romano-catolică, Agnes are prima sa „chemare", când îşi dă seama că vocaţia ei este ajutarea săracilor. Peste câţiva ani, hotărârea este luată atunci când ascultă relatări despre situaţia din Bengal, ea va face activitate misionară în India. Cu acest gând, în septembrie 1928, la vârsta de 18 ani, Agnes părăseşte casa părintească din Skopje spre a intra într-o comunitate irlandeză de călugăriţe, *Sisters of Loreto* (Surorile din Loreto), pentru că această comunitate are o misiune în India. Pe 12 octombrie 1928, Agnes Gonxha Bojaxhiu este admisă ca postulantă la mănăstirea Loreto din Rathfarnam (Dublin) şi primeşte numele de Teresa, după numele Sfintei Therese de Lisieux.

După câteva luni de pregătire la Dublin, sora Teresa este trimisă în India, la Calcutta, unde ajunge pe 6 ianuarie 1929. Aici, timp de aproape două decenii, ea predă geografia şi catehismul la Liceul Sf. Maria. Pe 24 mai 1937, depune jurământul final în rândul *Surorilor din Loreto* şi, din acel moment este numită Maica Teresa.

În 1944 Maica Teresa este numită directoarea Liceului Sf. Maria. Contractarea unei tuberculoze o împiedică însă să mai predea şi este trimisă, pentru odihnă şi recuperare, la Darjeeling. Pe drumul spre Dajeeling, Maica Teresa are cea de-a doua chemare a vieţii sale, *„the within the call" (chemarea în cadrul chemării)* – după cum o numeşte ea. Maica Teresa îşi

anevoiase, spre stele". Mulţumim Asociaţiei Filateliştilor din judeţul Sibiu pentru generozitatea cu care sprijină şi ilustrează acest proiect aniversar – parte de lumină a istoriei noastre naţionale" (Onuc Nemeş-Vintilă – Directorul Bibliotecii Judeţene ASTRA).

„Sărbătorirea înfiinţării „Asociaţiunii" printr-o expoziţie filatelică demonstrează şi astăzi, la 150 de ani de la înfiinţare, interesul şi iradierea de care se bucură această mişcare culturală românească, generozitatea ideilor astriste. Mult respect înaintaşilor noştri şi felicitări organizatorilor expoziţiei" (Ion Valeriu Olaru – Director general al Complexului Naţional Muzeal ASTRA)

„Ca întotdeauna, Asociaţia sibiană a filateliştilor face ca aniversările să fie vizibile cu adevărat. Astfel ca şi omagierea a 150 ani de la înfiinţarea ASTREI, un bun emblematic pentru toţi români, să primească cu atât mai multă vigoare cu cât şi filateliştii îşi aduc o binemeritată contribuţie. Îmi face o mare plăcere să studiez mărcile poştale. Acestea mi-au îndulcit copilăria şi – în acelaşi timp – mi-au transmis dragostea de cunoaştere. Prin ele evenimentele lumii – dar şi cunoştiinţele ştiinţifice – prind o cu totul altă viaţă. Şi atunci când totul devine prilejul unei expoziţii, semnificaţiile gestului cultural sunt cu atât mai profunde". (prof. univ. dr. Sabin Adrian Luca – Director general al Muzeului Naţional Brukenthal)

„Suntem bucuroşi că, în actualele condiţii, am reuşit să realizăm această expoziţie care, sperăm, să fie pe placul publicului sibian şi al tuturor celor care vor trece pragul Bibliotecii Judeţene ASTRA din Sibiu în următoarea perioadă. Totodată, credem că, materialele realizate de Asociaţia Filateliştilor din judeţul Sibiu, vor rămâne mărturie peste timp a unei manifestări culturale în acest an aniversar" (prof. Nicolae Salade – preşedintele Asociaţiei Filateliştilor din judeţul Sibiu).

Menţionăm faptul ca toţi participanţii la această expoziţie au fost recompensaţi cu materiale filatelice şi premii oferite de sponsori (Consiliul Judeţean Sibiu, Biblioteca Judeţeană ASTRA Sibiu, Ioan Catană, Cercul Filatelic Sibiu, Curierul filatelic, Ec. Mircea Ţaţa şi Dan Ţăran) cărora le mulţumim şi pe această cale.

Prof. Nicolae Salade

UN ISTORIC AL CERCETĂRILOR PRIVIND ISTORIA POŞTELOR LOCALE TURISTICE DIN ARDEAL (IV)

(Continuare din Nr. 160, octombrie-decembrie 2010)

9. Preocupări din direcţia diasporei maghiare. Sintezele lui Ettre László publicate în S.U.A. (1977) şi Ungaria (1986)

În străinătate, interesul pentru poştele locale din Transilvania a marcat în anii '70 un reviriment la nivelul colecţionarilor şi cercetătorilor de limbă maghiară, între care trebuie amintiţi dr. Nagy Ferenc din Viena, arh. Ferenc Orban din Copenhaga şi prof. Ettre László, din Connecticut, SUA. Acesta din urmă, profesor universitar de chimie la Universitatea Yale, a editat în 1977 o broşură în acelaşi format cu cea a fraţilor Williams din 1962, dar ceva mai voluminoasă, însumând 32 de pagini, dedicată "Poştelor hoteliere ale Societăţii Carpatine din Ardeal, Hohe Rinne şi Bistra"[40].

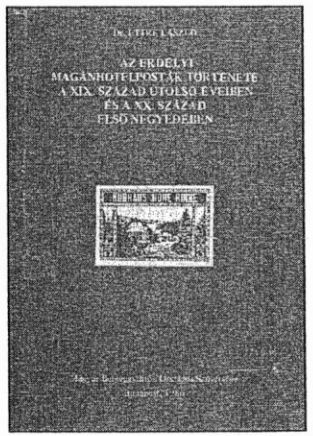

Fig. 11. L. Ettre - coperta cărţii publicate în Ungaria (1986

Cu acurateţea şi capacitatea de sinteză specifice unui profesor de la marile universităţi americane, Ettre a încercat să prezinte poştele locale Păltiniş şi Bistra într-un context mai larg, geografic, cultural şi istoric, facilitând prezentarea subiectului către un public nefamiliarizat cu particularităţile etnice, istorice şi de relief ale Transilvaniei. Datele tehnice din broşura lui Ettre sunt în mare parte preluate de la fraţii Williams, iar iconografia şi documentarea au beneficiat la această lucrare din 1977 de colecţia proprie, cât şi de informaţiile primite prin corespondenţă de la fraţii Williams. Se păstrează o mare parte din erorile decurgând din literatura anterioară / anul 1896 pentru apariţia emisiuni a II-a, apariţia emisiunii 1910 la 1 aprilie, încetarea activităţii poştei Păltiniş în 1926. Legenda cu privire la incendiul care ar fi distrus în 1916 resturile rămase din tirajul emisiunii 1909 este nuanţată, amintindu-se că acestea ar fi fost păstrate în staţiune într-o căruţă poştală care ar fi luat foc ulterior (idee de altminteri stupidă, dată fiind vremea umedă şi iernile geroase de la Păltiniş, în nici un caz favorabile păstrării unor timbre într-o căruţă poştală ...).

La capitolul ştampilografie, Ettre aminteşte că emisiunea 1924 ar fi fost obliterată iniţial cu o ştampilă liniară fără dată, cu inscripţia

"SEKTION HERMANNSTADT S.K.V.", fapt neconfirmat de nici o cercetare ulterioară.

Denotând necunoaşterea articolelor lui L.N. Cristea din *Cinderella Philatelist,* la capitolul Bistra, Ettre a insistat eronat pe ideea mai veche că marca de 2 helleri ar fi fost emisă pentru ziare, iar cea de 6 helleri numai pentru scrisori şi cărţi poştale. Tot din necunoaşterea literaturii anterioare (inclusiv de limbă engleză!), profesorul Ettre reia eronat datarea fraţilor Williams pentru debutul Poştei Bistra în 1909, amintind şi de cercetători mai vechi ale lui Jakóts, care dataseră emisiunea Bistra în 1912. În privinţa ştampilelor Bistra, Ettre face o greşeală de mare calibru şi de origine proprie, nepreluată din literatura anterioară - el susţine că în staţiune se foloseau o ştampilă rotundă şi una ovală, pe când corespondenţele sosite în staţiune au pe ele ştampila liniară a lui Rilki ... Cu toate acestea, după ce redă povestea fraţilor Williams referitoare la confiscarea stocului de timbre locale de către doi inspectori de la Budapesta, Ettre aduce un element foarte important asupra încheierii activităţii de curier la Bistra. El redă o informaţie prezentată în Catalogul Timbrelor Maghiare din 1927 al lui E. J. Jászai, conform căreia Poşta Bistra ar fi activat până la 26 iulie 1913 şi aminteşte de reproducerea în catalogul respectiv a unui fragment de corespondenţă cu o marcă Bistra de 6 helleri şi una maghiară de 5 filleri, anulate cu ştampila maghiară a oficiului din Sebeş (Szasz Sebeş) – din 26 iulie 1913, ora 7 p.m.

Unul din meritele lucrării din 1977 a profesorului Ettre a fost introducerea între poştele locale ale S.K.V. a poştelor de cabană, atât de neglijate până atunci. Ettre a amintit că S.K.V. avea 22 de cabane şi adăposturi montane şi este sigur că au existat şi alte poşte locale, care nu au emis timbre. Sunt reproduse două ştampile de cabană antebelice, de la Negoiu (Negoihütte în germană) şi Bâlea (Bulleahütte), ale căror ilustraţii au fost preluate dintr-o revistă filatelică maghiară din 1938 - Belyeggyüjto. Un detaliu de ştampilografie a făcut însă ca profesorul Ettre să poziţioneze greşit cele două cabane din punct de vedere geografic[41]. De altminteri, în lucrări anterioare, Ettre a poziţionat greşit inclusiv staţiunea Măgura, în contextul în care această denumire românească era şi este foarte răspândită în zonele de munte din Ardeal[42].

Un moment semnificativ în studiul poştelor locale din Ardeal l-a contituit cartea publicată în 1986 la Budapesta de Ettre László[1]. Scrisă cu eleganţă şi bine documentată, beneficiind inclusiv de posibilităţile de studiu şi iconografice oferite de excelenta colecţie a d-rului Ferenc Nagy din Viena, cartea profesorului de la Universitatea Yale a adus un suflu nou asupra poştelor locale şi în Ungaria, confirmând trecerea de la studiul bazat pe descrierea mărcilor la cel de istorie poştală.

Reluând datele din ediţia în limba engleză, Ettre a adăugat informaţii consistente atât asupra cadrului istoric şi geografic, cât şi asupra mărcilor locale. În capitolul referitor la Hohe Rinne este prezentată o utilizare din 1895 a emisiunii a doua, fiind tratate amănunţit toate emisiunile, inclusiv circulaţia în perioada românească a timbrelor din 1910. Această lucrare face trimiteri la mare parte din bibliografia anterioară, incluzând lucrările lui Dengel, Williams, L.N. Cristea, Tester, dar fără a beneficia de noutăţile aduse de Emanoil Munteanu (din nota introductivă reiese că Ettre a predat manuscrisul în 1979, înainte deci de apariţia „Istoriei Poştale a Sibiului" a acestuia din urmă).

Cartea lui Ettre nu a beneficiat deci nici de cele două articole publicate de Ludwig Dengel[44] şi Emanoil Munteanu[45] în SUA în "The American Philatelist", în aprilie-mai 1981, unde fuseseră reactualizate capitolele respective, conform noilor date disponibile în România.

Dintre acestea, în special articolul semnat de Emanoil Munteanu, dar realizat împreună cu Dengel şi în baza colecţiei acestuia asupra Poştei Bistra a reprezentat o foarte bună centralizare a tuturor datelor disponibile la acel moment, împletind informaţiile din *Der Unterwald,* din literatura anterioară, cu cele reieşite din studiul marilor colecţii în acel moment aflate încă la Sibiu. Articolul a prezentat nu mai puţin de şapte piese circulate cu timbre Bistra, incluzând toate tipurile de obliterări cunoscute.

Dr. Mircea Dragoteanu

Note bibliografice:

40. László Ettre: *Hotel Posts of the Siebenbürgischer Karpathenverein, Hohe Rinne and Bistra,* Connecticut 1977

41. Revista *Belyeggyujto* indicase faptul că cele două ştampile de cabană erau în uz în anul 1906 şi că fuseseră aplicate pe ilustrate împreună cu ştampila feroviară maghiară Nagyszeben-Kis Kapus (Sibiu - Copşa Mică). De aici a tras concluzia că aceste cabane trebuie să fi fost undeva între Sibiu şi Copşa Mică. În fapt, ştampila feroviară respectivă era incomplet inscripţionată şi se aplica pe un tren care circula *de la Făgăraş* la Copşa Mică prin Sibiu. Corespondenţele respective fuseseră aşadar preluate la vagonul poştal de la curierii cabanelor într-una din gările dintre Făgăraş şi Sibiu, nu între Sibiu şi Copşa Mică.

42. László Ettre *The Hotel Posts of Transylvania* (Part XX-XXII of the series Hungarica), News of Hungarian Philately, no. 5/1973 pp. 6-13, no. 6/1973, pag. 7-9, no. 7/1973, pag. 2-5.

43. László Ettre: *Az Erdélyi Magánhotelposták Története a XIX. Század Utolsó Éveiben és a XX. Szazad Elso Negydeben, Budapest, 1985.*

44. Ludwig Dengel: *Măgura: A local Post in Transylvania*, The American Philatelist, May, 1981.

45. Emanoil Munteanu: *Bistra: A Local Post in Transylvania*, The American Philatelist, April, 1981.

POŞTA PARTICULARĂ „TOTAL POST"

Compania particulară S.C. Total Post Services S.R.L. cu sediul în Bucureşti şi un capital social de 10000 RON a fost înfiinţată în anul 2008 şi în scurt timp şi-a organizat serviciul poştal în toate cele 40 de reşedinţe de judeţ, acoperând astfel întreaga ţară. Au fost dezvoltate servicii poştale speciale grupate pe nouă grupe.

1. Serviciul T-Post Special cu livrare specială în aria de acoperire TOTAL POST. Termenul de livrare a corespondenţei era de 96 ore. Serviciul poştal avea ca obiect trimiterile poştale înregistrate, a căror particularitate consta în predarea trimiterii poştale potrivit indicaţiilor expeditorului privind data şi ora predării, la adresă şi în modul indicat de expeditor, (in cutia poştală sau în ordinea de predare menţionată de expeditor în cazul mai multor destinatari). Erau incluse următoarele servicii: preluare de la adresa expeditorului, sortare, transport şi livrare în termenul stabilit cu expeditorul.

2. Serviciul T-Post Document consta în schimb de documente cu confirmare de primire în aria de acoperire TOTAL POST. Termenul de livrare era de 48 ore. Serviciul poştal avea ca obiect furnizarea de mijloace, inclusiv punerea la dispoziţie de către un terţ de sedii ad-hoc şi de mijloace de transport, care permiteau autolivrarea prin schimb reciproc a trimiterilor poştale între utilizatorii acestui serviciu. Erau incluse următoarele servicii: preluarea de la adresa expeditorului, livrare sub semnatură, confirmare de primire, predarea confirmărilor către expeditor, redirecţionarea adreselor greşite în cazul în care se cunoaşte adresa corectă, termene de livrare garantate.

3. Serviciul T-Post Direct cuprindea expedieri regionale de trimiteri poştale cu confirmare de primire în aria de acoperire TOTAL POST. Termenul de livrare era de 48 de ore. Serviciul avea ca obiect trimiterile poştale înregistrate având ca şi caracteristică predarea către expeditor a dovezii privind predarea trimiterii, confirmată în scris de către destinatar. Erau incluse următoarele servicii: preluarea de la adresa expeditorului, livrare sub semnatură, confirmare de primire, predarea confirmărilor către expeditor, redirecţionarea adreselor greşite în cazul în care se cunoaşte adresa corectă, termene de livrare garantate,

4. Serviciul T-Post Comunicare cuprindea expedieri regionale de acte de procedură cu confirmare de primire în aria de acoperire TOTAL POST. Termenul de livrare era de 48 de ore. Serviciul avea ca obiect trimiterea de acte de procedură având ca şi caracteristică predarea către expeditor a dovezii privind predarea trimiterii, confirmată în scris de către destinatar sau afişată la destinatar. Erau incluse următoarele servicii:

preluarea de la adresa expeditorului, livrare sub semnatură, confirmare de primire, predarea confirmărilor către expeditor, redirecţionarea adreselor greşite în cazul în care se cunoaşte adresa corectă, termene de livrare garantate,

5. Serviciul T-Post Document Expres consta în schimb de documente cu confirmare de primire în aria de acoperire TOTAL POST, pe baza de borderou de predare-primire cu semnatură în regim rapid (fără avizare). Termenul de livrare era de 48 ore. Serviciul consta în furnizarea de mijloace, inclusiv punerea la dispoziţie de către un terţ de sedii ad-hoc şi de mijloace de transport, care permiteau autolivrarea prin schimb reciproc a trimiterilor poştale între utilizatorii acestui serviciu. Erau incluse următoarele servicii: preluarea de la adresa expeditorului, livrare sub semnatură, confirmare de primire, predarea confirmărilor către expeditor, redirecţionarea adreselor greşite în cazul în care se cunoştea adresa corectă, termene de livrare garantate.

6. Serviciul T-Post Direct Expres consta în expedieri regionale de trimiteri poştale cu confirmare de primire în aria de acoperire TOTAL POST în regim rapid (o singura avizare). Termenul de livrare era de 48 de ore. Serviciul avea ca obiect trimiterile poştale înregistrate având ca şi caracteristică predarea către expeditor a dovezii privind predarea trimiterii, confirmată în scris de către destinatar. Erau incluse următoarele servicii: preluarea de la adresa expeditorului, livrare sub semnatură, confirmare de primire, predarea confirmărilor către expeditor, redirecţionarea adreselor greşite în cazul în care se cunoştea adresa corectă, termene de livrare garantate.

7. Serviciul T-Post Redirectare era serviciul de schimbare de destinatie in aria de acoperire TOTAL POST. Termenul de livrare era de maxim 72 ore. Serviciul avea ca obiect trimiterile poştale înregistrate, a căror particularitate consta în posibilitatea schimbării, la solicitarea expresă a expeditorului, înainte de predare şi într-un termen convenit cu furnizorul, a destinatarului sau a adresei înscrise pe trimiterea poştală, precum şi posibilitatea opririi trimiterii poştale. Erau incluse următoarele servicii: preluarea de la adresa expeditorului, predarea trimiterii la adresa şi în modul indicat de expeditor (personal destinatarului sau persoanei autorizate să primeasca trimiterea poştala), redirecţionarea adreselor greşite în cazul în care se cunoaşte adresa corectă, termene de livrare garantate.

8. Serviciul T-Post Transfer era serviciul de livrare în aria neacoperită de TOTAL POST prin procesare, transport şi depunere în reţeaua altor furnizori de servicii poştale. Termenul de livrare era de 24 ore (termen de depunere în reţeaua altui furnizor) la care se adăuga termenul de livrare garantat de furnizorul serviciului poştal. Acest serviciu avea ca obiect

preluarea, sortarea şi depunerea în reţeaua altui furnizor de servicii poştale a trimiterilor poştale al căror destinatar se afla în afara ariei de acoperire TOTAL POST în schimbul unei copii certificate a borderoului semnat cu furnizorul de servicii poştale în a cărui reţea au fost depuse trimiterile.

9. Serviciul T-Post Informativ era serviciul de informare privind statusul trimiterilor poştale returnate. Acest serviciu transmitea către beneficiar prin e-mail o situaţie centralizată a trimiterilor poştale cu confirmare de primire care nu au putut fi livrate precum şi motivul pentru care nu au putut fi livrate. Beneficiarul avea obligaţia ca in termen de 5 zile de la primirea situaţiei, să opteze între returnarea trimiterilor poştale sau repetarea livrării. In cazul în care acest termen era depăşit şi Beneficiarul isi exprima optiunea, Beneficiarul urma să plătească un tarif suplimentar legat de depozitare şi/sau retur

Dintre facilităţile oferite de companie se pot aminti:

- corespondenta era preluată direct de la sediul companiei solicitante;
- eliminarea operatiunilor si a timpului pierdut cu aplicarea timbrelor sau completarea confirmarilor de primire si a altor formalitati;
- pentru plicurile cu confirmare de primire se foloseau coduri de bare unice, procedeu ce conferea un control total asupra corespondentei;
- serviciile se plăteau după efectuarea livrării, dispărând astfel obligativitatea unui cont alimentat permanent din care sa se deconteze expeditiile;
- plicurile expediate de clienţi puteau depăşi baremul de greutate de 20 grame cu o marja de până la 80%;

Pe corespondenţa expediată prin această companie particulară s-au aplicat cu tuş negru ştampile dublu dreptunghiulare (42x26,5/32x14,5mm) foarte asemănătoare. Două asemenea ştampile, cu puncte în dată şi alte mici sunt prezentate în Fig.1 şi 2.

puncte şi fără diferenţe foarte

În anul 2011 dintre clienţii importanţi ai companiei se pot aminti Ministerul Administraţiei şi Internelor (!) şi Banca Raiffeisen Leasing, ceea ce denotă aria de extindere şi puterea financiară a acestei companii.

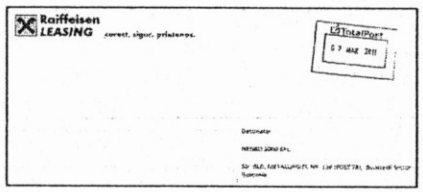

Ing.Călin Marinescu

Bibliografie

Site: http://www.totalpost.ro/

Istorie poştală

O NOUĂ SEMNALARE A UNEI CORESPONDENŢE A PRIZONIERILOR DE RĂZBOI DIN TIMPUL PRIMUL RAZBOI MONDIAL

Este vorba despre o carte poştală provenită dintr-o carte poştală dublă de tip „Crucea Roşie" editată de autorităţile austriece din Viena şi adresată unui prizonier de război aflat în Lagărul denumit „Deposit

prizonieri" – Bârlad (imaginea alăturată).

Corespondenţa este expediată de la Viena în data de 29.06.1817 unde primea o ştampilă de cenzură triunghiulară violetă cu textul „GEMEINSAMES/INTER (nationales) NACHW(eiss) BURO/ ZENSUR/ ABTEILUNG WIEN" (Biroul internaţional comun pentru cercetare, cenzură, Viena).

De la Viena, corespondenţa era transmisă la Moscova, unde era din nou cenzurată, fiind aplicată o ştampilă de cenzură rotundă cu chenar dublu, cu textul în limba rusă – (Văzut/Cenzură militară/Moscova/Nr....).

Din Rusia, corespondenţa a sosit la Iaşi, unde a primit o ştampilă dreptunghiulară de culoare violetă, cu textul. „Comisiunea pentru prizonieri de război/CENZURAT" şi ştampila cenzorului (12) de culoare roşie.

Din Iaşi, corespondenţa era trimisă în localitatea de destinaţie, respectiv la Bârlad.

Piesa în discuţie am obţinut-o în urma unei licitaţii, bucurându-mă foarte mult şi datorită faptului că astfel am pus mâna pe un document de epocă care atestă existenţa unui lagăr încă nesemnalat!

Ing. Francisc Kiraly

reprezentantul Primăriei Municipiului Ploieşti, care s-au arătat onoraţi de faptul că, prin organizarea acestei sesiuni Academia Română şi-a arătat aprecierea pentru fiul oraşului nostru Ion Luca Caragiale, precum şi pentru urmaşii acestuia.

Au rostit alocuţiuni: preşedintele Academiei Române, domnul academician Ionel Haiduc, Mircea Ionescu Quintus, academician Dan Berindei, E.S. Monseniorul Ioan Robu, membru de onoare al Academiei Române, academician Alexandru Zub, academician Nicolae Breban, academician Aurel Ion Pop, rectorul Universităţii Babeş-Bolyai din Cluj-Napoca şi academician Eugen Simion, preşedintele secţiei de filologie şi literatură al Academiei Române, Cetăţean de Onoare al municipiului Ploieşti.

La încheierea sesiunii, autorităţile locale au oferit invitaţilor prezenţi premii şi distincţii.

Notă: în Ploieşti există singurul exponat filatelic: "Ion Luca Caragiale" (1 panou) al domnului ing. Florin Ene, care ar fi putut fi expus în foaierul Sălii Europa, dar, din lipsă de siguranţă, expozantul a refuzat să-l prezinte. Exponatul a fost prezentat ultima dată la 30 ianuarie 2012, în foaierul Teatrului "Toma Caragiu" cu prilejul sărbătoririi a 160 de ani de la naşterea scriitorului.

Aurel Diaconu – preşedintele Clubului Filatelic Municipal Ploieşti

UN ISTORIC AL CERCETĂRILOR PRIVIND ISTORIA POŞTELOR LOCALE TURISTICE DIN ARDEAL (V)

(Continuare din Nr. 164, ianuarie-aprilie 2012)

13. ASPECTELE CELE MAI IMPORTANTE RĂMASE NECLARIFICATE DE CERCETĂRILE ANTERIOARE primei ediţii a monografiei ISTORIA POŞTELOR LOCALE TRANSILVANE (1998)

Cele mai importante aspecte rămase incerte în evoluţia poştelor locale din Transilvania, la începutul actualelor cercetări, au fost:

Pentru **POŞTA LOCALĂ PĂLTINIŞ**

- modul de desfăşurare a activităţii poştale din vara lui 1894, în anul premergător emiterii primelor mărci poştale locale;
- mecanismele de utilizare poştală a primei şi a celei de-a doua emisiuni Hohe Rinne (1895-1904);
- semnificaţia utilizării celei de-a doua emisiuni Hohe Rinne pe fragmente de hârtie cu ştampila biliniară necunoscută pe corespondenţe;

- mecanismele de utilizare a ştampilelor locale Păltiniş până la 1900; motivul pentru care emisiunea I nu se găseşte obliterată cu ştampila rotundă #P3 iar emisiunea a II-a nu se găseşte obliterată cu ştampila triliniară #P1 sau cu cea biliniară #P2;
- modificările de sistem intervenite în 1900;
- tirajele reale ale mărcilor locale Păltiniş - Hohe Rinne;
- mecanismele de taxare a corespondenţei adusă de curier în staţiune;
- sistemul de trimitere a corespondenţelor în perioadele din extrasezon;
- poşta locală Păltiniş în timpul Primului Război Mondial şi în anii imediat următori (1919-20);
- utilizarea timbrelor şi ştampilelor antebelice în anii 1921-1923;
- mecanismul de utilizare a timbrelor locale emise în perioada românească în 1923 şi 1924;
- tirajele şi modul de utilizare a timbrelor nedantelate din 1924;
- modificările aduse poştei prin curier în 1927 şi apoi în perioada 1927-1931;
- activitatea poştală locală la Păltiniş fără utilizare de mărci proprii, în 1927-1939;
- deservirea Schitului Păltiniş de către poşta locală;
- rutele alternative folosite de către Poşta Păltiniş, prin Orlat şi Răşinari;
- corelarea evoluţiei timp de 45 de ani a Poştei Locale Păltiniş cu evoluţia însăşi a staţiunii.

Pentru **POŞTA LOCALĂ BISTRA**

- situaţia poştală anterioară înfiinţării curierului în 1906 şi a emiterii de mărci poştale locale în 1907;
- mecanismele poştale utilizate în perioada de existenţă, din 1906 până în 1913;
- semnificaţia celor patru ştampile locale folosite în cadrul Poştei Bistra;
- modificările aduse curierului local în 1912;
- sfârşitul utilizării curente de mărci poştale locale în 1912;
- scopul emiterii mărcilor de 2 helleri;
- tirajele reale ale mărcilor Bistra;

Pentru **POŞTA LOCALĂ MĂGURA**

- reconstituirea istoriei staţiunii Măgura de la întemeiere până la distrugerea acestei staţiuni în evenimentele ce au urmat masacrului de la Beliş din noiembrie 1918;
- semnificaţia utilizării poştale a timbrelor locale în 1903;
- situaţia poştală între 1903-1911;
- semnificaţia utilizării celei de-a doua emisiuni de timbre Măgura în 1911;
- rutele folosite de curierul local între 1903-1911;

- momentul tipăririi şi utilizarea poştală a celei de-a doua emisiuni;

Pentru **POŞTELE de CABANĂ**
- definirea statutului şi a mecanismului general de operare poştală;
- explicaţia neemiterii de timbre poştale locale proprii;
- inventarierea cabanelor cunoscute a fi utilizat pe ilustrate ştampile proprii şi a duratei de funcţionare a fiecărei ştampile;
- rutele folosite de curierul poştal în fiecare caz de cabană în parte;
- corelarea existenţei poştelor de cabană cu evoluţia cabanelor însele, marcată de construcţia acestora, extinderi, reamplasări, distrugeri, reconstrucţii sau eventuale desfiinţări.

BIBLIOGRAFIE pentru studiul istoriei poştelor locale turistice din Ardeal:

I. IZVOARE

1. Arhive:

D.J.A.N. Sibiu, fondul Tipografia Krafft & Drotleff

2. Documente publicate

Călăuză pentru Sibiiu şi împrejurime, pag.52-62, Ed. S.K.V., Sibiu, 1903
Das Kurhaus „Auf der Hohen Rinne" ein höhenklimatischer Kurort, in Grossauer Gebirge, prospect de reclamă editat în limba germană la Sibiu, 1899, de către Secţiunea locală a S.K.V.
Der Werdegang des Siebebürgischen Karpathenvereins in seinen ersten fünfzig Jahren 1880-1930, Hermannstadt / Sibiu, 1930
Fünfzig Jahre Kurhaus „Hohe Rinne" des S.K.V. 1891-1941, Jahrbuch des S.K.V. 1941, pag.7-18
Kurliste von 1894-1903, Kurhaus auf der „Hohen Rinne" – Zur Erinnerung an das zehnjährige Bestehen des Kurhauses (sub. red dr. Friedrich Schuller), pag.64-77, Hermannstadt /Sibiu, 1904, Tipografia Krafft
Raimann, Arthur Ritter von; Kiszling, Gustav: Markenmonografie Hohe Rinne, 1904 – publicat în Dragoteanu, Mircea: Istoria Poştelor Locale Transilvane, pag.257-258, Editura Alma Mater, Cluj-Napoca, 2008
Sanatorul de la Schitul Păltiniş. Prospect de prezentare, Consiliul Arhiepiscopesc Ort. Român, Sibiu, aprox. 1929.
Umgebungskarte des Kurhauses „Hohe Rinne", hartă cu explicaţii pentru traseele turistice, Ed. S.K.V., Hermannstadt/Sibiu, 1901
Verzeichnis der Gründerbeiträge und Widmungen für den Bau des Kurhauses auf der „Hohen Rinne", Kurhaus auf der „Hohen Rinne" – Zur Erinnerung an das zehnjährige Bestehen des Kurhauses (sub. red dr. Friedrich Schuller), pag.54-62, Hermannstadt/Sibiu, 1904, Tipografia Krafft

3. Memorii, amintiri, jurnale publicate

Abraham, Wilhelm: O excursie la Hohe Rinne, Jahrbuch des S.K.V. 1898
Boiu, Olympius: O excursie la Şanta (lb. germ.), Jahrbuch des S.K.V. 1892
Buchholzer, Ernst: Ein Tag auf der „hohen Rinne", în Kurhaus auf der „Hohen Rinne" – Zur Erinnerung an das zehnjährige Bestehen des Kurhauses (sub. red dr. Friedrich Schuller), pag.47-53, Hermannstadt /Sibiu, 1904, Tipografia Krafft
Colceriu, Aurel: Amintiri de la Schitul Păltiniş, în Istoria Poştelor Locale Transilvane, M. Dragoteanu, Cluj-Napoca, 1998, 2008, pag. 178-180.
Crostea, Liviu Nicolae: Amintiri de la Păltiniş, în Istoria Poştelor Locale Transilvane, pag.129 (Mircea Dragoteanu, Editura Alma Mater, Cluj-Napoca, 2008)
Kiszling, Gustav: Dreizig Jahre „Hohe Rinne", în Jahrbuch des S.K.V. 1924, Sibiu
Popescu, Teodor Romul: Excursiuni în Munţii Cibinului, Făgăraşului şi Braşovului, Luceafărul, Revistă pentru cultură, literatură şi artă, pag.423-427, anul X, 1 oct. 1911, nr.19, Sibiu
Schuller, Friedrich: Zur Entstehung und Geschichte des Kurhauses, în Kurhaus auf der „Hohen Rinne" – Zur Erinnerung an das zehnjährige Bestehen des Kurhauses (sub. red dr. Friedrich Schuller), pag.7-13, Hermannstadt /Sibiu, 1904, Tipografia Krafft
Schuller, Gustav: Kurhaus auf der hohen Rinne, în Jahrbuch des S.K.V. 1893
Voileanu-Nicoară, Ana: Chipuri şi mărturii, pag. 33-35, Ed. Muzicală a Uniunii Compozitorilor, Bucureşti, 1971.

4. Periodice

Jahrbuch des Siebenbürgischer Karpathen-Verein, Hermannstadt/Sibiu, 1881-1944
Siebenbürgisches Deutsches Tageblatt, 10 Juni 1894, Hermannstadt/Sibiu
Ostland, Sibiu – februarie 1921
Buletinul telegrafo-poştal al Direcţiunii P.T.T., Bucureşti, 1925-1931
Der Unterwald, Mühlbach/Sebeş-Alba, 1900-1914

5. Colecţii private filatelice şi de cartofilie

Albert, Ernst – Bamberg, Germania
Dragoteanu, Mircea – Cluj-Napoca
Dengel, Ludovic – Sibiu
Ettre, Laszlo – New Haven, Connecticut, S.U.A
Jahnke, Hans Otto – Hamburg, Germania
Klein – Israel (Casa de Licitaţii Spink – Christies, London, 16 Dec. 1997)
Kiddle, Francisc –Marea Britanie
Nagy, Ferenc – Wien, Austria

6. Colecţii private de documente

Albert, Ernst – Bamberg, Germania
Gutt, Reinhold – Sibiu
Dragoteanu, Mircea – Cluj-Napoca

II. DICŢIONARE, ENCICLOPEDII, CATALOAGE, BIBLIOGRAFII

1. Catalogul Mărcilor Poştale Româneşti, Bucureşti, Direcţia Generală a Poştelor şi Telecomunicaţiilor, sub redacţia Dragomir, Kiriak, 1974, pag.512-516
2. Catalogul Mărcilor Poştale Româneşti, Bucureşti, Vol. I, 1984, sub redacţia Spineanu, Corneliu, pag.173-178
3. Donaupost Katalog 1922, pag.80-81, Bratislava
4. Hienz, Hermann A.: Schriftseller Lexicon der Sibenbürger Deutschen 1995-2001, Böhlau Verlag, Köln, Weimar, Wien
5. Jászai, Emánuel János: A Magyar Bélyegek Katalógusa. VI. Kiadás, Fritz Arnold Kiadása, Wien, 1927
6. Konrad, Francisc: România – Catalog Filatelic, Oradea, 1946, 1947
7. Michel 1998, Schweiz/Liechtenstein – Spezial Briefmarken Katalog, pag.246-48, Schwaneberger Verlag Gmbh, München, 1998
8. Michel 2003, Österrreich– Spezial Briefmarken Katalog, pag.302, Schwaneberger Verlag Gmbh, München, 2003
9. Michel Klassik–Katalog Europa 1840-1900, pag.620-623, Schwaneberger Verlag Gmbh, Unterschleissheim, 2007
10. Sigerus, Emil: Chronik der Stadt Hermannstadt 1100-1929, ediţia în limba română – Cronica Oraşului Sibiu, pag.67-86, Ed. Imago; Sibiu, 1997
11. Suranyi, László, Visznyovski, Gabor: A Magyar Bélyegek Kézikönyve, pag.545-550, Budapest 1986
12. Tester, H.E.: Hotel Post: Hohe Rinne: A Review of the Literature, Cinderella Philatelist, Vol.17, pag. 76-77, Oct. 1977, London
13. Tester, H.E.: Hotel Post: Hohe Rinne: A Review of the Literature, Cinderella Philatelist, Vol.18, pag. 18-19, Jan. 1978, London

III LUCRĂRI GENERALE

1. Cazan Gheorghe Nicolae, Rădulescu-Zoner, Şerban, România şi Tripla Alianţă, 1878-1914, Bucureşti, Ed. Ştiinţifică şi Enciclopedică, 1979
2. Ciobanu, Vasile: Contribuţii la cunoaşterea istoriei saşilor transilvăneni 1918-1944, pag.16-17; 29-68, Ed. Hora, Sibiu, 2001
3. Dengel, Ludwig: Istoria oficiilor poştale particulare şi mărcile lor, foste în circulaţie pe teritoriul României de astăzi, Ed. autorului, 1947
4. Dragoteanu, Mircea: Istoria Poştelor Locale Transilvane, Ed. Risoprint, Cluj-Napoca, 1998

5. Dragoteanu, Mircea: Istoria Poştelor Locale Transilvane, Ed. Alma Mater, Cluj-Napoca, 2008
6. Ettre, László: Az Erdélyi Magánhotelposták Története a XIX. Század Utolsó Éveiben és a XX. Század Első Negyedében, Budapest, 1985
7. Ettre, László: Hotel Posts of the Siebenbürgischer Karpathenverein, Hohe Rinne and Bistra, Connecticut 1977
8. Heltmann, Heinz; Roth, Helmuth: Der Siebenbürgische Karpatenverein 1880 – 1945, Ed. Thaur bei Innsbruck: Wort u. Welt Verlag, 1990
9. von Jakots, Géza: Die Botenpost des S.K.V., Donau-Post 3, mar. 1924, Bratislava
10. von Jakots, Géza: Neue Botenpostmarken des S.K.V., Donau-Post no. 9-10 / 5 oct, Bratislava
11. von Jakots, Géza: Die Botenpostmarken des S.K.V., Donau-Post nr. 11, 5 nov. 1923, Bratislava
12. Márfai A. - Szép E.: Magyarorszag postahivatalainak és postaügynökségeinek hely-, keletbélyegzései (1871-1920), Budapest, 1995
13. Munteanu, Emanoil: Istoria poştală a Sibiului, pag. 91-120, editat de Revista Transilvania, Sibiu, 1980
14. Părean, Ioan: Orlat, File de istorie, pag.165-191, Sibiu, Ed. Constant, 1999
15. Pop, Ioan-Aurel; Nagler, Thomas; Magyari, András: Istoria Transilvaniei, Vol. III (de la 1711 până la 1918), pag.609-625, Academia Română, Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2001
16. Roth, Harald: Mică istorie a Transilvaniei, pag.112-123, Ed. Pro Europa, Târgu-Mureş, 2006
17. Voicu-Vedea, Victor: Păltiniş şi împrejurimile, pag.6-61, Ed. NOVA, Sibiu, 1995
18. Williams, Leon Norman; Williams, Maurice: Hotel Posts of Hungary & Romania, London, 1962
19. Ce sînt şi ce vor saşii din Ardeal – (Die Siebenbürger Sachsen – Wer sie sind und was sie wollen), reeditare, cu o prefaţă de N. Iorga, ed. Kriterion, 1990, Bucureşti

IV LUCRĂRI SPECIALE

1. Albert, Ernst: Hohe Rinne - Păltiniş, Prima emisiune 1895, Curierul Filatelic no. 113 / martie-aprilie 2001, pag.3-7
2. Almos, Jozsef: O poştă locală turistică încă necunoscută? Curierul Filatelic no.34, pag.8, 1993, Sibiu
3. Bielz, E. A., Siebenbürgen: Ein Handbuch für Reisende, Sibiu, 1903
4. Cristea, Liviu Nicolae (L.N. Best): Hohe Rinne and Bistra - Notes on the local stamps, C. Ph. vol.5, no.3/July 1965, pag.46-51, no.4/Oct. 1965,

pag.72-77, London
5. Cristea, Liviu Nicolae (L.N. Best): Hohe Rinne - Notes on Cancellations, C. Ph., Londra, vol.7, no.2/ April 1967
6. Dengel, Ludwig: Die "Bistra-Post", Der Briefmarken Bote nr.5-6/1944, pag.65-67
7. Dengel, Ludovic: Măgura: A Local Post in Transylvania, The American Philatelist, May 1981 (reprinted in R.P.S. no.1/1982, pag.4-6)
8. Dragomir, Silviu: Romanian Tourist Mail Markings, Stamp Show News, Aug.1978 (Reprinted in Romanian Philatelic Studies, New York, no.4/1978, pag.12)
9. Dragomir, Silviu: A existat poştă turistică în Romania?, Buletinul A.B.B. no.4(47), dec. 2003, pag.14-17
10. Dragoteanu, Mircea: A fost odată Hohe Rinne, sau cum poate un jurnalist să se implice în salvarea unui obiectiv de patriomoniu, Lucrare de licenţă la Facultatea de Ştiinţe Politice şi Administraţie Publică, Secţia Jurnalistică, U.B.B. Cluj-Napoca, 1997
11. Dragoteanu, Mircea, Strejnicu, Flor, Ţaţa, Mircea: Centenarul primei mărci a Poştei Păltiniş, Curierul Filatelic no. 59, februarie 1995, pag.8
12. Dragoteanu, Mircea, Strejnicu Flor: Mărcile poştale locale ale Sanatoriului Păltiniş, 100 de ani, Medifila, Cluj-Napoca No.2 (22), 1995, pag.4-9
13. Dragoteanu, Mircea: Emisiunea a II-a 'Hohe Rinne', Filatelia No.12 (500), dec. 1997, pag.11-16
14. Dragoteanu, Mircea: Pagini din istoria Poştei locale Păltiniş - Hohe Rinne, C.F. no. 94, ianuarie-februarie 1998, pag. 3-5 + C.F. no.95, martie-aprilie 1998, pag.3-5 + C.F. no.96, mai-iunie 1998, pag.3-6
15. Dragoteanu, Mircea; Cristea, Liviu Nicolae: Emisiunea I Hohe Rinne, 1895, Filatelia no.6 (506), iunie 1998, pag. 3-4
16. Dragoteanu, Mircea: Răşinariul şi Poşta Locală Păltiniş, Curierul Filatelic no. 106, ianuarie-februarie 2000, pag. 5-7
17. Dragoteanu, Mircea - O ştampilă falsă Hohe Rinne, Curierul Filatelic nr. 60-61/1995
18. Dragoteanu, Mircea: Din nou despre... Prima emisiune Hohe Rinne (1895), Curierul Filatelic no.118, ianuarie-februarie 2002, pag.6-11
19. Dragoteanu, Mircea: The 'Hohe Rinne' Second Issue, Stamps of Hungary No. 156, London, March 2004, pag.11-13
20. Dragoteanu, Mircea: Mărcile nedantelate ale emisiunii Hohe Rinne din 1924, Filatelia nr. 9 / 1996 , Bucureşti
21. Dragoteanu, Mircea: Der Ende der Post Hohe Rinne (Păltiniş), Privatpost Zeitschrift AG Privatpost Merkur, Nordrein-Westfalen, Juni 1998

22. Dragoteanu, Mircea: The Măgura Hotel Post, The Cinderella Philatelist Vol.41, no.4, pag.178-180, Oct. 2001, London
23. Dragoteanu, Mircea: The Second issue of the Măgura Hotel Post, The Cinderella Philatelist Vol.40, no.2, pag.72-76, Apr. 2000, London
24. Dragoteanu, Mircea: Centenarul mărcilor locale Măgura: 1903-2003. Noutăţi după 100 de ani: emisiunea a II-a (aşa-zisă "1911") circulată în 1907..., Curierul Filatelic no. 129/ noiembrie-decembrie 2003, pag.3-5, Sibiu
25. Dragoteanu, Mircea: Sistemul de poştă locală al cabanelor din Carpaţi, Curierul Filatelic no.131/martie-aprilie 2004, pag. 3-11, Curierul Filatelic no.132, mai-iunie 2004, pag.5-12
26. Dragoteanu, Mircea: Utilizarea poştală a mărcilor locale Bistra (1907-1913), Romfilatelia XXI, nr.7 / pag. 24-29
27. Dragoteanu, Mircea: De la Hohe Rinne la Academia Română şi la Procesul Memorandumului. Povestea unui plic "Păltiniş" de la 1926, Curierul Filatelic nr.138, iulie-septembrie 2005, pag.3-6, Sibiu
28. Ettre László: The Hotel Posts of Transylvania (Part XX-XXII of the series on Hungarica), News of Hungarian Philately, no.5/1973, pag.6-13, no.6/1973, pag.7-9, no.7/1973, pag.2-5.
29. Horvath, Karoly: Botenmarke der köngl. ung. ärar. Villenkolonie "Magura" , Tabularium, 15 decembrie 1921, pag.175-177, Budapest
30. de Jong, Marcel: Notes on stamps of the 1909 Hohe Rinne (Hotel Post) issue, News of Hungarian Philately no. 1/1989, pag.5-6
31. Klein, Konrad: Grüsse aus dem Bärenland – Siebenbürgen in alten Ansichtkarten, pag.62-65, Verlag Südostdeutsches Kulturwerk, München, 1998
32. Kohalmi, Csaba: Hohe Rinne Centennial, News of Hungarian Philately, no.1/1996
33. Mitache, Adam: Timbrele locale în Romania, Revista Filatelia, 15 mai şi 30 mai 1945, Bucureşti
34. Morell, Roger: Hotel Posts of Transylvania, Stamps of Hungary no.166, Sept. 2006, pag. 8-25 (with updates and corrigenda by Mircea Dragoteanu in Stamps of Hungary no.171, sept.2007, pag.25-27)
35. Munteanu, Emanoil: Bistra: A Local Post in Transylvania, The American Philatelist, April 1981, pag.347-352 (reprinted in RPS no.3/1981, pag.11-16)
36. Parfenie, Doru: Fraudă prin omisiune, Filatelia nr. 10 (606), octombrie 2006, pag.21
37. Pataki, George: Addenda to the Hohe Rinne issue of 1923, RPS no.1/1985, pag.2

38. Pataki, George: Hohe Rinne, a local post in Transylvania, The American Philatelist, Aprilie 1978 (Reprinted in RPS Vol.2, no.3, 1978, pag.7-9)
39. Payer, Béla: Die Botenmarken der ärarischen Kurortes "Magura", Tabularium, 20 martie 1921, pag.7-8, Budapest
40. Părean, Ioan: Contribuţii la cunoaşterea istoriei landlerilor din Transilvania, Editura Salgo, Sibiu, 2000.
41. Strejnicu, Flor: Via Hohe-Rinne, Curierul Filatelic no.11, februarie 1991, pag.15-16
42. Şapira, Marcel: Erori şi varietăţi la emisiunea 'Poşta Locală Păltiniş', Filatelia No. 2 (285), februarie 1980, pag.10-11
43. Schullerus, Adolf: Erika Brukenthalia, Kurhaus auf der „Hohen Rinne" – Zur Erinnerung an das zehnjährige Bestehen des Kurhauses (sub. red dr. Friedrich Schuller), pag.14-45, Hermannstadt /Sibiu, 1904, Tipografia Krafft
44. Tăbăcaru, Octavian: Poşta turistică a Uniunii Carpatine Transilvane / Siebenbürgischer Karpathenverein S.K.V./, Buletinul A.B.B., anul VI, no.3 (19), august 1997, pag.25-41
45. Tester H.E.: Hotel Post: Hohe Rinne, C. Ph., pag.37-38, Apr. 1977, London
46. Voiculescu, Constantin: 10 trasee în munţii dintre Olt şi Jiu, pag.23-38, editată de Revista Transilvania, Sibiu, 1993
47. Williams, Leon Norman & Williams, Maurice: Hungarian Hotel Posts Magura and Bistra, Philatelic Magazine, June 16th, 1961, London

Prescurtări folosite în cadrul bibliografiei

C.F. = Curierul Filatelic, revistă editată la Sibiu după 1990
S.K.V. = Siebenbiirgischer Karpathenverein, Asociaţia Carpatină Ardeleană a Turiştilor
- Buletinul A.B.B. = Buletinul Cercului de Studii „Ardeal-Banat-Bucovina", editat la Timişoara după 1990
- R.P.S. = Romanian Philatelic Studies - Revistă de studii filatelice şi istorie poştală editată la New York în anii '80
- Filatelia = Revista Federaţiei Filatelice Române, Bucureşti

Dr. Mircea Dragoteanu

"Curierul Filatelic"
O publicaţie de informare pentru toţi filateliştii din ţară !

ÎNSEMNE ALE ASTREI PE CORESPONDENŢĂ

1. Cartea poştală ilustrată (Fig. 1) a circulat în judeţul Hunedoara în 1907 acum 105 ani. La începutul anului, preotul Oprea din Săcărâmb adresa urarea „An Nou fericit pofteşte Săcă râmbu – 1907" superiorului său din Deva: Preaonoratului Domn George Romanul protoprb (?) gr(eco) – ort(odox) din Deva.

Ca un bun patriot, pe lângă mărcile maghiare însumând 5 filleri, expeditorul a aplicat şi marca Asociaţiunii cu simbolul latinităţii „Lupa Capitolina" cu Romulus şi Remus şi siglele SPQR (Senatus Populus Que Romanus) şi ACPR (Asociaţiunea Culturală a Poporului Român). Acestea atestau originea română a populaţiei din Transilvania.

Din ştampilele de zi aplicate numai pe mărcile maghiare aflăm că felicitarea a plecat în 12 ianuarie 1907 [907.Jan.12] din NAGYAG (denumirea maghiară a Săcărâmbului în perioada 1867-1918) şi a sosit la Deva în 13 ianuarie 1907 [907.Jan.13] (Fig. 2).

Presupunem că preotul Oprea era membru al ASTREI, era abonat la publicaţiile acesteia şi obişnuia să cumpere şi marca culturală pentru a sprijini activităţile Asociaţiunii.

2. Ştampila ASTRA, Despărţământul Orăştie, apare pe o felicitare adresată preotului dr. Rudeanu Octavian Ioan cu ocazia adăugării unui nou „astru" (an) de viaţă (Fig. 3). În perioada 2001-2005 preotul a fost director al Direcţiei Judeţene pentru Cultură, Culte şi Patrimoniu Cultural Naţional Hunedoara.

Pe plicul în care a fost expediată felicitarea (Fig. 4) s-a aplicat noua ştampilă a Despărţământului

concordanţei de loc?

A.B. - Atunci când cunoaştem deja imaginea timbrelor editate, responsabilii serviciului de noutăţi Franţa din cadrul asociaţiei caută cărţile poştale ilustrate care corespund cel mai bine subiectelor timbrelor emise. Este adevărat că noi avem şansa de a găsi încă în Franţa numeroşi editori de cărţi poştale. Apoi, dacă Poşta nu a emis o ştampilă "Prima zi" concordantă, noi înşine ne deplasăm pentru a oblitera cărţi-maxime în localitatea cea mai indicată, în aşa manieră încât concordanţa de loc să fie bine respectată şi să fie în acord cu subiectul timbrului.

D.V. - După cum aţi costatat cu siguranţă, filatelia în termeni generali şi în aceeaşi măsură maximafilia, s-au deplasat în ultimii ani organizatoric, structural şi expoziţional în alte zone ale lumii decât Europa. Întâmplător sau nu fenomenul pare a fi influenţat şi de criza economică din Europa. Ce credeţi că va trebui să facă asociaţiile maximafile din Europa pentru ca o asemenea tendinţă să nu devină ireversibilă?

A.B. - Trebuie ca asociaţiile de maximafilie europene să se regrupeze pentru a organiza manifestări maximafile pe continent. Tocmai de aceea, împreună cu prietenii noştri olandezi şi în mod deosebit cu preşedintele Edward Froom, am proiectat pentru octombrie 2013 o asemenea reuniune cuplată cu o expoziţie non-competitivă. Se va organiza de asemenea, cu această ocazie şi un seminar privind dezvoltarea şi regulile maximafiliei. Ştiu deja că România va fi reprezentată la această manifestare şi asta va fi pentru noi o reală plăcere.

În Franţa vom organiza un nou "MaxiFrance" la Poitiers, între 1 şi 4 mai 2014. Federaţia naţională ne acordă patronajul şi sprijinul său pentru această expoziţie care va fi de nivel naţional cu participare internaţională. Campionatul european de maximafilie, câştigat de Spania la Mâcon (Franţa), va fi relansat în competiţie.

D.V. - Stimată doamnă Anny Boyard, dialogul cu Dumneavoastră a fost pentru mine o ocazie rară, într-o atmosferă generală de bună dispoziţie şi de cooperare fructuoasă. Prin Dumneavoastră doresc să mulţumesc maximafiliştilor francezi care au manifestat o simpatie aparte şi un sprijin constant pentru compatrioţii mei români. Asigurându-vă de simpatia şi preţuirea maximafiliştilor români, care este mesajul Dumneavoastră de suflet pentru colegii mei din Romania "contaminaţi" de acest hobby al maximafiliei?

A.B. - Maximafilia a dobândit titlurile sale de nobleţe şi ea nu poate decât să se dezvolte, cu condiţia ca toată lumea să se mobilizeze în acest sens. Înainte de toate, trebuie să vă mulţumesc pentru mesajul de simpatie al colegilor români. Ştiţi că inima mea a rămas acolo, alături de voi, păstrând amintirea deosebită a momentelor petrecute împreună. Cu ocazia diferitelor

manifestări filatelice am putut constata calitatea prezentărilor promovate de România. Mesajul meu? Să urmărească în continuare colecţionarea de CM cu pasiune şi rigoare pentru continuarea unei munci de calitate care va face onoare ţării Dumneavoastră. Vă mulţumesc din nou pentru consideraţia pe care mi-o purtaţi şi sunt foarte emoţionată la gândul prieteniilor manifestate reciproc.

Vă urez tuturor multă bucurie şi fericire!

General de brigadă (r) Vasile Doroş
Preşedinte fondator al Societăţii Române de Maximafilie «Dr. Valeriu Neaga».
Membru de Onoare al "Les Maximaphiles Français"

URMĂREŞTE OARE ARGENTINA ŞTERGEREA TOTALĂ A AMINTIRII DESPRE IULIU POPPER ?

Înainte de a argumenta motivele care mă fac să pun întrebarea care constituie titlul acestui articol, voi reproduce mai jos un fragment din articolul meu "Iuliu Popper Regele Ţării de Foc - 150 de ani de la naştere" apărut în revista Romfilatelia nr. 6 din iunie 2007.

"În martie 2007 am vizitat pentru a doua oară Ţara de Foc pe urmele acestui prim mare explorator român în zona antarctică, care a fost, pe bună dreptate, considerat un "rege" al acestor ţinuturi necunoscute până la sosirea sa, numite şi azi Fin del Mundo (Capătul lumii).

La Ushuaia, capitala părţii argentiniene, cel mai sudic oraş din lume, nu am găsit nimic nou. Am mai cumpărat un duplicat al monezii de aur de 1 gr. bătute de Don Julio (însoţită de un certificat de autenticitate) şi o hartă amănunţită a Ţării de Foc.

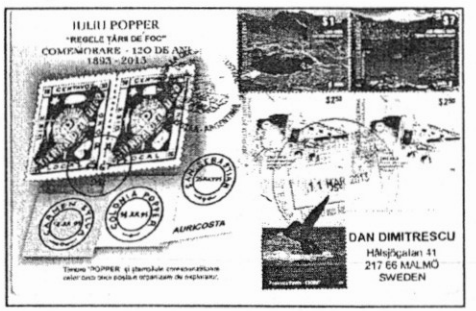

M-am reîntors în Suedia şi am plecat peste câteva zile la Bucureşti. Aici m-am prezentat la Romfilatelia cu 4 machete de întreguri poştale realizate (pe baza unor materiale ilustrative aduse de mine) de către domnul Ion Daniliuc şi am avut bucuria ca ele să fie acceptate fără rezerve. Şi la Romfilatelia se urmărea realizarea unor întreguri poştale, pentru a aniversa 150 de ani de la naşterea lui Iuliu Popper pentru care se căutau materiale ilustrative. Deci gând la gând cu bucurie.

Explicaţiile ilustraţiilor din aceste 4 întreguri poştale apărute în tiraj de masă, îl pot lămuri pe cetăţeanul român despre ceea ce a realizat, în scurta sa viaţă, unul dintre cei mai importanţi compatrioţi ai lor".

Cum în martie 2013 urma să particip la o croazieră care începea la Buenos Aires, continua prin Sud prin Ţara de Foc (Ushuaia şi Punta Arenas) şi se încheia la Valparaiso, m-am gândit că este o bună ocazie de a obţine noi piese filatelice rare şi m-am decis să realizez un exponat care să comemoreze 120 de ani de la moartea lui Iuliu Popper. Exponatul trebuia să aibă 1 sau 5 panouri de 15 sau 16 file A4 (o regulă ciudată, dacă ai material pentru 3 panouri ce faci?). Doream să particip cu acest exponat la câteva expoziţii filatelice internaţionale.

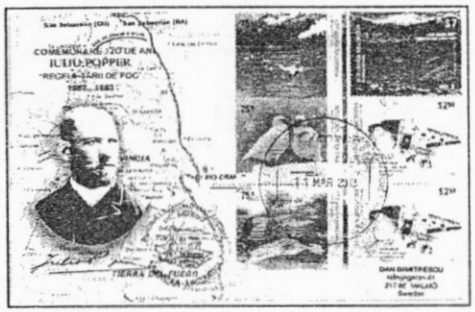

Cum un panou îmi era insuficient, eram obligat să fac exponatul de 5 panouri. În acest scop domnul Ion Daniliuc mi-a pregătit un număr de 60 de plicuri speciale pentru această comemorare, care urmăreau aceleaşi 4 teme ca şi cele ale întregurilor poştale apărute în 2007. Francarea acestor plicuri am făcut-o în aşa fel ca ele să se deosebească prin cel puţin un timbru, astfel ca fiecare plic să reprezinte, din acest punct de vedere, un unicat poştal şi deci şi filatelic.

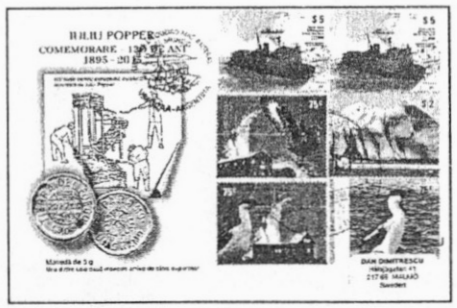

Completarea necesară până la 5 panouri urmează să o fac cu fotocopii ale unora dintre cele 95 de fotografii realizate de Iuliu Popper în cursul primei sale expediţii în Ţara de Foc, respectiv cea din 1886, strânse într-un album al cărui original se află în posesia familiei Braun Mendez din Buenos Aires. În lume se găseşte un număr extrem de mic de exemplare al acestui album. Două dintre acestea se află în România.

Ajuns în Ushuaia în 11 martie, am francat plicurile speciale plus alte câteva plicuri la Poştă şi m-am dus apoi la Muzeul Fin del Mundo unde am avut o surpriză extrem de neplăcută. Nu mai exista spre vânzare duplicatul monezii de 1 gr. aur ca în anii 2003 şi 2007 când cumpărasem câte un

exemplar. Aş fi vrut să mai cumpăr încă un exemplar. Am întrebat unde este copia în miniatură a maşinii inventate de Popper cu care ajunsese să scoată 500 kg. aur pe an din apa oceanului (secerătoarea de aur, cum fusese numită), deoarece nu o mai vedeam la locul ştiut în mijlocul unei săli. Mi s-a răspuns că fusese dusă în pod fiind scoasă din Muzeu.

Personalul muzeului dădea din umeri neputând să dea nici o explicaţie acestor măsuri care făceau să dispară şi ultimele dovezi despre activitatea lui Iuliu Popper din singurul loc în care mai puteau fi găsite. La fel cum disparuseră, fiind înlocuite, numele româneşti date de explorator locurilor descoperite pentru prima dată în Ţara de Foc. Şi nu fuseseră puţine.

Şi brusc mi-am reamintit de moartea subită a lui Popper în noaptea de 5 iunie 1893. Circulase atunci zvonul că fusese otrăvit. Tocmai câştigase un proces împotriva unei înscenări judiciare. Se încercau tot felul de mijloace pentru a fi eliminat. Rezolvase ce fusese mai greu. Nu mai era nevoie de el. De acest rege român al Ţării de Foc.

De ce să fie otrăvit? Pentru că în port aşteptau gata de drum, echipate şi aprovizionate, 2 corăbii. El Explorador (Exploratorul) şi El Gringuito (cu sens de Străinul) - nume cu profunde semnificaţii - cu care Popper urma să plece spre Sud. Unde ar fi descoperit cu siguranţă noi teritorii. Şi nu ar fi fost bine. De ce să le descopere un gringuito pentru ţara sa? Doar afirmase acest gringuito, vorbind despre Ţara lui Graham că: "Mă încumet să presupun că acest teritoriu reprezintă, într-un fel, proeminenţa unui continent, care, trecând peste Polul Sud, se termină cu Ţara lui Wilkes, unde are în faţă Australia."

Visul lui Popper fusese întotdeauna să descopere el acest nou continent. Gândind astfel, poate prea pătimaş, am ajuns să-mi pun întrebarea din titlul articolului. Mi-aş dori însă, din toată inima, ca această întrebare să fie contrazisă.

Dan George Dimitrescu

"Curierul Filatelic"
O publicaţie de informare pentru toţi filateliştii din ţară !

80 de ani de la apariția unor vignete locale la Mediaș (1933 – 2013)

În numărul 167 (octombrie – decembrie 2012) al revistei Curierul filatelic am publicat articolul intitulat "Considerații despre unele vignete locale realizate la Mediaș în perioada interbelică". Tema articolului se referă la realizarea din inițiativa prezbiteriului Bisericii Evanghelice "Sf. Margareta" din Mediaș, a unor timbre bisericești destinate colectării de fonduri pentru renovarea bisericii. Fără a dispune de informații certe, am avansat ipoteza că anul de apariție a acestor vignete poate fi acceptat anul 1931.

Recent, am avut surpriza și satisfacția să primesc din Germania, de la domnul Hansotto Drotloff, un apreciat și pasionat specialist în istoria Mediașului, noi informații și precizări extrem de interesante.

După ce a citit articolul subsemnatului, domnul Drotloff a trecut la o muncă de sisif, consultând și citind toată colecția cotidianului "Mediascher Zeitung" din perioada 1927 – 1933, cu speranța că va găsi informații legate de timbrele bisericești apărute la Mediaș.

Eforturile au fost încununate de succes. În numărul din 1 aprilie 1933 al ziarului menționat este publicat un articol în care este prezentată inițiativa prezbiteriului de a înființa un Fond pentru refacerea și întreținerea

Unsere Kirchenmarken.

In den schweren allen Nachkriegsnotstandsjahren gegründeten „Ortsausschüssen für die Erhaltung und Gewinnung aller evangelischen Volkskräfte in Mediasch zur Wiederherstellung unserer Kirche" ist unter anderm auch die Einführung von Kirchenmarken angeregt worden.

In der sächsischen Bevölkerung hat der Wiederherstellungsgedanke unserer Kirche warmen Anklang und den Ausdruck dafür in zahlreichen Spenden und Widmungen gefunden, die selbstverständlich sich nur in den engen von durch die Not der Zeit aufgedrungenen Grenzen bewegen konnten. Sie müssten vervielfältigt werden, wenn sie in absehbarer Zeit zu sichtbarem Erfolge führen sollten. Deshalb müssten zur Erlangung des Zieles auch andere Wege betreten werden. Einer von diesen führt zu den Kulturmarken, die wir Kirchenmarken nennen wollen. Die Kulturmarken im Reiche und namentlich im alten Oesterreich seit Jahrzehnten im Gebrauche haben viele Millionen den deutschen vom verrückenden Stammtum bedrohten Schulen eingebracht und sie am Leben erhalten. Mögen unsere Kirchenmarken ebenso freundliche Aufnahme finden und das, wozu die Kulturmarken draußen im Großen geeignet auf unsere Verhältnisse übertragen im Kleinen vollbringen!

Beides hat deren Anfertigung längere Zeit in Anspruch genommen, als vorausgesehen wurde. Schließlich aber ist es der hiesigen A.G. für graphische Industrie Krafft & Drotleff in Hermannstadt gelungen, 3 schöne Motive unserem historischen Kirchenkastell zu entnehmen und in den Farben blau, rot und grün künstlerisch darzustellen.

Die Kirchenmarken als Verschluß auf Briefe, Rechnungen, Pakete usw. zu verwenden, sind ein hervorragendes Mittel, um Jeden auch dem Fernsten von uns Gelegenheit zu geben, durch einen kleinen, kaum fühlbaren Aufschlag auf seinen täglichen Einkauf sich an der allmählichen Beschaffung der Mittel zum Aufbau und zur Erhaltung unserer Kirche zu beteiligen.

In anerkennenswerter Weise stellen sich alle sächsischen kaufmännischen, größeren gewerblichen und industriellen Betriebe sowie die in Frage kommenden akademischen Berufsstände in den Dienst der Sache, indem sie sich der Aufgabe unterziehen, nicht nur auf ihren Briefen die Verschlußmarken zu verwenden, sondern auch entweder selbst oder durch ihre Angestellten den sächsischen Kunden bei größeren Einkäufen — etwa von 50 Lei aufwärts — eine dem Verkaufspreise angemessene Marke in der Höhe von 1, 2 und 5 Lei als Verschluß auf Rechnung oder Paket in geeigneter Form anzubieten. Die Form des Anbots ist bedeutend wichtiger als das Anbot selbst. Bei richtiger festlicher Einstellung beider seits, wird dieser Handel sich reibungslos abwickeln. Sollte es aber doch vielleicht hier und da zu unliebsamer Auseinandersetzung kommen, so möge man bedenken, daß es bei dem ganzen Unternehmen nur einen Kupferheller gibt und der ist unsere alte ehrwürdige Kirche. Jeder andere, der Käufer sowohl als der Verkäufer ist vorgesehener Verwalter für den im Laufe der Zeit notwendig gewordenen ausschließbaren Kauf- und Tauschverkehr unseres Gotteshauses.

In den Gasthäusern und Kaffeehäusern ist die Verwendung von Marken schwer durchführbar. Sie würden dadurch teils durch Zusammenlichten, teils durch dem Zahlkellner ausgefolgte Blocks erlegt, auf denen zugunsten des Fonds 1—2 bei verrechnet werden.

Finanztechnisch ist unser Fond wie folgt geartet: Die Finanzstelle Mediasch wird in den Amtsräumen der Spar- und Kreditbank durch unseren Kassier Gerhardt Binder besorgt. Dort erfolgt die Abgabe und Verrechnung der Marken auf Grund persönlicher Vereinbarung je nach Bedarf, durch Barzahlung oder Kontoeröffnung. Kleinverkaufsstellen. Die Einzelmarken sind bei Kirchenvorsteher Oskar Sofer und Buchhändler Hans Hautz in Agnethen und Bodenburger Marken wie bisher im Aberrante oder Massenverkauf abgegeben werden, jedoch überwacht sie durch Kassier Gerhardt Binder gegen Empfangsbestätigung und öffentliche Quittierung.

Die Leitung des „Fonds zur Wiederherstellung und Instandhaltung der ev. Kirche"

Fig. 1

bisericii evanghelice. În vederea colectării de fonduri, s-a hotărât editarea unor timbre bisericești care să fie aplicate pe scrisori, facturi, colete, etc., contracost. Fig 1 / 2

În figura 1, este reprodus articolul "Unsere Kirchenmarken" (Timbrele noastre bisericești) apărut în numărul din 1 aprilie 1933 al cotidianului "Mediascher Zeitung".

În numărul din 3 iunie 1933 al aceluiași ziar a apărut anunțul că timbrele au fost realizate și sunt la dispoziție în vederea valorificării acestora.

O informație foarte importantă este legată de locul unde timbrele au fost tipărite. Este vorba de firma "Industria grafică" A.G. Sibiu aflată în proprietatea domnilor Krafft și Drotleff. Timbrele respective reproduc trei imagini diferite ale castelului istoric care include și biserica "Sf. Margareta". Reproducerile sunt realizate în culorile roșu, albastru și verde, neavând imprimate valori nominale.

Valoarea lor nominală a fost stabilită de către inițiatorii emisiunii, respectiv valori de 1, 2 și 5 lei. Se poate deduce că valoarea de 1 leu este pentru timbrul de culoare roșie, 2 lei pentru cel de culoare albastră, iar timbrului de culoare verde i s-a atribuit valoarea de 5 lei.

Iată că, cel puțin pentru perioada inițială de distribuire a acestor timbre bisericești, nu este menționată valoarea de 10 lei, care este indicată în Catalogul realizat de dl. ing. Mihai Cojocaru.

Din presa consultată se mai poate afla că timbrele respective au fost folosite pe scrisori, mai ales ca vignete sigilare (etichete de sigiliu) aplicate pe verso-ul plicurilor (în germană se utilizează termenul de "Siegelmarke"), dar și pe facturi, colete, etc.

Timbrele puteau fi procurate de la meșterul bisericesc Oskar Ipsen și contabilul Hans Harth, cei care s-au ocupat cu distribuirea acestora.

Din fondurile colectate, în perioada 1934 – 1935 s-au executat lucrări în interiorul bisericii prin care s-au reconstruit bolta interioară din colțul nord-vestic, un portal nou (în zona vestică), precum și o nouă emporă (balcon) pentru orgă.

Fig .2

În figura 2 este reprodus un decupaj din același ziar care reprezintă o reclamă cu textul: *Verlangt bei allen Einkaufen „Hilfsmarken" fur die Herstellung der Kirche!* a cărui traducere în limba română este: *Cereți la toate cumpărăturile "Timbre de ajutor" pentru refacerea bisericii.*

De menționat este faptul că această reclamă a fost tipărită în fiecare

număr al ziarului apărut în anii 1934 şi 1935.

Figura 3, reproduce plicul comemorativ realizat la Mediaş cu ocazia acestei aniversări. Aceeaşi imagine a fost realizată şi pe o carte poştală privată.

De asemenea, materialele respective se găsesc şi în variante cu textul tipărit în limba germană.

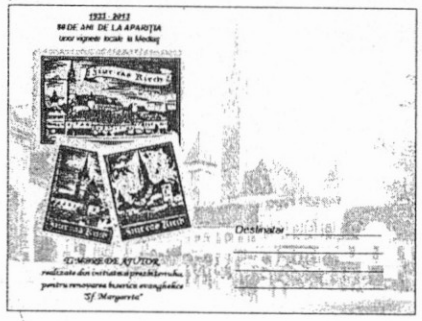

ing. Liviu Pintican Iuga

DIN NOU DESPRE JULIUS POPPER

Un articol apărut recent în revista germană „Philatelie", iunie 2013, sub semnătura redactorului principal Wolfgang Maassen şi dedicat lui H.J. Dauth aminteşte marginal şi despre Julius Popper, fapt care ne îndeamnă să prezentăm acest aspect şi cititorilor din România. H.J. Dauth, născut în 1843 la Frankfurt, a fost una din personalităţile cele mai active din viaţa filatelică a oraşului Frankfurt în a doua jumătate a secolului al XIX-lea. Proprietar al unei tipografii, s-a preocupat în cele mai diferite forme de publicitatea şi răspândirea ideii de colecţionare a mărcilor poştale. Astfel a fost iniţiatorul publicării de cataloage de mărci poştale, a mai multor reviste cu temă filatelică, a unui album de mărci poştale, a organizat primele licitaţii de mărci poştale la Frankfurt şi a organizat şi condus ani de-a rândul o întreprindere de poştă particulară în acel oraş. Este considerat şi azi ca fiind inventatorul şarnierelor gumate şi perforate. A contribuit în mod deosebit la cunoaşterea activităţii colecţionarilor din Frankfurt departe peste graniţele oraşului. În acest scop a emis şi un set comemorativ de plicuri întreg poştal cu ocazia împlinirii a 10 ani de activitate a Asociaţiei Colecţionarilor pentru a fi folosite în cadrul poştei particulare al cărei proprietar era.

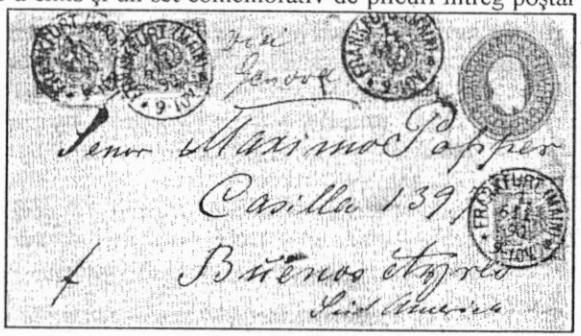

Se pare că tirajul acestor întreguri a depăşit

necesităţile, fapt ce a dus apoi la utilizarea lor ca simple plicuri de corespondenţă expediate prin Poşta de stat, în care scop ele erau francate cu mărci poştale corespunzătoare lipite alături de marca poştei particulare. Nu este exclus însă ca această folosinţă să fi fost de fapt o reclamă în favoarea Asociaţiei Colecţionarilor din Frankfurt. Nu s-au păstrat prea multe plicuri de acest fel până în zilele noastre, dar, din când în când mai apare câte unul pe piaţă. Ce ne interesează pe noi este faptul că s-a păstrat un asemenea plic adresat către *Senor Maximo Popper / Buenos Aires* care se găseşte azi în colecţia H. Krug (vezi reproducerea). Plicul expediat în 1890 este uşor suprafrancat (21 Pfg. în loc de 20 Pfg. cât era taxa pentru o scrisoare externă). Chiar dacă în adresă apare numele *„Maximo"*, este clar că plicul a fost expediat către Julius Popper. Din păcate nu s-a păstrat şi scrisoarea aflată iniţial în plic; se bănuieşte însă că Julius Popper şi H.J. Dauth să fi căutat o posibilitate de colaborare pentru vânzarea timbrelor Popper către colecţionarii din Europa.

Moartea timpurie a lui Julius Popper survenită în 1893 a încheiat însă această corespondenţă. Indiferent de conţinutul scrisorii, plicul expediat din Frankfurt şi adresat lui Julius Popper rămâne un document important în istoriografia personalităţii lui Julius Popper.

Norbert Blistyar

Bibliografie:

Wolfgang Maassen – Eine Liaison zur beidseitigem Nutzen: Der Verein für Briefmarkenkunde in Frankfurt und H.J. Dauth, Philatelie, Juni 2013, Schwalmtal/D.

Din Jerusalim la Sibiu

În ultimul deceniu al sec. XIX şi începutul sec. XX folosirea ilustratelor ca obiecte de corespondenţă şi schimb ia o amploare deosebită. Condiţiile social-politice, pacea pe continentul european, o anumită bunăstare a populaţiei şi dorinţa generală de cunoaştere, dar şi progresul tehnic din domeniul tipografiei care a permis oferirea ilustratelor la preţuri uşor accesibile populaţiei, au contribuit la răspândirea şi colecţionatea acestora. Ilustratele marchează de acum şi evenimente politice şi istorice importante pentru perioada respectivă. Aşa este şi călătoria împăratului german Wilhelm al II-lea în anul 1898 la Lăcaşurile Sfinte din Palestina. Pentru toate locurile vizitate în Ţara Sfântă au fost tipărite ilustrate purtând imaginea perechii imperiale pe fundalul localităţii vizitate. Colecţionarea întregii serii de ilustrate nu este deloc uşoară şi necesită azi un portofel bine

lungime una de două zeci (20) metri, şi alta de şase (6) metri, la est pe o lungime de trei zeci şi opt (38) metri, şi la vest pe o lungime de trei zeci şi trei (33) metri. Suprafaţa totală a acestui teren este de nouă sute doi metri pătraţi şi cinci zeci centimetri (902 m^2 şi 50 cm.)".

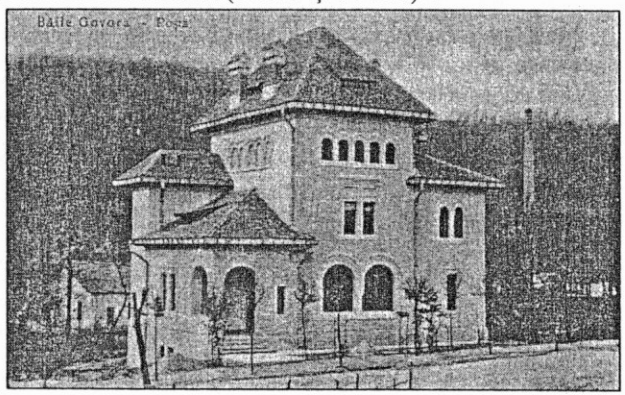

În alt proces verbal din data de 24 august 1906, se menţionează: " Sub-semnaţii inginer de mine Elie C. Solacoglu delegatul Ministerului de Domenii şi Toma Ionescu dirigintele oficiului balnear **Govora**, conform ordinului Ministerului de Domenii nr. 60 831/906, ne-am transportat la faţa locului destinat pentru clădirea localului de poştă, telegraf şi telefon unde Dl. inginer Solacoglu ne-au ţăruşat şi predat terenul astfel după cum este prevăzut în planul înaintat cu procesul verbal din 7/20 ianuarie 1906 ".

Pe 6 octombrie 1939, în urma verificării şi inventarierii imobilului Oficiului P.T.T. proprietatea statului s-a constatat că: "Imobilul se află situat în str. Regele Ferdinand I şi are următoarele vecinătăţi: la răsărit str. Regina Maria, la apus str. I.G. Duca, la miazăzi str. I.G. Duca, la miazănoapte str. Regele Ferdinand I. Statul este proprietar prin cedare de către Ministerul Domeniilor de peste 30 de ani. Suprafaţa totală a imobilului este de 898 m^2. Din anul 1906, statul foloseşte imobilul pentru Oficiu P.T.T. Construcţia localului Oficiului P.T.T. este din cărămidă şi acoperită cu ţiglă şi se compune din subsol, parter şi două etaje. La subsol are trei încăperi ce servesc de magazii. La parter are trei încăperi ce servesc de birouri şi o sală pentru public. La etajul I are 4 încăperi ce servesc ca locuinţă pentru dirigintele oficiului. La etajul II are 4 încăperi ce servesc de camere pentru funcţionarii detaşaţi".

Direcţiunea Generală a Poştelor, Telegrafelor şi Telefoanelor, prin adresa nr. 2476 / 5.09.1943, făcea cunoscut Oficiului P.T.T. Băile Govora: "Conform ordinului Inspectoratului P.T.T. Craiova vă înaintăm actul de proprietate al Oficiului **Govora** pe care îl veţi ţine în arhiva D-stră " .

Sediul actual al Oficiului poştal Băile Govora, inaugurat în anul 1977

La 1 septembrie 1977, se inaugurează noul sediu al Oficiului P.T.T.R. din Băile Govora, str. Tudor Vladimirescu nr. 172, oficiul poştal funcţionând la parterul clădirii şi având-o ca dirigintă pe d-na Crăciunescu Gabriela, iar la etaj spaţiul fiind destinat centralei telefonice automate. Poşta avea la parter 3 ghişee pentru primirea şi expedierea corespondenţei şi a trimiterilor poştale (recomandate, mandate, colete, telegrame, mesagerie, corespondenţă Post Restant, timbre şi efecte poştale, etc.), 5 cabine telefonice şi un telex. Vechea clădire din str. Tudor Vladimirescu nr.119, în care Oficiul Poştal Băile Govora a funcţionat până în anul 1977, devine sediul administrativ al „Societăţii Balneare Govora" (S.C. Băile Govora S.A.).

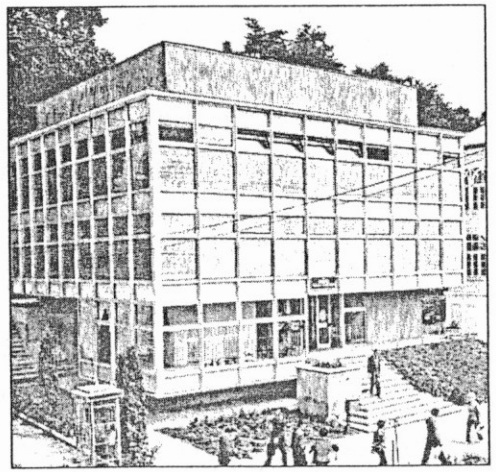

Oficiul poştal funcţionează în prezent cu chirie, la parterul aceleaşi clădiri din str. Tudor Vladimirescu nr. 172, devenită între timp proprietatea Romtelecom Vâlcea şi are un număr de 5 angajaţi (3 factori poştali, o oficiantă şi o dirigintă).

Valentin Dolfi

SCRISOARE DESCHISĂ FILATELIŞTILOR DIN ROMÂNIA

Ajungând la o vârstă înaintată şi având în urmă peste 40 de ani de colaborare cu această pasiune - filatelia – care, odată era numită "Regina pasiunilor", încerc să-mi exprim câteva păreri privind trecutul, prezentul şi viitorul filateliei la noi în ţară şi nu numai.

Încă de la început, vreau să fac precizarea că în cele ce urmează vreau să fac referiri nu la cercetarea filatelică şi colecţionarii filatelici ci

strict la organizatorii filateliei româneşti şi aici mă voi ocupa strict de perioada pe care am trăit-o de la înfiinţarea A.F.R.-ului încoace, căutând să scot în evidenţă câţiva organizatori cu care filatelia românească se poate mândri, făcând şi precizarea că nu mă voi ocupa decât de cei care au avut o contribuţie la organizarea filateliei naţionale (au lăsat ceva în urma lor).

Primul care trebuie amintit, organizatorul şi primul preşedinte al Asociaţiei Filateliştilor din România – prof. ing. Mihai Ghermănescu – care, după ce, în 1943, organizează filatelia bănăţeană şi o conduce până în 1948 când a fost transferat profesor la Politehnica din Bucureşti, în perioada 1957-1958 coordonează organizarea filateliei româneşti până la înfiinţarea A.F.R.-ului.

Din cei care urmează, nu doresc să mă opresc decât asupra Gen. col (r) Constantin Smirnov care, în timpul cât a păstorit filatelia românească, ne-a lăsat un sediu în plin centrul Bucureştiului (lucru de invidiat de toate organizaţiile de hobby-uri din ţara noastră), deşi nu a rămas în filatelie ca un mare colecţionar.

Cei ce au condus filatelia românească până la el sau după până în 1990 au avut unele realizări influenţate de personalităţile ce au onorat filatelia românească prin activitatea lor dintre care amintesc aici pe: Nicolae Tripcovici, Kiriac Dragomir, Valeriu Neaga, Titus Orădean, Theodor Melnic ş.a.

Ajungând la momentul 1989-1990, când filatelia românească se reorganizează pe noi principii care au adus multe succese pe plan filatelic, dar şi lucruri mai puţin plăcute în alte planuri.

Avocatul Mircea Stănculescu, primul preşedinte al filateliei după 1990, a organizat şi condus cu mult tact şi dibăcie filatelia românească până în anul 2000, având multe succese în plan filatelic, prin participări la expoziţii filatelice mondiale, atât personal (prima medalie de aur mare) cât şi a altor filatelişti dintre care amintim pe: Constantin Milu, Alexandru Bartoc, Gheorghe Cserny, Nerva Târnăveanu, Ioan Borca, Victor Iordache, Martin Flavius (la tineret) şi mulţi alţii, organizând în această perioadă şi câteva expoziţii filatelice de referinţă în ţară. Trebuie să amintim aici măcar BALKANFILA 1991 (Bacău) cât şi o serie de expoziţii naţionale interne la: Bucureşti, Timişoara, Cluj, Sibiu, Bacău, etc. Putem concluziona că perioada celor 10 ani a fost un success pentru filatelia românească.

În anul 2000 se schimbă ştafeta, coordonatorul şef devine Leonard Paşcanu, fost vicepreşedinte în perioada precedentă (1990-2000), având experienţa celor 10 ani când a avut o contribuţie hotărâtoare în organizarea expoziţiilor filatelice interne (coordonând sectorul expoziţional). Începe activitatea cu o serie de succese în toate planurile, printre acestea menţionând sprijinul acordat filateliştilor timişoreni în organizarea unei

mari sărbători cu ocazia "Centenarului filateliei organizate timişorene", cu multe material filatelice realizate pentru expoziţia filatelică naţională sub înaltul patronaj al primului-ministru Adrian Năstase şi participarea la manifestare a multor personalităţi în frunte cu Ministrul Comunicaţiilor Dan Nica, toată conducerea Poştei Române şi directorii Regionalelor poştale din ţară, toată conducerea administraţiei locale de la judeţ şi municipiul Timişoara şi, în sfârşit, dar nu în ultimul rând, o mulţime de filatelişti din ţară cât şi din ţările vecine prietene (preşedintele Mabeosz, preşedintele filateliştilor din Voievodina etc.). La expoziţie a participat şi preşedintele Academiei de Filatelie de la Paris care, în timpul manifestărilor, a acordat o serie de distincţii filateliştilor români.

În timpul expoziţiei a avut loc la Timişoara şi o şedinţă a Grupării de Studiu România de la München în frunte cu Fritz Heimbuchler.

Nu se termină ecourile acestei expoziţii că, la Bucureşti, se organizează o altă mare expoziţie filatelică naţională din seria EFIRO (2004), un mare succes şi o pregătire pentru marele eveniment ce avea să urmeze în 2008 – Expoziţia Filatelică Mondială EFIRO 2008 (150 de ani de la primul timbru românesc). La vernisajul expoziţiei filatelice EFIRO 2004 au participat pe lângă Primul ministru al României, preşedintele F.I.P. şi directorul general al U.P.U. Câte expoziţii filatelice se pot mândri cu asemenea prezenţă? Cine a fost organizator?

Între timp, la intervenţia şi insistenţele lui Leonard Paşcanu (susţinut de conducerea Federaţiei), pe lângă Guvern şi conducerea Poştei Române a fost obţinută aprobarea F.I.P.-ului pentru organizarea Expoziţiei Filatelice Mondiale în 2008 la Bucureşti.

Nu putem omite faptul că, tot în perioada cât Leonard Paşcanu a condus filatelia românească, la insistenţele lui, s-a obţinut aprobarea şi s-a organizat Muzeul Filatelic Naţional.

Am enumerat câteva realizări ale filateliei româneşti în diferite perioade, insistând pe ultima perioadă şi cu scopul de a arăta câteva din realizări întrucât suntem tentaţi, unii dintre noi (printre care am fost, până de curând, şi eu) să vedem doar părţile rele, uitând că au fost şi multe foarte bune, fără a încerca măcar o balanţă între bune şi rele. Personal consider că realizările bune în aceste cazuri au depăşit cu mult pe cele rele acolo unde există şi pot fi dovedite.

Faţă de toate aceastea, consider nedrept ca unii dintre noi să aruncăm cu pietre în Leonard Paşcanu; e posibil să fi făcut şi greşeli (nu am dovezi certe ... doar vorbe) şi chiar dacă ar fi adevărat ce se spune, personal, consider că lucrurile bune făcute pentru filatelia românească de el sunt cu mult superioare celor rele.

Nu vreau aici să mă ocup de ce a fost bine sau rău în filatelia

românească, dar, vă asigur că am întâlnit în presa vremii o serie de lucruri nu tocmai bune făcute de o serie de mari filatelişti din trecut între care şi despre marele Matheescu Sinaia şi despre alţii, şi totuşi, azi despre ei se vorbeşte numai la superlativ. Atunci de ce azi, când şi aşa lucrurile cu pasiunea noastră merg cum merg, să vorbim aşa despre personalităţi care au făcut atâtea lucruri bune pentru filatelia românească. Spun aceasta cu mâna pe inimă (eu fiind în ultimele decenii alături de cei care au făcut ceva) şi vă asigur că, personal, sunt sigur că fără Leonard Paşcanu filatelia românească nu avea nici EFIRO 2008, nici Muzeul Naţional Filatelic şi încă multe altele. Atunci, vă rog din suflet, haideţi, atâţia câţi mai suntem, să ne unim pentru a impinge lucrurile înainte şi nu să le tragem înapoi pentru că, şi aşa nu se ştie, după cum merg lucrurile în lumea de azi cât o să mai fie colecţionari de timbre! Să ne amintim că, în 1840, ştiinţa şi dezvoltarea societăţii au determinat apariţia timbrelor şi ulterior colecţionarea lor şi tot aceleaşi cauze atrag după ele dispariţia timbrelor (Internetul ş.a.) şi implicit dispariţia colecţionării lor.

Tiron Martin – preşedinte de onoare al Asociaţiei Filatelice Timişoara, fost conducător al filateliei timişorene 27 de ani, fost vicepreşedinte al Federaţiei Filatelice Române 1990-2000.

Interviu cu domnul ing. Ioan Bagdassar Şahinian

- Acum, în preajma unei importante aniverări a dvs. – aceea a împlinirii a 80 de ani – vă rog sa-mi acordaţi un scurt interviu legat de viaţa şi activitatea dvs. filatelică.
- Cu plăcere.
- Pentru început, aş vrea să ne daţi câteva date legate de viaţa dvs.
- M-am născut la 20 octombrie 1933 în comuna Răşinari (judeţul Sibiu) şi am urmat şcoala primară şi gimazială şi apoi Liceul Fraţii Buzeşti la Craiova. Apoi am urmat cursurile Institutului de Construcţii – Facultatea de Hidrotehnică din Bucureşti (1952-1957).
- Ce aţi făcut după absolvirea studiilor?
- Am fost angajat în diverse domenii în construcţii energetice la: Sângiorgiu de Pădure, Cluj, Turda, Reghin, Sibiu şi Râmnicu Vâlcea. Apoi am devenit şef la Serviciul Tehnic de la Banca de Investiţii din Curtea de Argeş (1959-1965), apoi, în aceeaşi funcţie, la Combinatul Chimic Râmnicu Vâlcea (1965-1969), Întreprinderea Electrocentrale şi apoi Hidrocentrale Râmnicu Vâlcea (1969-1990) de unde m-am şi pensionat.
- Ce ne puteţi spune despre pasiunea dvs. - filatelia?

- Încă de când eram elev, una din principalele mele pasiuni a fost filatelia. Am chitanţa de abonament la mărci poştale româneşti încă din martie 1948 (Craiova). Această pasiune a mea a fost întreruptă pe vremea studenţiei din lipsa banilor, dar am reluat-o apoi din 1958.
- Ştiu că aveţi o serie de exponate filatelice bazate îndeosebi pe domeniul în care aţi lucrat.
- Într-adevăr am realizat mai multe exponate dintre care amintesc: "Baraje", „Poduri", "Apa, bogăţie şi frumuseţe a patriei mele România", "Ştampile filatelice cu tematica Poduri", "Baraje şi poduri în maximafilie", "Pagini din istoria literaturii române".
- Ce ne puteţi spune despre activitatea dvs. în domeniul publicisticii filatelice?
- Am contribuit la completarea literaturii filatelice prin realizarea unor lucrări dintre care amintesc: „Bălcescu în filatelie", Editura Muzeului Nicolae Bălcescu, Rm. Vâlcea, 64 pag, (1979), „Construcţii şi baraje în filatelie", Ediţia I, Editura Litera, Bucureşti, 87 pag. şi Ediţia a II-a, Editura Almarom, Rm. Vâlcea, 72 pag. (1994), „Poduri celebre pe mărci poştale", Editura Almarom, Rm. Vâlcea, 88 pag. (1996).
- Ce rezultate aţi obţinut la diferite expoziţii filatelice la care aţi participat cu exponate şi lucrări filatelice?
- Am participat în perioada 1971-2003 la 112 expoziţii dintre care 29 internaţionale (1975 Bruxelles, 1977 Barcelona, 1979 Atena, 1980 Italia, 1981 Istambul, 1989 Berlin, 1990 Erevan, 1993 Strassbourg, 1994 Moscova) şi am obţinut distincţii până la rangul de medalie de vermeil.
- Aţi fost cumva şi membru de juriu?
- Da, am făcut parte din juriul a 25 de expoziţii filatelice.
- Aţi îndeplinit vreo funcţie în cadrul Asociaţiei filatelice vâlcene?
- Da, am fost preşedinte al Filialei A.F.R. Vâlcea timp de 15 ani. De asemenea, sunt membru de onoare al Asociaţiei Filateliştilor din România cu Diploma nr. 105 din 15.12.1983.
- Mai aveţi şi alte pasiuni în afara filateliei?
- Da, o altă pasiune a mea a fost ziaristica unde, din 1963 până în 2005 am semnat 720 de articole în ziare şi reviste, articole tematice legate de: tehnică inginerească, filatelie, cultură, personalităţi culturale şi tehnice din ţară şi străinătate, articole pe care le păstrez în biblioteca personală.
- Mai doriţi să mai adăugaţi şi altceva?
- Aş vrea să mulţumesc respectuos tuturor celor care m-au ajutat în toate aceste realizări ale mele.
- Şi noi vă mulţumim pentru întreaga dvs. activitate şi vă dorim mulţi ani cu sănătate alături de cei dragi dvs.

A consemnat prof. N. Salade